

DATOR

Nytt

Mars 1994 Nr 3 Pris: 24:50 inkl. moms

CDNotebook CF-V21P

Vi testar *Panasonics* nya portföljdator med inbyggt CD-ROM

Sid:12

Sidor för:

PC, Macintosh, Atari ST och Amiga

Läs om

Månadens Diskett

Vi har besökt **Virtual Reality-seminariet i Wien**
Sid:14

Möt discjockeyn *Abbe* med sin musikmaskin
Macintosh:
Sid:18

Massor med spelrecensioner!
s.28

TIDSAM 0692-03

03

7 388069 202454

FÖR DIG SOM GILLAR DATORER - NU HELT I FYRFÄRG!!!

SOFTLER SOFTWARE

Tel. 08- 749 08 06 Fax 08- 749 26 76

Ring och beställ! Inga fördrande expeditions avgifter tillkommer!
Endast Postens porto+PF tillkommer. Vi reserverar oss mot slutförsäljning och/eller prisändringar.
Beta! i förskott på PG 426 99 36-3 så bjuder vi även på porto! (gäller enbart PD och Shareware disketter)

Box 242 S-124 02 Bandhagen

Sveriges ledande Shareware- bibliotek. Bra service, korta leveranstider, de bästa programmen.

CLR LICENCEWARE - AMIGA

Lågrpris program med kommersiellt kvalitet.

- CLE01 Total Concepts Dinosaurs allt om dinosaurier! (2 diskar).....60:- kr
- CLE03 Total Concepts Solar System allt om Solsystemet. 3 disketter.....75:- kr
- CLE05 A-Chord- lär dig spela alla gitarr ackord.....45:- kr
- CLE06 TAMI- ett avancerat prg som lär matte (högstadiet/gymnasium).....45:- kr
- CLE10 Basically Amiga - nybörjar hjälp för Amiga ägare! (3 diskar).....75:- kr
- CLE13 Home Brew- lär dig göra ditt eget vin!.....45:- kr
- CLE14 Total Concepts Ecology- allt man behöver veta om miljö! (3 disk).....75:- kr
- CLE15 FAST FRET- gitarrlektioner för nybörjare.....45:- kr
- CLE22 Chess Teacher- ett lätt & trevligt sätt att lära sig spela schack.....45:- kr
- CLE24 Speed Reading- lär dig att läsa riktigt fort! (2 disketter).....60:- kr
- CLE25 Chord Coach- lär dig spela piano! En mycket bra disk.....45:- kr
- CLE29 Prehistorio Fun Pack- fyra st dinosaurie- spel för barn.....45:- kr
- CLE31 Understanding Amos- lär dig programmera i AMOS! (2 diskar).....60:- kr
- CLE35 T. Concepts Solar System 3 fortsättning på CLE03 Suverän uppslagsbok om vårt Solsystem med tiotals bilder från NASA.....75:- kr
- CLE41 Basically Medicine- uppslagsbok om medicin.....60:- kr
- CLE42 Composition- lär grunderna i fotografering.....45:- kr
- CLE43 AMOS Quiz 900 frågor.....45:- kr
- CLE46 Basic Human Anatomy- uppslagsbok om människokroppen.....45:- kr
- CLE48 Rocket Maths- ett roligt rymdspel för barn som lär ut matte!.....45:- kr
- CLE54 TITANIC- en uppslagsbok om världens största skepp som blev en av världens största tragedier (2 diskar).....60:- kr
- CLE49 Dinosaurs 3 fortsättning på CLE01. Allt du vill veta om dinosaurier. Många bilder! (3 diskar).....75:- kr
- CLU03 Typing Tutor- lär dig maskin- skrivning snabbt & smårifträtt! 45:- kr
- CLU04 Alphagram- ritar alla möjliga diagram (stapel- tårt- osv).....45:- kr

- CLU07 Philo databas, mycket enkel att använda!.....45:- kr
- CLU10 Power Accounts- ett program som hjälper dig med privatekonomi! 45:- kr
- CLU11 Calc V1.3- kalkyl program.....45:- kr
- CLU13 Datas registertprogram.....45:- kr
- CLU21 Invoice Master- Fakturerings program för Amiga!.....45:- kr
- CLU22 Hard Drive Menu.....45:- kr
- CLU28 Creative Adventure Toolkit- ett program som är till för att skapa egna äventyrs spel.....45:- kr
- CLU33 AMOS Intuition- skapa AMOS- program med DOS2.0- look!.....45:- kr
- CLG08 Dragon Tiles- ett mycket bra pusselspel, snyggt också!.....45:- kr
- CLG09 Motor Duel- tredimensionellt bilracings spel.....45:- kr
- CLG17 Imbrium Day of Reckoning- förskräckligt äventyrs spel!.....45:- kr
- CLG19 Stellar Escape- superb shoot'em up på tre diskar.....75:- kr
- CLG26 Monster Island spel i D&D stil, Berogende- framkallande!.....45:- kr
- CLG27 Shymer- detektivspel.....45:- kr
- CLG29 Billy The Ball- 3D plattformspel med 100 nivåer!.....45:- kr
- CLG35 OGI- rädda grotmänniskas tjejl Underbart plattformspel.....45:- kr
- CLG39 Cyball- originnell spel där man ska studsas med en boll i latyrnt. 45:- kr
- CLG41 F1 Racer- Formel 1 racingspel med snabb vektorgrafik.....45:- kr
- CLG42 Crystal Skull- rollspel med mycket bra grafik!.....45:- kr
- CLG44 VIKING SAGA äventyrs spel.....45:- kr
- CLG45 Knight Fight beat'em up.....45:- kr

CLR NYHETER

- CLE55 Basically Basic- lär dig programmera Amiga i basic!.....45:- kr
- CLE56 Basically Chemistry- lär dig allt, från grunder till att genomföra komplicerade kemiska reaktioner (2 diskar).....60:- kr
- CLU06 SuperSound ver 4.7- suverän ljud- editor med bl.a 70 olika ljudeffekter.....45:- kr
- CLU15 Epoch Pro ver 1.61- ny uppdaterad version av detta fil- o- fax program.....45:- kr
- CLG46 Archipelagos- strategispel.....45:- kr
- CLG48 The Lost Prince- äventyrs spel.....45:- kr
- CLG49 Space Power- ett snyggt shoot'em up spel för upp till 4 spelare.....45:- kr
- CLG50 Hairpin 2- ett bilracings spel.....45:- kr
- CLG51 Ten Pin Bowling- bowling spel.....45:- kr

LICENCEWARE - PC

Inga shareware avifter tillkommer.

PCE01 SPITFIRE!
Interaktivt uppslagsbok om ett av andra världskrigets bästa flygplan. Många bilder & historiskt korrekt information.
Pris.....55:- kr
Finns även för Amiga

PCE02 Messersmitt
Ännu ett illustrerat interaktivt program som lär dig allt om andra världskrigets fraktdästa flygplan: Messersmitt BF109.
Pris.....70:- kr
Finns även för Amiga

PCE03 Solar System
Interaktivt uppslagsverk om vårt solsystem. Allt du behöver veta: solsystemets uppkomst, allt om olika planeter & rymdflygplan. Inkl. många bilder från NASA.
Solar System för PC.....85:- kr
Finns även för Amiga

Comptech Dinosaurs
CT001 Triassic Dinosaurs
CT002 Jurassic Dinos 2
CT003 Cretaceous Dinos 1
CT004 Cretaceous Dinos 2
Licenserade dinosaurie bilder av mycket hög kvalitet!
Finns för Amiga (IFF format) & för PC (PCX) Pris: 45:- kr/st

- PCU01 Home Banking Manager
Ett hembudget/bokföringsprogram för PC.....55:- kr
- PCU03 Pro-M Kund databas och faktureringsprogram i ett
Det här programmet har förut kostat ca 940:- kr!.....55:- kr

PC SHAREWARE NYTTO

- PN.02 Goni's Organizer- fil- o- fax program med allt i ett
- PN.05 Titus DOS- Windows för fattig! En Windows-variant som fungerar på en 286!
- PN.08 As-Easy-As - mycket bra kalkylprg, som 1-2-3!
- PN.09-13 DanCAD 3D - CAD program på 5 diskar.
- PN.14-16 Mc Afee antivirus- alltid senaste version!
- PN.31 Graphics Workshop - konverterar grafikformat
- PN.34 A88/D86 - Assembler/Debugger
- PN.37-38 Typewriter- PC, WYSIWYG word processor
- PN.41 ARU 2.3 - arkiveringsprogram
- PN.42 PkZip2.04- arkiveringsprogram
- PN.43-46 Night Sky - astronomi program
- PN.57 Simon- multitaskande texteditor för DOS!
- PN.59 Easy Dial- komm program, bra för nybörjare
- PN.60 The Draw - avancerad ANSI grafikeditor
- PN.63 JD Manager- bokvärt menyprogram
- PN.67 Print Plus- program för hantering av utskrift
- PN.85 Turbo Paint- ritprogram, som Deluxe Paint
- PN.87 NeoShow- gör enkelt egna slideshows
- PN.89 PC Learn- bra disk för nybörjare, lär om PC
- PN.92 World v2.9- lär om länder & städer. PD
- PN.93 Whacker Tracker- musikprogram som ProTracker på Amiga. Kräver ljudkort och helst en 386+. Freeware
- PN.94 Dual Module Player- spelar upp musikfiler
- PN.95 Fast Tracker- musikprogram för SoundBlaster, den bästa PC- tracker hittills! Kräver 386. Freeware
- PN.101-110 Samplade Instrument till Whacker- eller Fast Tracker. Paketpris 180:- kr för 10 diskar. PD
- PN.111-115 Röster. 5 diskar med samplade röster. PD. 90:-
- PN.126-130 Hitlitar till Trackers, fem diskar. PD. 90:- kr
- PN.131-135 Rock Module. 5 diskar med rocklitar. PD. 90:-
- PN.136-140 Techno. 5 diskar med techno litar. PD. 90:- kr
- PN.141 RMorf- tillagget ett morphing program för PC!
- PN.142 Fractint v18- ett program som ritat fraktalbilder
- PN.143 Screen Editor- skärm designer för DOS
- PN.145 Instacalc- kraftfullt kalkylprogram för DOS, kan läsa & skriva Lotus 1-2-3 och dBase filer.
- PN.147-148 Brothers Keepers- släktforskningsprogram
- PN.150 Pianoman- musikprg. för den interna högljälare
- PN.181-182 Animated Words- perfekt för barn som lär sig engelska
- PN.183-184 Billboard VGA - sjungande målarbok för barn
- PN.185-186 Zephyr- dBase kompatibel registerprogram
- PN.187-188 Mini N4- nätverksprogram koppla din dator till en annan genom seriell eller parallell port. M. bra!

FÖR BRA FÖR ATT MISSA - SHAREWARE NYTTOPROGRAM ALLA BÖR HA:

NeoPaint 2.1
Suveränt ritprogram för DOS
3 disketter.....60:- kr

EnVision
Världens bästa DTP för DOS
2 disketter.....50:-

Proto CAD
Mycket bra CAD program för DOS.....25:- kr

PC SHAREWARE SPEL

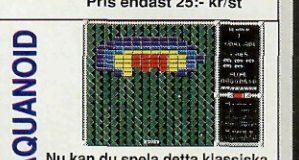
- PS.14-16 Kung Fu Louie- karatespel, 3 diskar
- PS.18 Wolfenstein 3D- mycket bra 3D spel
- PS.20 Spear of Destiny- 3D spel med mycket bra grafik, uppföljare till Wolfenstein 3D
- PS.25 Jump Jet- flyg din jet och skjut
- PS.28 Caddy Chack- snyggt golfspel
- PS.29 Pinball Dreams fillospel, demoverison
- PS.32 Llamatron - Amiga action- klassiker
- PS.33 Kiloblastar - shoot'em up i 256 färger
- PS.34 Snooker- biljard
- PS.36 Powrochess- schack
- PS.46 Rescue Rover! - Du ska rädda en hund från elaka robotar, bra för barn.
- PS.48 Body Blows beat'em up- demoverison
- PS.49 Alien Breed demoverison
- PS.50 CD-Man - snyggt PacMan spel
- PS.52 Body Count- karatespel med m. bra grafik
- PS.53 Shooting Gallery- skjutövningar
- PS.55-56 Major Striker- Apogee shoot'em up
- PS.59 Vanilla Blackjack- kasinospel
- PS.60 Xertz- shoot'em up för folk med stålnerver
- PS.62-65 Ford Simmulator III, ny vert. 4 diskar.
- PS.66-68 Mah Jongg- asiastiskt pussel, 3 diskar
- PS.71 Paganitzu- latyrinspel som Boulderdash
- PS.74 Teg Monopoly- för upp till 15 spelare!
- PS.78-79 Tom, Dick & Harry- Tom letar efter sin lillebror och har en basebolltält till hjälp... (386)
- PS.80 1993Tris- Tetris- klön
- PS.82-83 Catch Simona- förhindra att Simona ränar alla i New York! Ett detektivspel.

NY SPELSERIE SKUNNY från Copysoft

- Back To The Forest (ovan)
- Desert Raid
- Lost In Space
- Save Our Pizzas (ovan)
Högkvalitets spel i 256 färger
Pris endast 25:- kr/st

AQUANOID

Nu kan du spela detta klassiska break-out spel på din PC!.....25:-

PRISER: PER DISK

- 1- 3 diskar.....25:-
- 4-10 diskar.....22:-
- 11-20 diskar.....20:-
- 21-30 diskar.....19:-
- 31-35 diskar & fler.....18:-

SHAREWARE:

Shareware program är sk. 'try before you buy software' och kräver registrering mot en liten avgift om man efter en provperiod (vanligtvis 30 dagar) bestämt sig för att använda programmet. Detta gäller ej Licenceware, eller PD program.

Endast 3,5 tums disketter. Priserna gäller PD & Shareware (ej licenceware/kommersiella titlar) Moms ingår. Endast postens portoavg. tillkommer. Inga expeditions avgifter tillkommer.

LÅGA PRISER!

- CD/VCD³²
  - CDDP 1 Fish 1-660, få ex kvar! (M/T) **EXTRAPRIS! 225:-**
  - CDDP 2 Flera Fish. Scope serie 220 diskar mm (M/T).....305:-
  - CDDP 3 Fish 761-890. AGA program, bilder mm(M).....305:-
  - Demo Collection 1000 demos! Ej CD32.....305:-
  - Demo Coll. 2 Demos, ca 100 spel mm. CD32- okt.....305:-
  - Aminet CD prog.verktyg, källkoder mm. (D).....305:-
  - Weird Science multimedia toolkit för Amiga/PC.....325:-
  - Alistair In Outer Space lär barn engelska.....305:-
  - 100 Games-100 spel 50 av dem kräver mus.....305:-
  - 100 Games 2 Ännu 100 utvalda PD spel!.....305:-
  - 17Bit Collection Dubbel CD, 1700 PD diskar! (D).....560:-
  - Giga PD 900 fonter, Kickstart serie 1-550 (D).....625:-
  - Pandora CD Multimedia demo CD, med motion video mm.....85:-
  - Robocod CD32 - top plattformspel för Amiga CD.....349:-
  - Pinball Fantasies CD32 det bästa fillospel!.....369:-
  - D/Generation CD32 - 3D strategi / action.....295:-
- NYHETER!**
17 Bit Collection 2: ca 750 nya PD diskar! Bla en serie på 140 disketter med BARA spel på Plus mycket annat. (D).....305:-
Euroscene 1 En CD med demos & musik (D).....Ring!
- Alien Breed+ QWAK CD32 2 hitspel på en CD.....285:-
- Project X + F17 Challenge CD32.....285:-
- Ultimate Body Blows CD32 Världens bästa karatespel! 23 motståndare, 256 färger + CD ljud!.....kommer i mars!
- Video Creator - Ett interaktivt, lättanvänt program som låter dig skapa musikvideor till musik- eller Video CD skivor. Video CD bilden kan blandas med Amiga CD32-uiden och resultatet sparas på video!.....kommer i mars!
(M)- mus krävs (T)- tangentbord rekon., (D) diskettstation krävs. Vi reserverar oss mot slutförsäljning och/eller prisändring.

NYTTO PC

- POWER PACKER PRO** Komprimerar filer med ca 50%.....219:-
- POWER MENU** Profiltjätt menyprogram, m. kraftfullt.....149:-
- MUSICAL ENLIGHTENMENT** Musikprogram med en kraftfull samplingseditor- mycket bättre än ProTracker!.....149:-

Mr Ed- kraftfull texteditor för DOS, enkel att använda.....149:-

SoftSight- filmanager, registrerad version.....149:-

Passage Way skapar profliga menyer.....149:-

Passage Way Data- bakgrundsbilder mm.....149:-

Address Master Adressregister för Windows.....149:-

Address Base Adressregister för DOS.....149:-

NYTTO AMIGA

- SUPERFROG** Gulligt plattformspel barn älskar!.....259:-
- ASSASSIN** Amiga Action!.....249:-
- PROJECT X** Det bästa shoot'em up!.....139:-
- ALIEN BREED** Special Edition!.....139:-
- BODY BLOWS** Beat'em up!.....259:-
- OVERDRIVE** Bilrace!.....249:-
- QWAK** Kul plattformspel!.....139:-
- F17 CHALLENGE** Formel 1!.....139:-
- ALIEN BREED 2** Ännu bättre än ettan!.....269:-
- ALIEN BREED 2 AGA** för A1200.....299:-
- BODY BLOWS GALACTIC** - nytt karatespel!.....269:-
- BODY BLOWS GAL. AGA** för A1200.....299:-
- CARDIAXX** Lågrpris shoot'em up!.....119:-
- NYHET! ASSASSIN REMIX** Heit omgjort! 87% i betyg i tidningen Amiga Format nr 9/94 - action!.....119:-
- NYHET! ARCADE POOL** Nytt biljardspel, känner av AGA kretsar och visar 128 färger på A1200 (annars 32).....119:-

NYTTO PC

- ALIEN BREED** PC version av hitspel!.....299:-
- BODY BLOWS** Beat'em up- karatespel! PC version.....299:-
- SILVERBALL** Fillospel, bättre än Pinball Dreams!.....299:-
- SUPERFROG TILL PC** spel barn älskar!.....299:-

WINDOWS SHAREWARE

- PW.01 Almanac 3.0- kalender
- PW.02 CAD Vantage - CAD för Windows 3.1
- PW.04 Data Server 2.0 - adress databas
- PW.05 Graphic Workshop för Windows- konvertering av grafik mellan olika format (PCX/LBM/TIFF mfl)
- PW.12 Painless Accounting- kalkylprogram
- PW.13 PaintShop Pro- visar /konverterar bilder
- PW.14 Screen Saver for Windows- skärmläckare
- PW.19 XVT Draw- objekt- orienterat ritprogram
- PW.21-22 1100 Icons - ikoner för Windows
- PW.25-26 Castle of The Winds- äventyrs spel
- PW.28 WINZIP- Windows- skal för ark. program
- PW.29 Vegas- Poker, Black Jack mfl. kort spel
- PW.30 Chessmate- schack för Windows
- PW.31 Canfield- patience kortspel
- PW.33 Organizer- fil- o- fax för Windows
- PW.34 Starbase Planetarium- astronomi program
- PW.35 Photolab- avancerat bildbehandlings program
- PW.38 Watch Out Willi, Paulie Python mfl Windowsspel

PC NEWSFLASH

INTERNATIONAL DISKMAGAZINE FÖR PC USERS
3 ST 3.5" DD DISKAR PRIS 89:- kr

INSTALLERAS PÅ HD Enkelt menysystem.

- Senaste nytt från Ocean, Mindscape, Intel...
- Spelrecensioner, snapshots och spelfusk
- Saver av shareware:
- ScreenThief,
- Sea Ripper,
- SoftStart
- Virtual World med flera...
- Musikmoduler + ett demo!
- Ett action spel på köpet: Electrobody!

Innehåll

SVENSKA HEMDATOR NYTT NR 3, MARS 1994

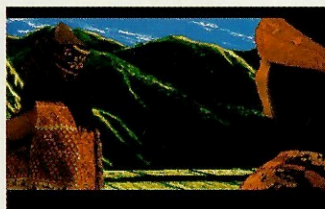
Överste Oskar Afhöring-Drapa

Panasonics CD Notebook

4th Dimension

Inca 2

8 "BREVET"

Alla läsares skrivklådesida med synpunkter, tips och annat samt Överste Oskar Afhöring-Drapa

10 BILDJAKTEN

Vinn ett spel för Din PC i den återuppståndna tävlingen: "Bildjakten" (Sveriges äldsta datortidningstävling!)

12 PC-SIDORNA

Vi testar Panasonics CD Notebook, besöker ett Virtual Reality-seminarium i Wien, ett demoparty i Danmark samt presenterar Månadens Disketter för DOS, SPEL och WINDOWS

18 MACINTOSH

Möt Abbe - discjockeyn med Mac som arbetsredskap. Vi tittar på Newton MessagePad. Läs om Månadens Diskett

22 ATARI ST

Demonytt och lite notiser om nya produkter, bl a ett nytt spel för ST som görs av svenskar. Nytt avsnitt av GFA-sidan samt presentation om Månadens Diskett

26 AMIGA

Månadens BBS: 4th Dimension. Presentation av Månadens Diskett.

28 ARKADREVYN

Speltester och förhandstittar i detta nummer: Armageddon 2, Master of Orions, Inca 2, Mortal Kombat, Alien Virus, Hand of Fate, In Extremis, Under the Killing Moon, Subwars 2050, Leokadian, Great Naval Battle 2, Megamorph, Wizard, Doom m.fl. Dessutom en hel del om Virtual Entertainment

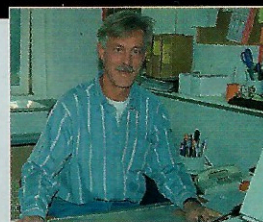
44 OPEN FILE

Massor med radannonser. Gör fynd under rubrikerna: Säljes, Köpes, Bytes, PD. Hitta brevkamrater under rubriken Brevvänner.

47 SERIE:

Torsten, Originalserie för SHN av Johan Wanloo.

SEDAN SIST....

Pressläggningens våndor

Dessa rader är de sista som skrivs till detta nummer. Alla sidor är nu färdigskrivna, alla bilder tagna och inlagda på sina platser och 300 Mb material skall, i morgon, skickas till fotosättning före tryck. Gissa om man väntar med spänning på det tryckta materialet!

Det är när den färdiga tidningen ligger i handen som man upptäcker alla sina misstag. Felaktiga avstavnningar, bilder som har bytt plats (*Skyll bara inte på mig...!!/Attle*) och layouter som kanske borde sett anorlunda ut. Men eftersom ens arbete inte kan göras o gjort eller göras om i detta läge är det bara att bita ihop och kasta sig över nästa nummer med föresatsen att nu äntligen skall det bli en perfekt tidning i alla fall!

Så här har jag nu hållt på i över åtta år. Ännu har jag inte gett upp! det är ju detta som är så kul - att hela tiden försöka förbättra sitt arbete. Om jag lyckas? Ja, detta kan ingen bedöma bättre än du som läser SHN. Så länge ni läsare hejar på och t.ex. ringar ner våra telefoner så fort ett nummer är försenat (som nu nr 1-2 senast) är allt riktigt bra. När Den Stora Tystnaden kommer, ja då skall jag pensionera mig!

Tätt mellan numren

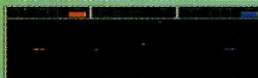
Nr 1-2 var försenat och för att nu hämta in tiden som sprang iväg kommer nästa nummer av SHN ut redan den 25 Mars

Ha det så bra tills dess!

Ulf Selstam
ULF SELSTAM CHEFREDAKTÖR

Annonsörer i detta nummer:

Chara' Data	7	FAD DataSoft	46	LRT	41
C-Tek	46	Falcon Pro Center	46	Paradise Trading	46
Delta Software	5	JME Enterprise	25	SMPD	47
Disk1	41	Lagans Datorservice	13	Softler:	2
Elda	48	Lexmark	35	Tic Tec	45

ISSN 0283-3115

SHN utges av Br. Lindströms Förlags AB. Redaktion: Box 152, 448 23 Floda. Tel: 0302-354 50.

Prenumerationsservice: TitelData AB, 112 86 Sthlm. Tel: 08-652 43 00. Vardagar 08.30-16.30.

Annonsor: Annonskontakten AB, Nybodagatan 1, 171 42 Solna. Tel: 08-83 09 15

Ansv.utgiv.: Ulf Selstam. Rippning: IGP, Sthlm. Tryck: Tampereen Arpatehdas OY, Finland

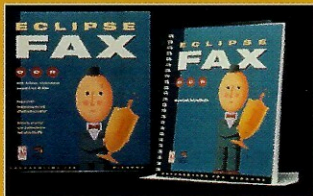

Aldus satsar på PowerPC

● Aldus kommer att vara ett av de första företagen som kan leverera produkter för Macintosh PowerPC. Bland programvaror som kommer att vara helt anpassade till PowerPC och utnyttja det snabbare systemet finns Aldus PageMaker, Aldus Freehand samt Aldus Persuasion.

Microprocessorfamiljen PowerPC är baserad på IBMs högprestanda krets RISC för arbetsstationer. I och med detta kommer en ny kraftfull generation av Macintosh-datorer. Här får man ett högpresterande system till ett lågt pris. Datumet för då de nya versionerna av PageMaker, Freehand och Persuasion skall vara klara är inte helt fastställt men beräknas bli under första halvåret 94.

Ny version av Eclipse FAX OCR

● KDT datakommunikation informerar om en ny version av Eclipse FAX OCR, ett kraftfullt faxprogram för windowsmiljö.

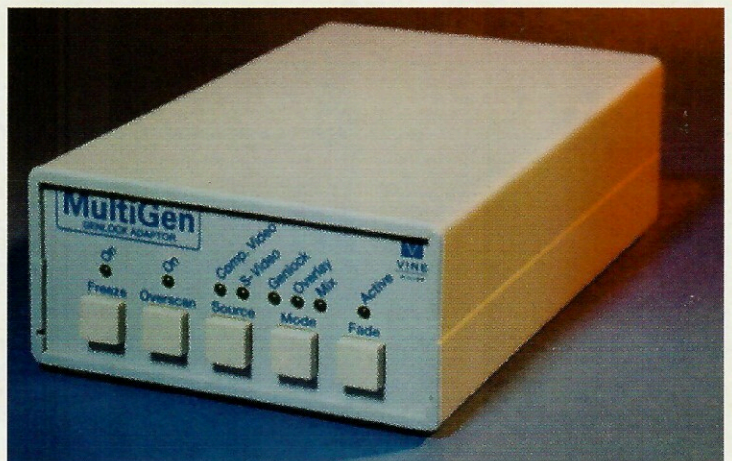
Programmet är helt på svenska och har stöd för optisk tecken-tolkning, sk OCR. Denna funktion kan hantera elva olika språk, däribland svenska, och programmet är mycket snabbt. OCR-funktionen har även en inlärningsfunktion för de tecken som den inte känner igen direkt och programmet har även stöd för scanner. Man kan lägga in företagslogos och namnteckning i sina telefax och en speciell funktion finns för att man skall kunna rita eller skriva in text direkt på faxet innan det sänds vidare.

FileMaker Pro 2.1

● En ny version av registerprogrammet Filemaker Pro för Mac och PC har nu släppts. Förbättringarna är framför allt bättre nätverksmöjligheter.

Se dina datorbilder på TV

Den som har behov av att visa datorbilder för mindre grupper av människor kan nu slippa dyrbar specialutrustning. Koppla bara en vanlig färgTV till datorn!

Denna enhet heter MultiGen och enligt företaget Vine Micros kan den användas för visning av datorbilder på vanlig TV.

MultiGen är en så kallad scankonverter i miniformat och den kan även användas för att texta och effektsätta egna videofilmer samt

skapa multimediapresentationer där data, ljud och rörliga bilder blandas.

MultiGen kopplas enkelt in mellan TV-apparat och datorns bildskärmskontakt. Enheten passar datorns VGA-grafik med maximal upplösning på 640 x 480 punkter och med 256 000 färgnyanser.

Anslutningen kan ske till såväl PC som PS/2 och Macintosh och ven till portföljdatorer om de har anslutning för en extern bildskärm.

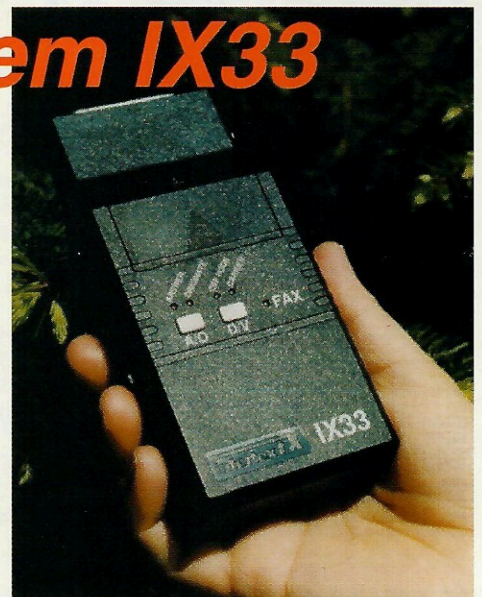
Svensk marknadsansvarig är företaget Sisaco AB (08-25 61 00) och priset på MultiGen ligger på 4850:- exkl moms men inklusive alla kablar som behövs samt nätdel.

Pocketmodem IX33

Det är inne med små modem nu. De är lätta att ta med sig och har alla de finesser som "fullvuxna" har.

IX 33 är ett svenskt modem som konstruerats runt Rockwells kretsar. Rockwell är en världens ledande tillverkare och utvecklare av modemkretsar och detta modem kan nu erbjuda V Fast Class.

Modemet ansluts enkelt med en kabel direkt in i datorns seriella port. Allt som behövs ingår i de 4368:- inkl moms som modemet kostar. Du får då modem och faxfunktion och en hastighet på 14400 bps. Nöjer du dig med Fax 9600 bps och modem 2400 bps ligger priset något lägre: 3993:- Svensk leverantör är Papput HB, tel 042-22 05 36

Ny joystick för Mac

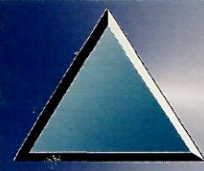
Att det spelas spel även på Mac är inte helt obekant. Sämre har det varit med tillgången på joysticks

Denna brist är nu avhjälpt av CH sin Flightstick Pro samt nykomlingen Jetstick. Dessa båda joy-

sticks finns redan till PC men har nu konverterats till Macintosh där de ansluts till ADP-porten som finns på Mac SE eller senare modeller. Mjukvaran kräver System 6.07 eller högre.

Vi har tyvärr ingen information om vare sig pris eller tillgänglighet i Sverige men intresserade kan ringa (USA) 619 598 2518

delta software

031-14 12 00

box: 310 16, 400 32 göteborg
fax: 031-14 20 24, postgiro: 646 34 89-2

pc-shareware

programmeringspaket källkoder och utvecklings-verktyg

- 10003 Borland Turbo C (9 disk)..... 219,-
- 10004 Quickbasic (8 disk)..... 199,-
- 10005 Forth (5 disk)..... 119,-
- 10006 Clipper (5 disk)..... 119,-
- 10007 Programmers Journal..... 99,-
- Källkoder, främst Assembler (4 disk)
- 10008 Turbo Pascal (2 disk)..... 50,-
- 10009 Borland C++ (2 disk)..... 50,-
- 10010 Visual Basic (5 disk)..... 119,-

dos-spel

- 11001 Jill of the Jungle..... 50,-
Snyggt arkadäventyr i 256 färger. CGA+ (2 disk)
- 11002 Cosmic Kosmiskt äventyr. EGA..... 25,-
- 11003 Duke Nukem..... 50,-
Arkadäventyr med snygg scrolldande grafik. (2 disk)
- 11004 Major Stryker..... 25,-
Skjut ned rymdvarelser. EGA+
- 11005 Castle Wolfenstein..... 50,-
Utforska underjordiska gångar. Mycket snyggt texture-mappad grafik. VGA. 286+ (2 disk)
- 11006 2Quatris Mycket bra tetris-variant..... 50,-
- 11007 Amath..... 50,-
Lärorikt spel i matte för barn. VGA. (2 disk)
- 11008 Bomb32 Skjut ned varandras artilleri..... 25,-
- 11009 Brix2..... 25,-
Styr olika block för att lösa nivåerna. VGA. 286+.
- 11010 Citadel Quatris Pro, bra tetris..... 25,-
Dark Ages - Arkad-äventyr med snygga grafiska animationer.
- 11012 Commander K.# 6 Demo..... 25,-
Mycket roligt arkad-äventyr. EGA.
- 11013 Commander Keen Part 1 + 4..... 50,-
Föregångarna till ovanstående. EGA. (2 disk)
- 11014 Ken's Labyrinth..... 50,-
Suveränt, mycket snyggt grafiskt äventyr. Utforska underjordiska gångar och döda monster. VGA+. 386+ (2 disk)
- 11015 Megatron..... 75,-
Ge dig in i strid med dina stridsrobotar. (3 disk)
- 11016 Notrus Snygg tetris. VGA..... 25,-
- 11017 Overkill..... 25,-
Vertikalt allien-skjuta-spel. EGA.
- 11018 Paganitzo..... 25,-
Utforska underjorden. Lite likt boulderdash.
- 11019 Solar Winds..... 50,-
Ett rymd-arkadäventyr. (2 disk)
- 11020 Ultras & Zentris..... 25,-
Två olika tetris-varianten.
- 11021 Quest of the Ancients..... 50,-
3D rollspel-äventyr. (2 disk)
- 11022 Last Half of Darkness..... 75,-
Leta efter ledtrådar för att blanda den magiska drycken. VGA. (3 disk)
- 11023 The Catacomb Abyss..... 50,-
Mycket bra och snyggt 3D äventyr. EGA. 286+. (2 disk)
- 11024 Adventure 350 Orig..... 25,-
DCGame - Gör egna aventyr i Ultima-stil.
- 11025 Trilogy - Tre textäventyr..... 25,-
- 11026 Unkulian Ventures I & II..... 25,-
Textäventyr med uppföljare.
- 11027 Dunjin..... 25,-
Textäventyr som liknar Zork.
- 11028 Hugo 1 & 2..... 25,-
Två äventyr i samma stil som Sierra-on-Line. EGA.
- 11029 Hugo 3 EGA..... 25,-
Tredje grafikäventyret om Hugo.
- 11030 Moraff's World..... 25,-
Snyggt nybörjaräventyr med grafik med mycket färg. I D&D-stil.
- Moria - Klassiskt äventyrsspel. Portat direkt från UNIX.

demoprogram

- 12001 Lotus 1-2-3 50,-
demonstration av Lotus. (2 disk)
- 12002 3DRender 3D renderib demoversion..... 25,-
- 12003 MapMaker Program för att rita kartor..... 25,-
- 12004 Macdraft - CAD för windows..... 25,-
- 12005 Type Designer..... 25,-
Fonteditor för Type 1-fonter
- 12006 Packrat - Liknar Hypercard..... 25,-
- 12007 Information Manager Databas..... 25,-
- 12008 WMP - Windows Maker Pro..... 25,-
- 12009 Winfax Pro Demo Fax för windows..... 25,-
- 12010 IPS - Image Processing..... 25,-
- 12011 Movie Demo - För windows..... 25,-
- 12012 Therm..... 25,-
Circuit Board Thermometer Demo.
- 12013 WMortPro..... 25,-
Räkna ut låneräntan och återbetalning.
- 12014 Excel 3 Demonstration av Excel..... 25,-

demo spel

- 12501 Alone in the Dark..... 50,-
Mycket trevligt 3D-äventyr med mycket snygg polygon-grafik. (2 disk)
- 12502 Battle Cruiser 2 disk..... 50,-
En flygsimulator ute i rymden.
- 12503 Castle II 2 disk..... 50,-
Erovrar land, i stil med Defender of the Crown.
- 12504 Falcon 3.0..... 50,-
Bra och snabb flygsimulator. (2 disk)
- 12505 LHX Attack Chopper..... 25,-
Helikoptersimulator.
- 12506 SU-25 - Flygsimulator..... 25,-
- 12507 Virtual..... 25,-
Demonstrerar Superscape Virtual Reality.

windows spel

- 13001 Castle Epic Megagames äventyr..... 25,-
- 13003 WinTrek Skjut ner aliens i Windows..... 25,-
- 13004 WinAdd Advanced D&D spelverktyg..... 25,-
- 13005 Stellar Utforska rymden..... 25,-
- 13007 Dared2Dream Snyggt grafiskt äventyr..... 25,-
- 13008 Wempire Empire spel..... 25,-
WFBall Fotbollspel,
WinAdv Colossal Cave äventyr.
- 13009 Micro 1 Arkadäventyr..... 25,-
Tiles - Action arcadespel
- 13010 Chess 321 Gnu Chess v. 3.21..... 25,-
- 13011 CSBTutor Card Shark Bridge Tutor..... 25,-
- 13012 CSHearts Kortspel..... 25,-
- 13014 NCC1701 StarTrek-spel..... 25,-
- 13015 Oujawin En datoriserad oujibråda..... 25,-
- 13016 PFW..... 25,-
Panzerkrieg, strategispel, andra världskriget.
- 13018 SCW..... 25,-
Rymdstrategispel. Kolonisera och erövr.
- 13020 SSBati - Battleship-spel..... 25,-
- 13021 WTarot Spår dig i Tarot-kort..... 25,-

licensprogram

- 16001 Spitfire..... 59,-
Ett interaktivt uppslagsverk över en av andra världskrigets luftfarkare. Bilder och texter. (1 disk)
- 16002 Messerschmitt..... 75,-
Uppslagsverk som ovan. Denna handlar om tyskarnas motsvarighet. (2 disk).
- 16003 Solar System..... 95,-
Lär dig om vårt solsystem med bilder och texter. (3 disk)
- 16201 Home Banking Manager..... 59,-
Hjälper dig hålla reda på privatekonomi. (1 disk)

16003 Solar System

Lär Dig om vårt solsystem med bilder och texter! obs pcd
3 disk, 59,-

10101 Windowsspel 130st!!
130 roliga windowsspel!!! **249,-**

pc-nytt

nyttoprogram

- 14001 Assets Manager..... 25,-
Håll reda på privatekonomi.
- 14002 PC-Billmaster..... 25,-
Håller reda på checkboken.
- 14003 PC Learn..... 25,-
För dig som är nybörjare
- 14004 PC-File - Registerprogram. (3 disk)..... 75,-
- 14005 PC-Calculator - Kalkylprogram. (3 disk)..... 75,-
- 14006 Graphics Workshop..... 25,-
Grafik konvertering.
- 14007 DanCAD..... 125,-
Billigt CAD-program (5 disk)
- 14008 NeoPaint II **REKOMMENDERAS!!!**
Bra ritprogram. Stöder EGA/VGA/SVGA. Kräver mus.
- 14009 NeoPaint Fonter..... 50,-
Till ritprogrammet ovan. (2 disk)
- 14010 NeoShow Gör slideshows. Kräver mus..... 25,-
- 14011 Flexibak Plus - Backup program..... 25,-
- 14012 EnVision **REKOMMENDERAS!!!**
BRA DeskTopPublishing. 2 disk. Kräver mus.
- 14013 A86 / D86..... 25,-
Assembler och debugger för 86xxx.
- 14014 Night Sky 4disk..... 100,-
Astronomi. Lär dig om stjärnor.
- 14015 Easy Dial Kommunikationsprogram..... 25,-
- 14016 World..... 25,-
Info om världens länder och städer.
- 14017 Animation..... 50,-
Skapa egna animationer. 2 disk
- 14018 Artificial Intelligence..... 25,-
Översikt och beskrivning.
- 14019 APL Programmering..... 25,-
- 14020 ADA Programmeringspråk. 2 disk..... 50,-
- 14021 FoodsRecept för FoodView. 3 disk..... 75,-
- 14022 GTS Musik..... 100,-
Gör egen musik. Med många samplinger och låtar. 4 disk.
- 14023 CDAS Statistisk dataanalys system..... 25,-
- 14024 Utbildning i Statistik..... 25,-
- 14025 Kwikstat 2.1..... 25,-
Statistisk analysprogram. 2 disk.
- 14026 Pascal Kompilator..... 50,-
Med exempel och utbildnings-program. 2 disk.
- 14027 Packare De packare du behöver..... 25,-

windowsnytt

- 15001 Almanac - Kalender..... 25,-
- 15002 Draw Strukturerat ritprogram. (2 disk)..... 50,-
- 15003 Painless Accounting Kalkylprogram..... 25,-
- 15004 CAD Vantage Billigt CAD-program..... 25,-
- 15005 Data Server Databas för adresser..... 25,-
- 15006 Graphic Workshop Win..... 25,-
Grafik konvertering.
- 15007 Icons 1100 ikoner till Windows (2 disk)..... 50,-
- 15008 Screen Savers 11st skärmsläckare..... 25,-
- 15009 Excel Utilities..... 25,-

amigaspel

- 3539 Titanic Cheats #..... 20,-
Hundratals fusk, tips och lösningar till spel.
- 3542 Intense #..... 20,-
Mycket snyggt shoot'em up. Typ Commando.
- 3546 ASI Workbench Games #..... 20,-
17 olika spel att köra på Workbench.
- 3547 ASI Workbench Games II #..... 20,-
Ännu fler Workbench-spel.
- 3549 Kung Foo Charlie # Plattformsspel som Bruce Lee. Möjlighet till två spelare samtidigt..... 20,-
- 3555 Road To Hell # Mycket roligt bilracing..... 20,-
- 3531 Caveflight # Flyg fram i grottor..... 40,-
- 3537-3538 Necessary Roughness #. Am. fotboll..... 40,-
- 3540 Numris # Tetris med nummer..... 20,-
- 3550 High Octane # Snyggt och fartyllt bilracing..... 20,-
- 3422 Atic Atac # Plattformklassiker..... 20,-
- 3426 Dragons Cave # Äventyr i D&D-stil..... 20,-
- 3427 Eternal Rome + Dominoes # Strategi..... 20,-
- 3432 Lore of Conquest # Rymdhandelspel..... 20,-
- 3434 No Mans Land # High-Tech krigsspel..... 20,-
- 3435 Property Market # Bli miljönär..... 20,-
- 3437 Sealance # Ett ubåts-strategispel..... 20,-
- 3440 Super Skoda Challenge # Bilracing..... 20,-
- 3441 A500+ Games Pack # 21st spel, A500+..... 20,-
- 3442 Dungeons of nadroj # Bra D&D-spel..... 20,-
- 3444 War # Strategi/arcadespel..... 20,-
- 3453 Top Secret * Mycket bra plattformsspel..... 20,-
- 3454 Act of War # Rymdstrategispel.OS 2.X..... 20,-
- 3456 + 3457 IronClads # Krigsstrategispel..... 40,-
- 3459 Soccer Cards # Bli fotbollstränare..... 20,-
- 3460 Legend of Lothian # Bra D&D-spel!!!..... 40,-
- 3461-3462 Clash of the Empires # Strategi..... 20,-
- 3463 MicroMarket # Köp och sälj aktier..... 20,-
- 3465 3D-Games # Olika 3d-spel..... 20,-
- 3471 Leading # Som lemmings..... 20,-
- 3495 GameTamer 4 # Massor med spelisk..... 20,-

amiganytt

- 0924 EdWordPro 4.0 Kraftfullt ordbehandlare..... 20,-
- 0925 SoundMachine..... 20,-
Laddar/spelar/sparar olika ljudformat
- 0926 JCGraph Skapa affärsgrafik, ex. diagram..... 20,-
- 0928 AddTools Lagg till egna menyer till wb..... 20,-
- 0930 QuadraComp..... 20,-
Gör egna låtar i tracker-format. OS 2.0
- 0931 ComGraph Ett kraftfullt grafprogram..... 20,-
- 0932 DynamicSkies Astronomiskt uppslagsverk..... 20,-
- 0933 PhxAss 3.60 En komplett macro assembler..... 20,-
- 0934 ABackup - Bra, lättanvänt backupprogram..... 20,-
- 0936 TKEd..... 20,-
Omfattande texteditor som även läser packade texter.
- 0938 DPU - Undersök och editera diskettdata..... 20,-
- 0939 ExtraCmds..... 20,-
18 nya AmigaDOS-kommandon. Från UNIX.
- 0940 VideoMaxe Håller reda på dina filmer.OS 2.1..... 20,-
- 0945 Reminder..... 20,-
Påminner dig om dagens händelser när du startar upp.
- 0872, 0873 - Toolmanager..... 40,-
Bra programdokka. Ett av de bästa WB-verktygen som finns!
- 0890 DiskMate. Diskverktyg med många funktioner..... 20,-
- 0891 Disksave 2..... 20,-
Hjälper Dig att rädda dina kraschade disketter.
- 0901 AmigaBase MYCKET bra databas..... 20,-
- 0906 MagicMenu..... 20,-
Snyggare till dina menyer med funktioner som 'Pop-Up' samt 3D-effekt
- 0910 WBKilAGA Släng av AGA från WB..... 20,-
- 0921 MiniMorph Ett litet morphing-paket..... 20,-
- 0923 BBaseII Populär databas..... 20,-
- 0835 SuperDark Bra skärmsläckare..... 20,-
- 3506-3508 Compographic - skalbara fonter..... 60,-
- 3509 SampleMaker 3.1..... 20,-
Ändra / Dina samplinger
- 3510 V-Morph 2.30 - Gör egna sv.morphar..... 20,-
- 3511 FontFarm - Bilmap-fonter..... 20,-
- 3512 Communicate..... 20,-
Lär Dig teckenspråk och morse m.m.

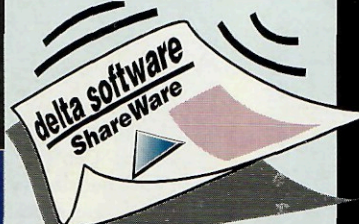
amiga programmering

- 1523 Native Developer Update3.1. NYHET!!..... 249,-
Commodores Includes och Autodocs för 3.1!!
Ett måste för C- och Assemblerprogrammering.
- 0691-0695 Amiga C Encyclopedia 3.0..... 100,-
C-manual med texter och program.
Mycket bra! Av Anders Björn.
- 0741-0742 Rom Kernel Reference Manual..... 40,-
Massor med programexempel vilka demonstrerar alla delarna i Amigans operativ system.
Bra för programmerare!

amiga terminal

- 3518 NY! NComm 3.0 - TerminalProgram..... 20,-
- 1503 DM2's Kommunikations Disk..... 20,-

Beställ ett GRATIS amiga flygblad!
Eller beställ vår amiga lista för 30,- (3 disk)

delta software
är
AUKTORISERADE
distributörer av
följande företags
produkter:

KARLBERG

KARLBERG

C.L.R

Var 11:e disk gratis!!
Gäller amiga & pc shareware/pd.
Gäller ej paket eller licensprogram.
Vid beställningar över 50 disketter
kan Du kontakta oss för paketpris.

Ovanstående priser gäller om annat ej anges med reservation för prisändringar. Alla priser är inklusive moms. Vi rekommenderar starkt att Ni har minst 0.5 2.04 samt 1 Megabyte internerne för amiga och minst en 386, 2MB minne, hårdisk, DOS 5.0/WIN3.0 för PC. Programmen levereras på 3.5" disketter, 720KB för pc, 880KB för amiga. Koder för amigaprogram: # = A1200 kompatibel, * = A500+, A600 kompatibel. Då programmen är PD kan vi ej ta ansvar för ert prestanda under olika datorkonfigurationer. Porto & Postförskott samt expeditonsavgift på 12,50,- tillkommer. För att slippa porto och postförskott kan Du betala in på vårt postgiro. Ej utlösta försändelser debiteras enligt lag.

Nyheter och plock

SNIPPAR:

Spel blir serier

● Mediamogulerna i staterna har insett att dataspel är GREJEN just nu. Fler ungar känner till Mario och Sonic än Stålmannen och detta har fått serietidningsmakarna att vädra morgonluft.

Mario och Sonic har haft egna serietidningar länge och likaså Double Dragon, men den kom bara ut i sex nummer. Från det välrenommerade serieförlaget Dark Horse kommer inom kort en tjock tidning med bara serier om och med dataspelsfigurer. Bland de som blir seriehjältar i det första numret märks bl a Toe Jam & Earl och Lemmings. För folk som gillar att titta på slagsmål sida upp och sida ner kan tidningen Streetfighter II rekommenderas, vars första nummer kommer någon gång under Mars-April. Om serierna kommer till Sverige vet jag inte.

Spel blir film

● Trots att Super Mario Bros-filmen floppade så det skvätte envisas filmproducenterna med att försöka föra över populära spel till filmduken. Jag tyckte det var illa nog när det var tvärtom.

Double Dragon spelas just nu in för fullt och Streetfighter II är under förproduktion. Film använd också som försäljningsargument när det gäller brädspel. I två uppmärksammade brädspel från TSR ingår förutom spelplan och pjäser en halvtimmes video som indroccer spelaren. De innehåller urusla effekter, kass musik och muskelbyggare i syntetiska barabar-kläder. Men det säljer. Just det, Waynes World-spelet hade även den en video i förpackningen.

Nya PD-disketter för Amiga

● Från Softler Software kommer notisen om att den nya UGA Newsflash-freeware serien växer. Dessa Shareware-disketter är tänkta att ersätta Fred Fish diskarna när dessa nu går över till CD-ROM vilket sker efter Fred Fish disk nr 1000.

UGA-serien kompileras i Holland av United Graphics Artists som är kända för program såsom Power Packer och Power Menby. Varje månad kommer mellan 10 - 15 nya disketter med nyttoprogram såväl som med bilder, musik av olika artister, utvalda demosar mm. Är du intresserad av dessa disketter kan du vända dig till UGA:s svenske distributör: Softler, tel: 08-749 08 06 som även kan erbjuda prenumeration på disketterna efter hand de kommer ut.

Kort mellan numren

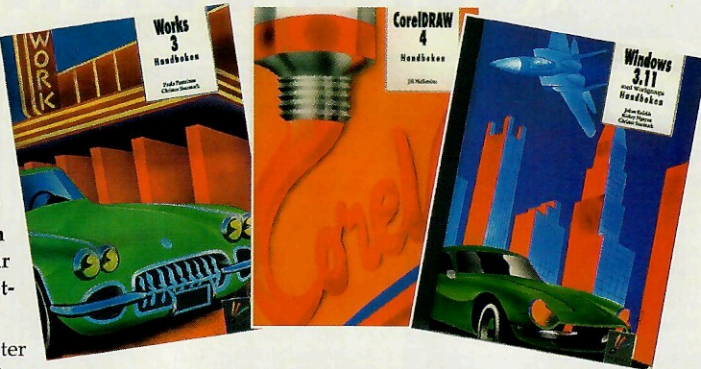
● Detta nummer kom ut i handeln den 9 Mars men redan den 25 Mars kommer SHN nr 4. Härigenom har förseningen av nr 1 hämtats in. Härefter kommer en ny tidning i slutet av varje månad.

● Lagom till våren släpper Pagina ut tre nya böcker för studieivriga PC-användare. Man följer troget samma mönster som tidigare: Kommer en ny version av ett program gör man en ny bok som underlättar inläringen av just detta program.

Windows 3.11 heter den första. På de 371 sidorna kan man lära sig allt om de vanligaste funktionerna och finesserna i den nya Windows-versionen. Man behöver inte ha några direkta kunskaper om datorer för att ha stor nytta av boken som kostar 365:- inkl moms.

Boken, som är skriven av trion Enfeldt, Nguyen och Sturmark har ISBN-nr: 91-636-0255-5.

Works 3 är en lite tjockare (415 sidor) till samma pris: 365:- i vilken man ger läsaren en rejäl grundkurs i den senaste versionen av Microsoft Works. Alla viktiga kommandon finns med och man lär sig att skapa, redigera, kontrollera och formatera text. Man går igenom kalkyldelen och diagrammen på olika sätt, hur man arbetar med databasdelen och mycket annat.

En trio nya böcker

Boken som är skriven av Paula Penttinen och Christer Sturmark har ISBN nr: 91-636-0231-8.

CorelDRAW 4 heter det sista verket i denna månads bokskörd. Hela 412 sidor får man för de 490:- boken kostar.

En riktig Corel-fantast: Jill Mellström har lagt sin själ i att förklara hur man ritat kurvor och figurer, manipulerar texter på olika sätt, hur man redigerar bilder etc.

Alla delarna i Corel: Chart, Mosaic, Trace, Show och PhotoPaint har fått egna avsnitt i boken som har ISBN nr: 91-636-0263-6

3D Controller Cyberman Joystick eller vad?

När det gäller datorer är det verkligen en underdrift att påstå att utvecklingen rusar fram i Concorde-fart. Dock har Joystickar varit sig mer eller mindre lika i alla år. Tills nu iallafall.

Nu kan alla seriösa spelare gotta sig åt Cyberman, en slimmad högteknologisk joystick från Logitech. Cyberman ser ut som en korsning mellan en vanlig joystick och en mus och är speciellt anpassad för 3D-spel.

Den kan göra det en vanlig Jojje kan och lite till. Cyberman kan röra sig upp, ner och åt sidorna på ett helt nytt sätt. Cyberman innebär ett mycket mer intuitivt spelande än förut och kräver minsta möjliga ansträngning från användaren. Den kan kännas lite underlig till en början, men efter ett tag känns det som Cyberman är en förlängning av spelarhanden.

Tyvärr så funkar inte Cyberman till vilka spel som helst, utan bara till de spel som den är anpassad till. Den går att använda till vissa vanliga spel men då kan man inte använda sig av Cybergubbens speciella fördelar.

Den version vi testade var för PC-datorer och vi vet inte i skrivande stund om den finns till andra datorer. Man kan köra Cyberman med batterier eller nätadapter och får då en kännbar reaktion i Cyberman när man t.ex. råkar stöta emot en vägg eller liknande i spelet. Detta

är en unik företeelse och man hoppas nu på att speltillverkarna tar till vara denna möjlighet.

Tyvärr krävs en hel del förarbete innan man kan sätta igång att spela. Ett speciellt Cyberman-program medföljer och måste installeras. Men för den seriöse (och då menar vi seriöse...) spelaren som hela tiden är på jakt efter det perfekta lret är den här apparaten ett steg i rätt riktning. Vi får hoppas att allt fler spel stöder Cyberman. Två anpassade program medföljer: spelet Shadow Caster och Body Adventure- ett program för den anatomiintresserade

Cyberman får helt klart mitt gamla åbäke till joystick (som ger mig valkar och kötsår i händerna) jag har hemma att kännas OERHÖRT primitiv. Priset ligger på 1000:- och vårt testex kom från Lagans Dataservice

❖ Wanloo

Serier i datorform ...kan det vara något...?

Nu kan man läsa serier som vanligt, fast på dataskärmen, samtidigt som ljudeffekterna krachar och dånar. Johan Wanloo har tittat närmare på en av produkterna som nu finns i Sverige

Serietidningar har de senaste åren blivit en jätteindustri i USA. Sommaren 93 var en av de mest betydelsefulla i amerikansk seriehistoria, Stålmannen dog (och kom tillbaka), Batman bröt ryggen och framförallt satsade många mindre förlag miljontals dollar på att bygga upp sina egna "universum" med superhjältar. Olika hjältar har sina egna tidningar men de utspelas allihop i ett och samma universum, där hjältarna och skurkarna gästspelar i varandras tidningar osv. Det var absolut inte första gången något serieförlag prövat på den idén, men aldrig har så många gjort det samtidigt. För första gången kom en del småförlag upp i de bägge jättarna, Marvel och DC's försäljningsiffror och aldrig förr hade det funnits så MÅNGA serietidningar på marknaden. Det lilla förlaget Malibu hade stora framgångar med sin satning, ULTRAVERSE. I samband med detta gjorde Malibu något helt nytt, de tre tidningarna Prime, HardCase och Freex första nummer kom inte bara ut som vanliga serietidningar utan även på varsin CD. Nu kunde man

läsa serien som vanligt, fast på dataskärmen, samtidigt som ljudeffekterna krachade och dånade. På varje skärm fick ett par serierutor plats och allteftersom dialogen och musiken fortskred highlightades rutorna. Professionella skådespelare lade röster till och i bakgrunden ligger hela tiden ett filmusikliknande soundtrack på. Det är absolut inte fråga om någon tecknad film. Seriesidorna är inscannade, några små ljuseffekter och animationer är tillagda men i övrigt ser det ut som avfilmade seriesidor.

Serierna är ordinarnt superhjältetrans. Min favorit är Prime som handlar om en tolvårig pojke som kan förvandla sig till ett flygande muskelberg. Prime knäcker armar och ben av folk och stoppar lite krig när han känner för det. När man "läst" färdigt serien kan man lyssna på en intervju med männen bakom serierna.

Var det något att ha då? Njee. Det var ju en upplevelse att kunna höra explosionerna och den svulstiga dialogen. Men det är ju ändå trots allt fråga om vanliga, fåniga superhjältaserier och bara ett nummer av varje. Skulle det här vara seriernas framtid då? Icke! När en CD kostar 20 spänn kanske. För 25 dollar styck är det här enbart för den mest inbitne och hittills har inget annat förlag följt Malibu's exempel.

Såvitt jag vet finns inte CD-ROMIX att få tag på i Sverige. Möjligtvis om någon serieimportbutik har tagit in dem. Undertecknad vill tacka Michael Newitt på Dolores Comics i Göteborg för lånet av CD-ROMIX skivorna.

♦ Wanloo

"BREVET"

Alla läsares skrivklådesida. Hit hör du av dig som har tips, frågor, synpunkter och annat som du vill dela med dig av till andra. Adressen: Brevet", SHN, Box 152, 448 23 Floda.

Haj! Ja de e jag igen som skriver (anonyme i nr 12/93)! Den här gången med en sprillans ny IBM. De blev nog inte någon SoundBlaster eftersom jag bestämde att spara och vänta. Men nu till frågorna!

1. Vad har man för nytta med CD-rom? Är det bra ha om man sysslar mycket med musik, spel och grafik.

2. Skulle inte er PD-katalog komma i december. Den verkar inte ha kommit än?

3. Det vore bra att ha en tefonservice i SMPD för att få veta vad som dröjer så länge? Det skulle vara bra och ha åtminstone 1-3 timmar varje dag efter kl 15:00.

4. Varför har ni oftast bara ett program per disk? Skulle ni inte kunna sätta flera st i samma? Jag beställde ett program där disketten använde bara 70 kb av programmet och det var 690 kb ledigt?

5. På era Månadskassetter finns ibland helt meningslösa program såsom t.ex. re-boot-not och Disk utilites? Ha stora och bra program.

6. Jag har DOS 6.0 och en gång skulle jag formatera en diskett. En HD alltså. Av misstag råkade jag stoppa i min gamla modul disk för ST en DD alltså. Det dröjde lite och sen började den formatera. Snart var det klart och jag skrev DIR för att se resultatet. Det stod 145687 byte eller någotsådant. Så att jag råkade formatera en DD till en HD hur i 17 år detta möjligt?

7. Torsten blev färglös i nr 12/93 var det ATTLE som fifflade till det eller Wanloo som blev

tillfälligt färgblind?

8. Varför inte göra samma sak för ST som för PC? När det t.ex. dyker upp en demo för PC så kan ni väl göra så att det går att beställa.

9. Jag tycker nu att er tidning är bäst eftersom ni har börjat med färg och skriver till olika datorer. Jag tycker inte att konsollsidorna skall slopas inte bara för att jag äger MegaDrive men för att det är intressant att läsa om flera olika konsoller och datorer för att det är bra och veta vad händer med andra datorer!

10. Jag säger bara en sak BILD JAKTEN TILL-BAKS!!!!!!!!!!!!!!

Till slut, ett tips:

Och nu till själva brevet ett bidrag till bakkörren: I spelet WALLPIPE så pausar spelet i de sista sekunderna (i de 5 sista annars funkar det inte) tryck 3 gånger på pause 3 gånger på vänster mus knapp och gör det ett par gånger att det fungerar säkert. (Det skulle räcka med en gång) Och sedan trycker du på valfri tangent (Pause knappen räknas inte) Och vips klockan räknar - tal o.s.v...

Från den anonyme som vågar publicera sin namn nu för tiden: Jouni Pesonen

Svar: Hej och tack för brev och tips! Ett CD-ROM kan man ha stor nytta av. Det kommer allt fler program på detta medium, inte bara spel utan även nyttoprogram av olika slag. Sysslar man med grafik finns det t.ex. massor med sk Clip Arts på CD och många program

som t.ex. CorelDraw levereras på numera även på CD.

2: PD-katalogen är på gång. Det har den varit länge nu men arbetet med denna har fått stå tillbaks för att SHN skall bli färdig. Det har ju varit mycket trassel ett tag med Predab och allt men snart skall vi få arbetsro med katalogen..

3: När det gäller telefontider för SMPD kan du nog prova nu att ringa. Vi tar telefonen så fort vi inte sitter i ett annat samtal på en annan linje.

4: Jag kan nämna att vi, numera lägger flera program på disketterna. Se annonsen på annan plats.

5: Meningslösa program? Det som inte faller en person på läppen kanske tilltalar en annan. Många gånger är det just de där små "meningslösa" programmen som är så värdefulla att ha vid vissa tillfällen.

6: Jo, man kan formatera en DD disk som HD men räkna inte med att du tryggt kan lagra 1.4 Mb på den och sedan hämta tillbaks informationen!

7: Torsten blev färglös pga minnesbrist vi hade helt enkelt inte plats i datorn vid det tillfället för att lägga in färg. En Torstensida tar ca 20 Mb!! Från och med detta nummer är detta dock fixat.

8: Vi skall fundera ut något här...

9: Tackar! Synpunkterna noterade!

10: Bildjakten är tillbaks!! Se sidan 10. Det du! Var inte det en snabb reaktion på ett brev så säg?

/Red.

Hej SHN! På era insändarsidor har det länge pågått en debatt om huruvida piratkopiering är bra eller inte. Självt är jag mot piratkopiering, och är glad att nu även SHN har tagit ställning mot detta. Som vi alla vet är piratkopiering illegalt. Lagen måste dock ändras så att man lättare ska kunna sätta dit de som ägnar sig åt piratkopiering. Speciellt crackarna ska kunna nitas. Självt har jag en PC och vill inte att den ska

Överste Oskar Afhörning-Drapa har ordet: *

Hallå där, ute i TV-spelsland. Jag, Överste Oskar Afhörning-Drapa, är tillbaka för att ta ett ordentligt nappatag i det kollektiva lösfläsket på en kutryggig, korpulent, osund och långhårig generation.

Sanna mina ord, det behövs en man av min kaliber i den här branschen! Titta på bilderna av de människor som skriver om datorer och spel i den här tidningen och andra. Va? Långt hår och skägg på unga män? Det är en ynkesdom och kulturskymning av aldrig skadat slag.

Vart är den här världen på väg? Jo, det kan jag tala om, käpprätt ner i en gigantisk överfull Baja-maja!! Jag tänkte ta upp någonting oerhört allvarligt i min spalt den här månaden,

nämigen den gigantiska kommunistiska konspirationen. Trodde ni att kommunismen föll med Sovjetunionen? Vakna upp och lukta kaffe! Det sitter mängder av smygfiltrerande bolsjeviker på spelföretag och marknadsavdelningar världen över.

Häromdan tittade jag intresserat på när min brorson Urro satt framför sin dator och spelade. Det bör framhållas att jag absolut inte har någonting emot dataspel i sak. Jag gav personligen bort ett exemplar av den fantastiska krigssimulationen Cannon Fodder till Urro härförleden då jag anser att det vid ett tidigt stadium i en ung mans liv bör inpräntas hur viktigt ett starkt försvar är.

Nåväl, den här gången upptäckte jag dock att

dö ut på samma sätt som Amiga (ja, det är sant!), Atari, mfl har gjort. Priserna på nytttoprogram är alldeles för dyra. Men samtidigt måste priserna sänkas. Om jag vill lära mig programmera vill jag ha Turbo Pascal. Men det har jag inte råd med.

Jag vill inte att alla de som nu har Amiga ska skaffa PC. De är vana att piratkopiera och tänker inte framåt (OBS! Undantag finns! Tack för det!). Men jag måste erkänna att jag också har kopior. Dessa är främst på nytttoprogram. Spel har jag slutat helt med, och jag försöker minska mina nyttokopior. Men det finns en lösning: SHAREWARE!

När man registrerar shareware program får man ofta sitt namn och ett nummer inlagt i programmet. När polisen sedan hittar en piratkopia på en BBS (de måste rensas) så vet ju sharewareprogrammeraren vem som har köpt programmet ursprungligen och spridit det. Haffa den personen!

Själv har jag registrerat fler shareware program än vad jag har köpt i affärer. När man köper ett program i en affär vet man inte vad man får. Jag har flera kompisar som köpt spel som de inte använder, eller till och med inte fungerar på deras dator! Dessutom har shareware program längre levnadstid och bättre kännedom. Det finns fortfarande folk som får tag i det gamla (men bra!) Crystal Caves spelet. Och hur många känner till spelet "The Terminator 2029", ett spel som kan gemföras med Wolfenstein 3D. Alla har hört talas om Wolfenstein 3D.

Piratkopiering av registrerade shareware versioner är det värsta jag vet. Jag blir också trött på alla dessa programmerare som försöker släppa sitt spel som shareware. Ingen betalar väl \$10 för ett B-spel som man spelar ett tag och sedan formatterar?

Apogee är bra. Men varför får många professionella shareware programmerare det att låta som om shareware är gratis. Istället för att registrera sig så pratar de om att "beställa" nya banor? Många av mina vänner tror att man bara behöver registrera sig om man vill ha fler banor! Shareware fungerar bara när man är ärlig.

PKZIP är ett exempel. När man registrerar det så blir man upplyst om reglerna för returerna. Vad menar de? Använder man redan programmet så måste man ju registrera sig! De får de att låta som om shareware versionen är en demoversion. Och förresten, ni har väl registrerat PKZIP som ni använder till era PD-diskar?

En annan sak är att det är så svårt att registrera program till USA. Jag har chansat och skickat ca 900 kr i kuvert! Jag hade tur. Nu börjar det ju finnas andra man kan registrera hos, men det blir oftast dyrare. Är det någon som vet något tips? En annan sak hos alla amerikanare är att man måste ange adressen i amerikanskt format. Det är krångligt! Det vore smartare om de tog adressen rad per rad. Men deras registerprogram tillåter väl inte det.

(Forts. på nästa sida)

någoting var fel. Urro's blick när han spelade var slö och okoncentrerad. Jag upptäckte snart vad som var fel. Han spelade nämligen det värsta smygkommunistiska spel som någonsin tillverkats: Captain Planet and the Planeteers. Enligt kartongen går det ut på att man skall stoppa onda människor från att förorena planeten. Struntprat, vem som helst kan se att det egentligen handlar om hur man begränsar de fria marknads krafternas spelrum! Och detta får små, oskyddade barn lära sig! Det är inget annat än gammaldags stalinism! Det gör mig så upprörd att klockorna stannar. Nä, tacka vet jag, de fina Mcdonalds-spelen som nyligen kommit ut, Mcdonaldland och Global Gladiators. Fina spel som hyllar den fria företagsamheten.

Med vänlig hälsning,

Oskar Afhörning-Drapa

* Fotnot: Oskar Afhörning-Drapa är pensionerad Överste och en god vän av ordning, moral, diciplin och gammaldags värderingar.

**Bästa pris & Support
-en perfekt kombination!**

MULTIMEDIA PC

SOUNDMAN GAMES LOGITECH **1395**

8-Bit STEREO. 100% SB kompatibel, inkl 1 spel! Mycket enkel installation!

CD ROM Paket kompl. m Ljudkort **5995**

8 Program, 5 CD-spel, kompl. med 16-Bit Ljudkort, Multispin Internt CD-ROM

(pris 15:- för portot)

*Beställ vår
Multimedia katalog
hela 75sidor, fyllda
med produkter för
IBM/PC användare!*

UTVALDA SPEL PC

PREMIER MANAGER 2 **399**

ALONE IN THE DARK 2 **599**

SIMON THE SORCERER **499**

POLICE QUEST IV **499**

TFX TACTICAL FIGHTER EXPERIMENT **599**

GRAVIS GAMEPAD PC **299**

IDE HÅRDDISK internt (inuti) **ATARI ST**

Revolutionerande Nyhet - Ring för informationsblad.

Enkel installation och mycket prisvärt!!

fr **995**

TOS 2.06 Uppgradering **695**

80MB 2.5" LAPTOP HårdDisk för inbyggnad **2995**

3.5" X-tradrive Atari **749**

Stereo Master Sampler inkl prg.vara **599**

MonitorSwitch S/V/Färg el. TV **449**

4MB Minnesexpansion för STFM **2599**

MF2DD 3.5" 30-pack (a 3.95) disketter **119**

120-BOX Diskettbox med lås **119**

Atari MUS Lågpris ersättningsmus **299**

Fortsatt support för
Atari ST/STE
Beställ vår DATIC
katalog eller ring ...
Pris 15:- för PORTO

PF+frakt tillkommer. Reservation för prisjusteringar och slutförsäljning. Outlösta PF debiteras med minst 89:-. Priser gäller endast per postorder.

CHARA' DATA AB

-företaget med raka besked!

Jungfrug. 13, 575 31 EKSJÖ **0381-13100** vx fax-10402
Brunnsg. 16, 553 17 JÖNKÖPING, Tel. 036-302520

"BREVET"

(Forts. fr. föreg. sid)

Till sist så tycker jag att PC ägare engagerar sig för lite. Du kan till exempel gå med i någon dataklubb (Computer Crew, Box 206, 293 23 Olofström är en bra sådan).

Tänk i alla fall på mitt förslag! Och kom ihåg: Det är alltid roligast med originaldisketten! (speciellt om du fått den direkt från USA)

RÄDDA PC:N!!! Deppe Jeppe

Svar: Tack för långt brev. Håller med till 100%.

/Red

Om sidfötter

Kära SHN !!

Det tar sej, sa han som tände eld på plåttaket med fotogen. Måste ju bara försöka tota ihop ett brev eftersom ni bytt format, fått lite färg och allting. Undrar vem det var som kläckte den briljanta idén.... (..kanske Attle...eller?..) Vem det nu än var så måste jag säga att det våldsamt bra. Snyggt !!

Nä, nog med beröm nu.

Läste Christian Eggertsen's brev (SHN Nr 11-1993) och håller helt och hållet med om att sidfoten INTE ska vara centerad. Men resultatet blev att sidnumret på fem av sidorna hamnade fel (ni behöver inte räkna...det har jag redan gjort...) Numreringen hamnade mot mitten. Jag antar att ni tar en sidmall för en högersida men placerar den på vänster sida. Slarv!!!!

De flesta spelen som recenserar passar ej till Atari endast till Peze (PC) och Amiga. - Ta och recensera lite fler Atari spel!!!

Några frågor:

1:Varför inte ha en PD - hörna till Atari typ den

på sidorna? Personligen tycker jag att det är alldeles för lite PD. Det finns massor med bra PD, ta en titt på Artist - helt suveränt bra ritprogram för mono. (skickar med ett ex)

2: Går i tankar att skaffa en extre drive. Utan hårddisk blir det j—s bytande av disketter. Vad rekommenderas det att köpa för nå'n till en 1040st?

3: Är det klokt att köpa begagnat, det är väl grejor som slits?

4: Har ett program som heter PC_DITTO känner ni till det programet?.....Bra. Det gör Atarin IBM kompatibel. När jag ska installera DOS (vers 5.0) så hakar det upp sig när jag ska trycka F1 för att få mer info eller när jag ska trycka ENTER för att gå vidare. Varför?

5: Varför har ni tagit bort de infällda texterna där det står vilken sektion man läser tex PC, Atari, Amiga???

Tack för talan. Magnus Lindström.

Svar: Tänka sig att en sådan enkel sak som sidofötter kan engagera så! Men jag håller med, vi har slarvat men jag tycker att vi har fixat till det ganska bra nu, eller hur?

När det gäller PD-hörnor av den typ du efterlyser kommer spådana med all säkerhet att dyka upp i spalterna då och då.

Extra drive till ST finns att få tag på överallt där man för Atari-produkter. Chara Data, Computer Corner, C-Tek är några tips. Se deras annonser. Det är alltid en viss risk att köpa begagnat, någon garanti är svår att få. Det kanske fungerar när du köper det men kan fallera efter hemkomst. Diskdrive är en sak som slits men oftast beror fel på smuts på läs/skrivhuvud vilket lätt kan avhjälpas med en rengöringsdiskett.

När det gäller PC-Ditto har jag ingen egen

erfarenhet. Det låter som mjukvarukonflikt. Kanske någon Ditto-kunnig läsare kan hjälpa?

Jag vet inte riktigt vad du menar med "infällda texter" Vårt innehållsregister är väl hanska tydligt?

/Red

TOS-fel

Hej SHN!! Jag är en kille på 14 år med en Atari STE som läser SHN med nöje. Mitt intresse för min Atari bara växer tack vare er. Men vissa saker begriper jag inte. Hur kopierar jag endast en fil/prg från en diskett till en annan diskett? Ett PD-prg som jag har står det TOS-fel #35 när jag ska ladda det, vad ska jag göra för att kunna ladda det?

Jag har även ett prg-DEMO vid namn THUNDERHAWK. Men jag har inga instruktioner hur man faller bomber osv. Men först och främst, hur får jag upp eländet i luften?

Härmed avslutar jag frågorna med en fråga om tidningen: Kan ni inte ta en sida i tidningen där läsarna får ställa frågor om hur de kommer vidare i sina spel när de kört fast? Jag tror det skulle uppskattas.

Om Ni skulle kunna besvara några av dessa frågor skulle jag bli mycket tacksam.

LEVE ATARI ST!!! Johan

Svar: TOS fel är just: TOS-fel. Du har förmodligen en dator med en senare TOS än vad programmet är gjort för.

Programmet Thunderhawk har jag ingen erfarenhet av, hallå, alla läsare!!!

Speltipssida, ja, Vi skulle gärna ha med sådant material och jobbar på det.

/Red.

Bildjakten är tillbaks!!

Ja, så är då Sveriges Äldsta datortidningstävling tillbaks igen, ivrigt efterfrågad av många.

Idén är den samma som tidigare men nu gäller det att hitta bilder I FÄRG! Tyvärr kan vi bara dela ut PC-priser i form av tre "riktiga" spel för PC (inga PD här!) V i har inte har tillgång till Atari, Amiga, eller Mac-spel längre.

Gör så här:

Leta reda på vilka sidor de urklippta bilderna kommer från. Skriv ner sidonumret på ett vykort och skriv ditt namn, adress och Pnr/Ort på samma kort. Skicka sedan kortet till:

"Bildjakten 3", Selda Media, Box 152, 448 23 Floda.

Ditt svar måste vi ha senast den 31 Mars och vinnarna presenteras i nr 5/94

Lycka till!!!

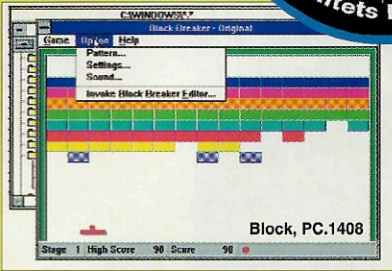

Från 25:-/ disk!!

SMPD

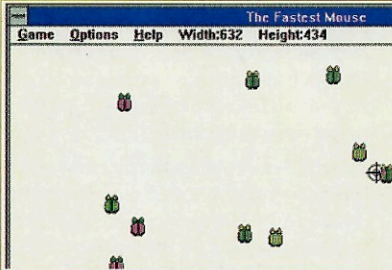
Box 49, 448 21 Floda Tel: 0302-301 28 Fax: 0302-347 49

Block, PC.1408

Spel för Windows

- PC.1408:** Randy Rasa. Kräver VBRUN 200.DLL*
- ◆ **Cyberspace Crossword Puzzle/ Cruiser v1.23:** Ett 3D korsordspussel för Windows. Kräver VBRUN 300.DLL*
  - ◆ **Atlantic City Blackjack v1.00:** Ett Blackjack program till Windows. Kräver VGA eller bättre
  - ◆ **BalClimb:** Ett enkelt spel med fallande bollar
  - ◆ **Block:** Ett spel av typ Block Breaker med stöd för WAV-filer
  - ◆ **BMASER1:** Ett krigsspel för Windows 3.1. Kräver VBRUN 300.DLL*
  - ◆ **Bog v1.06:** Ett MS-Windows spel från Pocket-Sized Software där det gäller att hitta gömda ord, liknande spelet Boggle.
- PC.1409**
- ◆ **CLoCKS:** Patiens på tid, för Windows
  - ◆ **Confound for Windows:** Ett strategiskt spel som kräver vbrun300.dll
  - ◆ **CornerStone v1.0:** Ett pusselspel av typ Rubick's kub för Windows, förutom att det är runt & bara 2-D. Målet med spelet är att man skall flytta runt bitar för att till slut få tillbaka ursprungsmonstret. Kräver VGA & mus
  - ◆ **Double Match v1.0A:** Ett snabbt och roligt Windows spel där man i likhet med "Finns i sjön" letar efter lika rutor, för att sedan hitta goda fraser, top-10 high scores, animering och ljud effekter. Kräver VBRUN200.DLL*
  - ◆ **Drag City U.S.A. 3.0** för Windows: Kör din racing-bil, uppbackat med ljud effekter.
- PC.1410**
- ◆ **DOMINATE v1.0** för Windows 3.1: Det ultimata strategispel. 256 färgers grafikdriv krävs.
  - ◆ **Eneagues** (ek-nukes, previously Sequence) 1.1: Ett bråd/kortspel för MS-Windows. Placerar brickor på spelplanen som matchar kortet som spelas. Kräver VBRUN 300.DLL*
  - ◆ **EPHGAME:** Ett grafikspel som bygger på sjätte Eftesierbrevet i bibeln.
  - ◆ **FOUR SEASONS 1.00:** Nytt patiens spel för Windows, elegant, vanebildande och kull Shareware från
- PC.1411**
- ◆ **FOUR SEASONS 1.01** Vålgjord patiens för Windows. Kräver VBRUN200.DLL*. Från Randy Rasa
  - ◆ **The Fastest Mouse v1.0S:** Meningen med detta Windows spel är att skjuta ner föremål på skärmen på snabbast möjliga tid och/eller med bästa möjliga träff
  - ◆ **Gems v1.0** Puzzle för MS-Windows 3.1: Windows brain-teaser, vänd alla brickor från rött till grönt
  - ◆ **GETALIFE Ver. 1.0:** Det här är en ny version av Conways Game of Li. Det finns filer så att man kan ladda och spara livsmönster. Möjligheter att editera direkt på skärmen, så som finns i s.k. Gmap program, en komplett hjälpfil och dussintals samplade mönster.
  - ◆ **Hangman v1.02:** MS-Windows version från Pocket-Sized Software av det kända spelet
- PC.1412**
- ◆ **Hearts v2.0:** Ett Windows kortspel för 4 personer där målet är att få så lite poäng som möjligt
  - ◆ **Hurricane v1.01:** Windows arkadspel som har stora likheter med det gamla arkadspellet Tempest; full skalig grafik med ljuduppsättning; kräver VBRUN200.DLL*
  - ◆ **Kloks v1.0:** Ett Puzzle för Windows 3.1. På båda sidor av ansiktena, att ömsidesigt, peka på 12, på kortast tid och minsta antalet drag.
- PC.1413**
- ◆ **KLOTZ 3.03:** Spellet KLOTZ för Windows NT
  - ◆ **LAD** (Local Area Dungeon) v1.01: Äventyrs spel av strategityp för MS-Windows
  - ◆ **Nails:** Detta är ett enkelt Windows spel som är ganska likt de små kulspele. Man får på restauranger.
  - ◆ **Name of the Game v1.0:** Ett Windows kortspel som faktiskt består av en serie av kortussel
  - ◆ **Neural Ned in Ned's World v1.0:** Ett lärorikt MS-Windows spel som använder nervsystemet som bana för en liten figur; kräver VBRUN 200.DLL*
  - ◆ **Newton v1.0:** Ett astronomiskt simuleringssystem för Windows där du kan skapa din egen planet eller solsystem & där du även kan experimentera med saker som binära och trinarå stjärnor, slangbelleffekten, svarta hål, energioverflyt vid nära kollisioner, och mycket mer *VBRUNxxx.DLL är Runtimeversion av Visual Basic och kan därmed ej lev. som PD
- PC.1414**
- ◆ **DOMINATE v1.0** för Windows 3.1: Det ultimata strategispel. 256 färgers grafikdriv krävs.
  - ◆ **Eneagues** (ek-nukes, previously Sequence) 1.1: Ett bråd/kortspel för MS-Windows. Placerar brickor på spelplanen som matchar kortet som spelas. Kräver VBRUN 300.DLL*
  - ◆ **EPHGAME:** Ett grafikspel som bygger på sjätte Eftesierbrevet i bibeln.
  - ◆ **FOUR SEASONS 1.00:** Nytt patiens spel för Windows, elegant, vanebildande och kull Shareware från

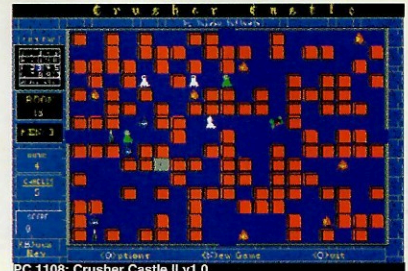
The Fastest Mouse v1.0S: PC.1411

Spel för DOS

- ◆ **PC.1101: 1993TRIS:** Ett bra Tetris spel
- ◆ **PC.1106: ConstructionBob in the Bouncing Factory:** Ett spel med mycket bra VGA-grafik. Erbjuder 50 nivåer med action och mycket bra ljud
- ◆ **PC.1108: Crusher Castle II v1.0:** Ett Äventyrs-, Strategi- och actionspel, allt i ett! Din uppgift är att fly från ett slott med 25 rum fyllda med bomber, spöken, ljus, kantar och mycket annat. Spelet är fyllt med saker och animerad grafik. Klarar du av att fly? För gå det!
- ◆ **PC.1113: Combat Zone:** Snabbt arkadspel med grafik av fotokvalitet och varierad terräng.
- ◆ **PC.1112 Duel v1.00:** Ett spel för två deltagare där var och en försöker ta kål på den andre. Du skall flytta din spelfigur runt i en labyrint fylld med rep, fallor, Teleporters och rörliga trottoarer, försök hitta och skjuta ner din motspelare.
- ◆ **PC.1113 ECPLAY40:** Ett arkadspel i rymd miljö
- ◆ **PC.1116 Graviton v2.02:** Ett kul och underhållande spel med en slags vektoriserad grafik
- ◆ **PC.1117 Howitzer, v0.90 beta:** Ett spel för flera deltagare. Det gäller att med sitt artilleri skjuta ner sina motståndare. Support för EMS. Massor av olika sorters ammunition, skydd och datorstyrda tankar.
- ◆ **PC.1119 VGA Kix v1.0:** Arkadliknande spel som påminner om Taitos gamla spel Qix. Kan spelas med tangentbord eller joystick.
- ◆ **PC.1121 Nubb:** Placera ut rör på sina rätta platser på spelplanen så

PC.1138 Wall Street Raider v4.0

PC.1108: Crusher Castle II v1.0

- att vattnet inte rinner över. Mus kan användas.
- ◆ **PC.1122 NYET3 "Revenge of the Mutant Stones" V1.0:** Ett nytt spel från tyskland, snygga animeringar, super ljud/musik, massor med vapen och 36 aktionfyllda nivåer gör detta spel till det bästa Tetrisvarianten hittills. Kräver VGA, support för ljudkort och kan spelas av 1-2 spelare
- ◆ **PC.1123 The Packrat:** Ett arkadliknande spel för 256-färgers VGA. Mycket bra och nytt spel för VGA. Du har en Jetpack, en pistol och ett antal granater och skall utrota muterande insekter i underjordiska gator. Mycket snyggt 256-färgers VGA-grafik
- ◆ **PC.1126 Protec v1.0:** Ett snyggt flipperspel. Psionics Ett 3D Rollspel som tilldrar sig i en framtid ombord på rymdlabbet: Nexus. Support för mus.
- ◆ **PC.1125 Pencil and Paper Activity Maker 1.0:** Ett kul spel.
- ◆ **Ricochet:** Ett aktionfyllt arkadspel där det gäller att skjuta bort motståndarens samtliga vapen som har en annan färg än dina
- ◆ **PC.1126 Scud Atak 2 v1.0:** Ett spel där du skall försvara din stad mot inkommande missiler som kommer varje timme. Spelet ger support åt AdLib, SoundBlaster och har digitaliserat Stellar Defense v1.1 Ett arkadspel i rymd miljö med 256 färgers VGA. Du styr ditt rymdskepp till en desperat kamp för att rädda din galax från att utrotas av anfallande Yariander. Ett mycket snyggt spel!
- ◆ **PC.1129 Slick Joe1 (V3.0):** Ett helt nytt spel med 3D effekter och en helt ny spelbakgrund. Joe Rock har förlorat sin fru Nancy och letar nu efter henne
- ◆ **PC.1130 StarMines II:** Ett mjukscrollande spel i rymd miljö. Flyg ditt skepp genom labyrinter och samla kristaller. Ger support åt SoundBlaster. **SokoBall:** Ett mycket bra spel som baserats på det japanska Sokoman. Träna upp och testa ditt logiska tänkande... **Space Explorer:** Landa ditt rymdskepp utan att krascha!
- ◆ **PC.1131 Space Pilot v1.0:** Snabbt 256-färgers VGA-spel
- ◆ **PC.1132 Spitwad:** Ett intressant och lite annorlunda spel. Undvik de hoppande bollarna och försök skjuta på dem underifrån. Stöd för SoundBlaster och AdLib
- ◆ **PC.1133 Tetrolis:** Ett annorlunda Tetris-spel. Mycket bra ljud!
- ◆ **PC.1134 TETROID 1.10:** Ett nytt spel av typ Break Out men mycket roligare. Massor med egenskaps-såsom bonusnivåer av typ Skjuta ner och snabb 60 Hz VGA-animering. Support för AdLib
- ◆ **PC.1135 Ultimuh:** Ett rollspel med inscannade karaktärer, bra ljud och dramatiska sekvenser. Äta nivåer!
- ◆ **PC.1138 Wall Street Raider v4.0:** Ett av de bästa Börsimulatorprogrammen och som har fått de bästa recensioner i USA. För 1-4 spelare.
- ◆ **PC.1139 Xerix version 1.3:** 256-färgers VGA-äventyr i rymden. För ditt skepp genom en annorlunda värld och förgör uppdykande fiender. Mjukscrollande spel med flera nivåer, parallax i tre nivåer, vacker grafik. Support för EMS/XMS, AdLib och SoundBlaster. XXIV: Ett Tetrisliknande spel men snyggt utfört.

Filhantering

- PC.1161**
- 4CAT-Ver 1 20:** Disk och fil katalog där du snabbt och lätt kan hålla reda på dina sparade filer på diskett. 4DOS beskrivningar används. Sök efter dina filer på filnamn, disknamn eller på 4DOS beteckning. Söker även upp tomt diskutrymme, 4DOS krävs INTE för att köra programmet. **ALL-BUT V1.0:** Automatisk filborttagning. "deletar" automatiskt alla Filer i den katalog som används förutom de särskilt specificerade. Fritt för enskilt bruk. **CD-ROM Duplicate Analyzer v1.3:** Läser alla filer, listar snabbt 2 CD-ROM och ställer upp en lista över dublettfiler mellan diskarna, men även inom den enskilda disken. Hanterar 20,000 filer/ CD-lista. **Cipher 1.6:** Cipher krypterar och dekrypterar filer genom att använda en DES-liknande algoritm som är snabb och säker. Cipher skyddar dig mot vanliga fel såsom att dekryptera med fel tangent. Körs interaktivt eller från batch. **Clone version 1.14:** Kopieringsprogram, bättre än XCOPY! **Date Renumber:** Ändra interna/externa filers datum. **Deu V 6.60:** En filkrypterare som även skyddar filer med kodord. **DOS 5 SLIM:** Tar bort oönskade/ovärdiga filer i DOS 5, läs varningstexten först! **DiskDupe v4 08:** Diskettupplikator som är ända upp till 6 ggr snabbare än DOS, läser in masterdisketten i RAM & på HD, går förbi DOSBIOS för att få maximal hastighet. Hanterar både 5" och 3" disketter, dubbelsidiga som enkla. Formatterar automatiskt om nödvändigt och visar även förändringar på disken utan särskilt kommando. Du kan skapa sk images på
- PC.1162**
- EZVIEW v5.1:** Användning för filöversikt, markören kan användas för att räkna tecken i text och hexametrar, du kan överblicka/söka/sortera och printa. **FileFinder v4.4:** En av de snabbaste och mest mångsidiga filsökare ute. Klassisk, använd på enskild dator eller system i nät. **FILEDUMPER 3.60:** Denna filhanterare med search/view och dump funktioner ger dig översikt på alla MS DOS filer i ASCII, HEX, eller EBCDIC med output till skärm, printer eller diskett. **File mover:** Snabb och säker filförflyttare. Kontrollerar, före kopiering, om plats nog finns på destinationsdikteten. **FILEX:** Flex undersöker filändelserna och talar om filtyp och vilka program som använder en speciell ändelse. Ger dig

- all nödvändig information om varje fil. **FindBig v1.0:** Hitta stora filer på din hårddisk, enkelt och tillförlitligt! **File rennumber 1.0:** En liten användning för att kunna namnge en grupp av filer med samma utsträckning, till en annan anknytning. **GLEDIT v2.5:** Ny version av den tidigare GEDIT. Du kan ditt system leta efter och om du vill ersätta filer med tecken i valda filer i dina kataloger. **Hide v1.00:** Programmet gömmer och gör filer otillgängliga. Lätt och enkelt att använda. **JSF-B4B v1.50:** Byte-4-Byte File Comparison. Olikaheter i filer visas som DEC, HEX och ASCII värden, med outputfil och enkla displayval! **Last Access File Tracking System v1.0:** Är en liten TSR som håller reda på alla behörigheter. Du kan också kolla senaste tillträdesdatum

Beställningstalong

Skickas till: SMPD: Box 49, 448 21 Floda

Pris: 1 disk: 40:- 2-4 disketter: 30:-/st 5-10 disketter: 25:-/st. Priserna inkluderar moms och porto. Betalning bifogas i form av Check, sedlar/ Insättning på PG: 3 57 21 - 0. OBS! Vi levererar EJ mot postförskott!!

Jag vill ha förkryssade disketter:

Namn: _____

Adress: _____

Prnt/Ort: _____

Telefon: _____

Ev kundnummer: _____

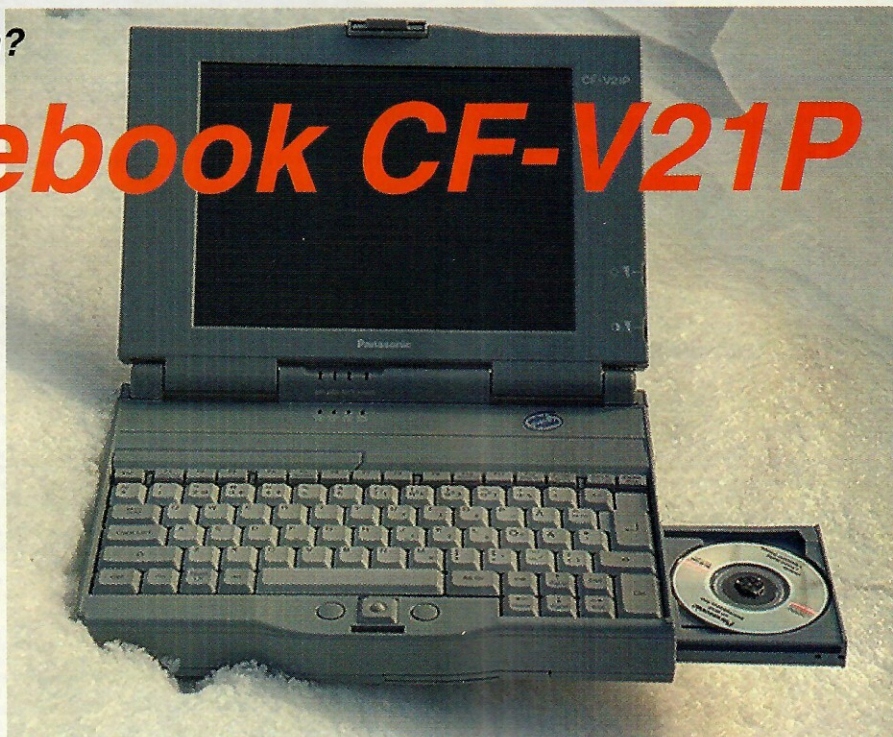
☐ PC.1408	☐ PC.1124
☐ PC.1409	☐ PC.1125
☐ PC.1410	☐ PC.1126
☐ PC.1411	☐ PC.1129
☐ PC.1412	☐ PC.1130
☐ PC.1413	☐ PC.1131
☐ PC.1101	☐ PC.1132
☐ PC.1106	☐ PC.1133
☐ PC.1108	☐ PC.1134
☐ PC.1113	☐ PC.1135
☐ PC.1112	☐ PC.1138
☐ PC.1116	☐ PC.1139
☐ PC.1117	☐ PC.1471
☐ PC.1119	☐ PC.1472
☐ PC.1121	☐ PC.1161
☐ PC.112	☐ PC.1162
☐ PC.1123	

Den optimala Notebooken?

CD Notebook CF-V21P

Dagens datorer blir alltmer kompetenta. I takt med att miniaturiseringen fortskrider ryms allt fler finesser i allt mindre förpackningar. Vi har tittat på Panasonics senaste dunderdator, en Notebook som har allt: Bra skärm, strömsnål och mycket välutrustad.

CF-V21P är en portföljdator, en sk Notebook, i Panasonics CDNote-familjsom omfattar ett flertal olika datorer i olika konfigurationer.

Det kan sägas med en gång att detta inte är några datorer i budgetklass. Billigaste modellen med sv/v LCD-skärm och 120 Mb hårddisk ligger i prisklassen 23-25 000:- Att vi tar upp en dator som denna i våra sidor beror på att vi, liksom många av våra läsare, tycker det är kul att få läsa och lära mer om sådana här prylar.

Som sagt, den dator vi fick chansen att testa ett par dagar var en 486 SX CPU med hastigheten 25 MHz, 4 Mb internminne samt en inbyggd 2.5" hårddisk på 200 Mb. Tillsammans med datorn följde en 3.5" löstagbar CD-ROM drive och en, likaledes löstagbar, HD-diskettstation samt två olika LCD-skärmar, en sv/v och en färg. CD-ROM enhet och diskdrive kan enkelt skiftas sinsemellan beroende på önskemål för tillfället. Även skärmen är lätt utbytbar. Vill man byta från en svart/vit till en färgskärm gör man detta enkelt genom att lossa skärmen s snäpplös och sätta dit den andra skärmen i stället.

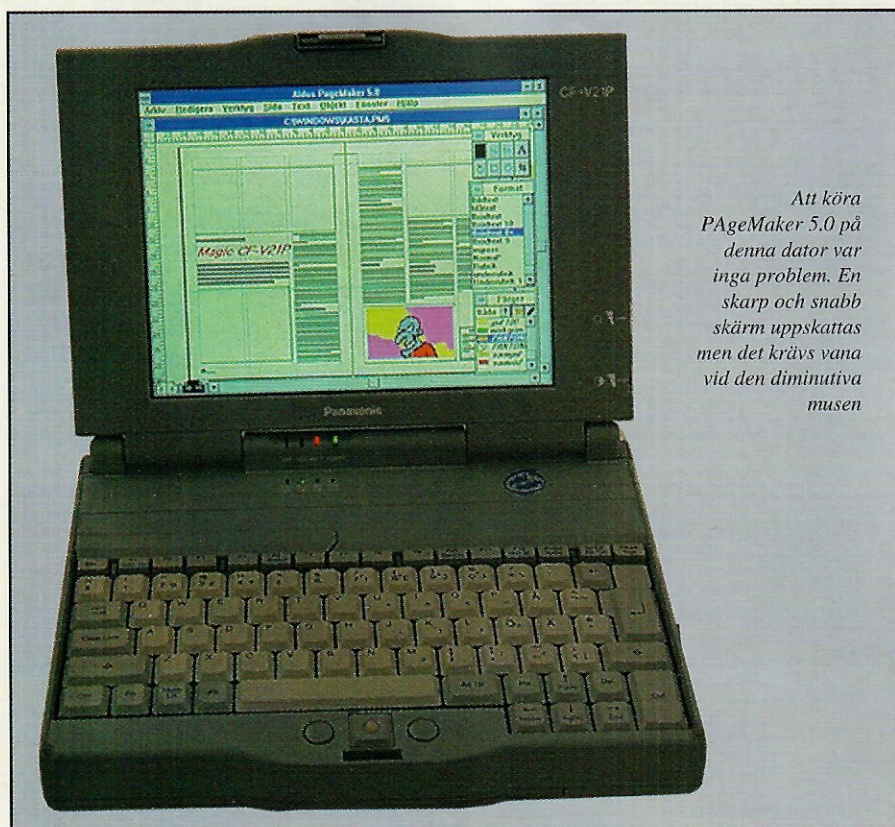
Inbyggt CD-ROM

CD-ROMet är värt några rader. Som nämnts är det en 3.5" stor skiva vilket f.n. begränsar dess användbarhet något. Dessa skivor är inte så vanligt förekommande ännu men allt fler program kommer att läggas över på dessa mindre skivor efter hand. Vid vår test fick vi nöja oss med att köra den demoskiva som medföljde datorn. Varje skiva kan innehålla upp till 180 Mb vilket täcker de flesta programtillverkares behov. Överföringshastigheten av data uppges ligga på 300 KB/sek med dubbel hastighet och accesstiden på ca 210 mS vilket kan anses som helt OK. En buffer finns på 32 KB vilket är i minsta laget men ändå medverkar till att CD-enheten upplevs som relativt snabb.

Datorn levereras med MS-DOS 6.0 (Double-Disk var ej aktiverad) samt Windows 3.1. I skrivande stund finns nyare versioner av både DOS och Windows och jag antar att maskinerna som nu finns för leverans uppdaterats med dessa senare versioner.

Tangentbordet är av normalstorlek för denna typ av datorer, dvs med 83 fullstora tangenter dock ganska kompakt placerade vilket är fullt förklarligt då datorns yttermått är mycket små.

I denna artikel skall vi inte gå in på exakta

Att köra PAgeMaker 5.0 på denna dator var inga problem. En skarp och snabb skärm uppskattas men det krävs vana vid den diminutiva musen

tester i form av krassa Benchmarksvärden etc. Vi har därför fått nöja oss med att objektivt uppleva datorn som sådan. Är den användbar? Hur känns den att arbeta med etc.

Mycket bra skärm

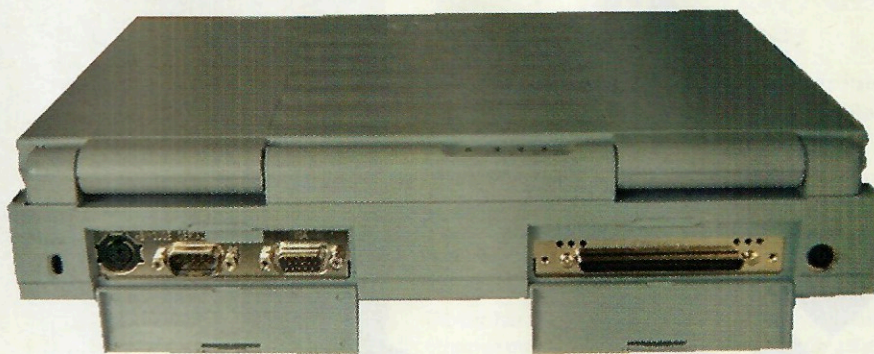
Själv tycker jag mycket om den här typen av portföljdatorer. De är enkla att ha med sig och, till skillnad från äldre varianter, har skärmegenskaperna utvecklats enormt. Såväl storlek som upplösning är helt OK för professionell användning, tidigare fick man ju nöja sig med enklare texthantering i svart/vitt, i dag kan man mycket väl använda datorn för produktion av trycksaker i färg. Vi testade bl.a. PageMaker 5.0 samt ett enklare ritprogram och snabbheten i skärmuppdatering och I/O operationer känns helt tillfredsställande. Skärmens skärpa är mycket bra med en upplösning på 640 x 480 punkter och 256 färger

Vill man, t.ex. under en resa, vara helt oberoende av yttre tillbehör klarar man sig utmärkt väl med den inbyggda mini-musen. Denna kräver dock en stunds flitig användning för att man skall vänja sig vid dess placering och funktion. Anslutningsmöjlighet för normal stor (råtta?) finns dock baktill på datorn.

Strömsnål

En annan sak som förbättrats hos de portföljdatorer som tillverkas i dag är att de blir allt mer strömeconomiska. Ett batteri räcker för mellan två till fyra timmars körning med färgskärm eller ca två till sju timmar med monokrom skärm. Uppladdning kan ske under arbete med datorn och tar då ca fem timmar, kortare tid om datorn laddas när den är avstängd. Under t.ex. en resa kan man förvara ett extra batteri i det uttag som normalt används för CD-ROM eller diskdrive. För att spara ström även då datorn används kan man ställa in viloparametrar för hårddiskmotorn. Om hårddisken t.ex. inte används under ett visst antal inställbara minuter stängs motorn av tills dess man nästa gång behöver läsa eller skriva till enheten. Datorns stänger även av skärmen efter inställbar tids oanvändning

Vi hade inte lång tid på oss för denna test -

Det finns rikligt med anslutningsmöjligheter baktill, här syns portar för mus, externt tangentbord och extern VGA-skärm samt såväl seriell- som parallelluttag.

många andra tidningar stod på väntelista-att hinna skruva i sår datorn för att se hur den är uppbyggd inuti gick inte an. Kanske var detta lika bra för hela datorn verkar vara fruktansvärt kompakt.

Innan jag släpper lös allas vår Johan Wanloo på datorn vill jag bara säga att CF-V21P var en mycket trevlig bekantskap. Det är med sådana här snabbtesttillfällen som med lyckade bjudningar - så fort man träffar på någon trevlig bekantskap och vill fördjupa den så är festen över - alldeles för!

Johan tar över synpunkterna...

Tänk att en liten grå klump kan vara så intressant och kraftfull! Panasonics CF-V21P är en bärbar 486:a med 200 Mb hårddisk, inbyggd CD-Rom och LCD-skärm i locket. Reklammanen har lanserat den här datorn som den idealiska datorn för den studerande och ambitiöse unge mannen och som sådan är den idealisk. Om inte annat så kan man ju spela patiens

Musen är det minst lyckade med den här datorn. Den består av en pytteliten kula som man snurrar på. Den är långsam och glappar och efter en stunds användande kan man få ganska ont på händernas ovansidor. Dessutom måste man använda båda händerna för att styra mark-

ören. Högst ineffektivt och väldigt frustrerande, fast, å andra sidan, måste man offra någonting för att få datorn såpass kompakt som den är.

Musen har EN fördel. Den är idealisk när man använder den i ritprogram. Att rita med musen är som bekant väldigt svårt men med den här lilla kulan fungerar det perfekt. Grundskisser, gubbar och snabba bilder blev snygga och kom till relativt snabbt.

Jag hade lite problem med LCD-skärmen. Sitter man någonstans där det är väldigt ljust ser man ingenting. Det är väl knappast meningen att man måste läsa in sig i någon mörk och fuktig garderob för att använda datorn.

Jag tycker att det måste ske en ändring vad det gäller skärmarna på sådana här "knädatorer". Dock är skärmens upplösning skarp och klar. Det var mycket sympatiskt att spela spel på den.

Till sist:

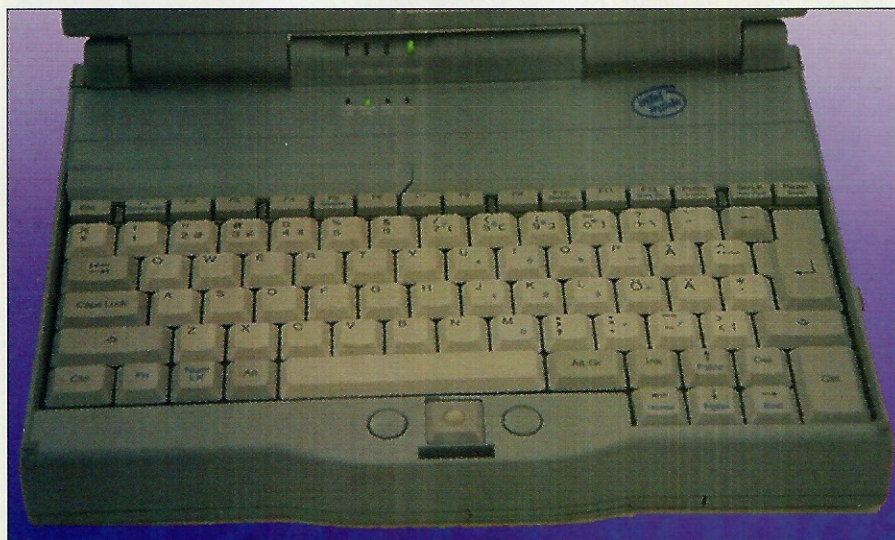
Det man inte får i förhållande till pris är ren, rå datorkraft. En stationär 486 kostar inte ens hälften av vad man får ge för CF-V21P. Det man betalar för är alltså fördelen av att ha en liten transportabel dator med, i stort sett, samma möjligheter som en skrivbordsklumpeduns. I April lanserar Panasonic även en modell med 50 MHz CPU

Text: Ulf Selstam/Johan Wanloo

Foto: Ulf Selstam

Fakta om CF-V21P

Processor	486 SX, 25 MHz
Minne RAM:	4 MB expanderbart till 32
Minne ROM:	128 KB
Cache	8 Kb
Skärm: .... Sv/V LCD altaktiv matris färg LCD	
Grafik, monokrom	64 gräskalor
Grafik, färg:	640 x 480, 256 färger
Hårddisk:	2.5" 120/200 MB
Diskdrive:	Löstagbar DD alt HD 3.5"
Portar: Externt tang. bord, mus, parallell, seriell, extern VGA. Uttag för minneskort typ PCMCIA	
Vikt:	2.6 - 3.2 kg beroende på utr.
Mått: Bredd x höjd x djup: 297 x 54 x 220 mm	
Pris: exkl moms: Mono, 120 Mb HD...23-25 000:-	
Färg, 200 Mb HD...40-42 000:-	
CD-enhet, 3.5"	ca 5 000:-
Svensk Generalagent: Panasonic Svenska AB	

SHN:s tecknare: Johan Wanloo blev förtjust i precisionen hos CD-Notebooks miniaturmus

Virtual Reality Vienna '93

I Wien var det kallt och fukten från Donau gjorde inte saken bättre. Men glad i hägen travade jag omkring i staden i jakt på Palais Ferstel, ett litet medeltida slott mitt i centrum. Väl inne pekade damen i garderoben på min jacka och sa något obegripligt på tyska. - "Er hat ein Vogel" svarade jag glatt, för övrigt en av de få fraser jag behärskar på detta språk som för mig låter som en parodi på våra vackra nordliga språk med sin tröga...oj nu gled jag ifrån ämnet lite... Virtual Reality var det. Till saken.

En provisorisk informations- och registreringsdisk mötte en på andra våningen. Där kunde man även lösa biljetter till allt var mässan hade att erbjuda i form av konferenser, visningar, tycka-till-paneler och mässor för det revolutionerande priset 10000 kronor. Inte konstigt att hälften av besökarna var gamla finansuvar med kostym och grått hår. Själv nöjde jag mig med en mässbiljett för 300 till att börja med. Mässdelen var liten men koncentrerad. Fast det var kul att några utställare i alla fall vågade visa vad deras produkter gick för.

(inte som Virtuality precis) men själva uppbyggnaden av objekt var väldigt "basic" och inte speciellt upphetsande. Nya scenarion skulle levereras ca. tre gånger om året så vi får väl se vad som dyker upp härnäst. Så sammanfattningsvis var denna produkt en värdig motståndare till "först-men-allra-allra-sämst"-maskinen Virtuality och spelet "Nightmare" som fått så mycket publicitet.

Onyx

Fyra buttra män från universitetet i Stuttgart hade släpat med sig en Silicon Graphics ONYX maskin att leka med. När man har sett en Onyx vill man ha en. Det spelar ingen roll att den är stor och svart och fyrkantig och har en volym på några tusen liter. Att lite på måfå slänga upp ett fönster och styra runt en ljuskälla i ett rum (avancerad raytracing) i realtid skulle jag också vilja kunna göra. Att dessutom flyga fram i ett fraktallandskap eller åka omkring i en otroligt realistisk stad i ett annat fönster är inte helt fel. Detta skedde naturligtvis på en monitor.

När de plockade fram VR-hjälmen var det slut på leken. Ett väldigt seriöst VR-system med många roliga detaljer som fönsterglas och bra belysning imponerade. Man fick tyvärr inte

I slutet av förra året avhölls Europas största mässa/seminarium om Virtual Reality SHN, i skepnad av Erik Stridell, var där...

60.000 polygoner /sek

Från Virtek i Italien kom systemet "Reality +". Deras system var till utseendet ganska likt det "Virtuality" system som finns i Sverige numera. Dock befann sig datorn i en pelare som stod bredvid själva plattformen. Systemet kunde generera upp till 60.000 polygoner i sekunden i 1024x1024 upplösning. Hjälmen var dessutom ganska hygglig. Den hade skaplig passform men det var ibland svårt att fokusera blicken. Hundraprocentig koncentration krävdes. Det tredimensionella ljudsystem som det skrevs sött om i broschyren var dock inte mycket att hurra för. De få ljudeffekter som fanns lät som om de var samplede på ett gammalt SoundBlaster med farfars mikrofon från 1930.

Mjukvaran, som fanns i, bestod av ett litet spel som gick ut på att man skulle traska omkring i en stad och skjuta på bilar och rymdskepp som åkte omkring. Grafiken var relativt tydlig och flimrade inte så farligt

NYA MÖJLIGHETER FÖR DEMODIGGARE!

Att få tag på nya och fräscha demos är inte alltid så lätt. Speciellt inte om man inte har något modem, eller ett långsamt sådant.

Så gott som varje brev som dimper ner hos mig innehåller en förfrågan om att få en kopia på något speciellt demo som personen i fråga är ute efter. De svenska BBSerna oftast inte speciellt välförsedda med nya demos.

Därför har jag i samarbete med en god vän, som organiserar ett PD-bibliotek, bestämt oss för att ge oss in i PD djungeln med målsättningen att ordna ett billigt och snabbt demo-bibliotek i Sverige. Kostnaden skall i princip täcka de telefonkostnader man får genom att flera gånger i veckan ladda ner nya demos från de stora baserna i framför allt Belgien och Holland, en nödvändighet för att vi alltid skall ha de nyaste mästerverken hemma. Så ju fler som hjälper till desto lägre priser kan vi hålla. Utgångspriset per 3+ HD diskett är 25 kronor inklusive frakt. Priset kommer senare att anpassas efter efterfrågan.

För mer information och lista, skicka ett frankerat svarskuvert till:

Gunnar Söderbäck
Osmundvägen 3
735 34 Surahammar

chansen att prova själv hur hjälmen och kontrollen kändes ty de ville inte riskera sina miljoner i förstörd utrustning. Man kan ju halka.

Indigo II

I ett hörn satt Lew Hitchner från Scotts Valley i USA och pulade med sin Silicon Graphics Indigo II. Han hade tidigare arbetat i ett projekt för NASA men var nu anställd på Xtensory Inc som ägnar sig åt konsultjobb inom VR.

Projektet han startade för NASA och fortfarande pysslar med inom Xtensory var en virtuell promenad på Mars. Terrängen var inscannad med scanner som kan mäta höjdföfallanden, och som provobjekt hade han ett bergsområde i södra USA.

Extremt många positioner fanns i databasen

fast för att få det hela att gå lite snabbare under visningen använde han bara ett fåtal per ytenhet. Med en vacker ljusläggning och mjuka terrängförändringar såg det hela verkligen stiligt ut och i en hjälm, på rätt maskin, kommer det garanterat att vara väldigt verklighetstroget. Jag tvivlar på att man kommer att snubbla över Xtensory i arkadhallarna men inom praktisk och industriell Virtual Reality.

Mer konferens än mäsas

Sammanfattningsvis kan man säga att VRV-93 var mer en konferens än en mäsas och en träffande beskrivning kunde vara "copy-party för kontorsråttor". Dessa äldre män som satsar stora pengar i något de egentligen inte kan greppa var där för att spänna musklerna och förstå lite mer av sin bransch och förhoppningsvis åkte väl några därifrån något klokare.

Cyberpunk är framtiden

Mässdelen däremot hade inte mycket att bjuda och om du planerar att åka dit nästa år skall du nog se till att ha råd med de 10 000 du får hosta upp med för att få delta i alla seminarier. Dock var det ett väldigt fint initiativ och jag tror och hoppas att VRV kommer att växa till sig med VRs utveckling och sluta som ett gigantiskt kaos av modell Cebit. Cyberpunk är framtiden sägs det. Gärna för mig, bara vi får minst en Onyx allihop.

MultiMedia

PRISEXEMPEL:

SB PRO (BASIC)	1 150,-
8 BITARS STEREO-LJUDKORT.	
SB 16 (BASIC)	1 800,-
16-BITARS STEREO-LJUDKORT.	
GUS MED 1/2MB	1 800,-
16-BITARS STEREO-LJUDKORT.	
SB CD (DISCOVERY)	4 500,-
PAKET MED SB PRO, HÖSTALARE,	
CD-ROM (300KB/S) & 5 CD-SKIVOR.	
GRAVIS ANALOG PRO	500,-
TESTVINNANDE JOYSTICK.	
CYBERMAN	1 000,-
SUVERÄN NY 3D-JOYSTICK/MUS.	

ALLA ANGIVNA PRISER ÄR MED MOMS!

Omgående lev! 2nd frakt tillkommer! Observera att priserna gällde 15/2. • kan sänka snabbt!
Om du vill beställa direkt så ring eller klipp ut hela annonsen och markera tydligt vad du vill ha.
För att få vår katalog gratis, ring eller sticka namn, telefon och adress via fax eller brev.

Vi ger dig Sveriges bästa Ljudkortserbjudande!

Lagans

DatorService HB

Lagans DatorService, Box 59, 340 14 Lagan

031 • 380 999 Fax: 0372 • 351 33 BBS: 0372 • 100 14 (NBI)

JA, SKICKA GENAST:

- KATALOG ÖVER HÅRDVARA
- CD-ROM-KATALOG
- ÖVANSTÄNDE MÄRKTADE PRODUKTER ATT LEVERERAS MOT PFI!

NAMN/FÖRETAG: _____

ADRESS: _____

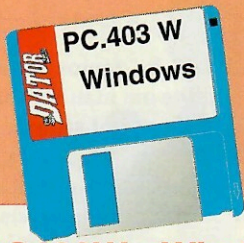
SHN 2-94

TEL/FAX: _____

PC

Månadens Disk(etter) PC.403 S,W,D Välkommen till en ny presentation av en hopar program på Månadens Disketter för PC. Av praktiska orsaker kallar vi de tre olika disketterna för S (spel) D (DOS) och W (Windows) i stället för A,B och C.

PC403W : Windows

Time Trax: Detta är en praktisk Windows kalender där du kan lägga in födelsedagar och möten och aktivera alarm. **Winquilt:** Detta SW-program (\$7.00) är den första symmetriska fraktalgeneratoren för Windows. Programmet genererar .BMP eller .PCX-filer. Enkelt att använda och ger mycket snygga bilder att kunna använda som bakgrunder mm.

Aliens: Visst finns det spel för Windows. Aliens är ett sådant där det gäller att skjuta ner

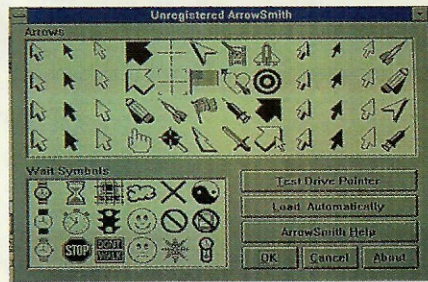

Aliens

anfallade rymdotyg. Ett ganska enkelt men snyggt spel som är SW (\$10.00)

RightOn 2.0: Detta är ett utilityprogram med vilket du kan programmera om den högra och mellersta musknappen så datorn utför kommandon som du, i förväg, har bestämt. SW \$15.00 Kräver Windows 3.1 eller nyare

Quickdex 1.08: Ett lite registerprogram av typ kortsnurra men med massor av finesser. Har du modem anslutet kan du ringa upp från telefonnummer i registret, du kan skriva ut registerkort etc. SW \$20.00

Arrowsmith

HexView 1.0: Ett utilityprogram med vilket du kan undersöka alla typer av filer i hexadecimal form. Man kan snabbt scrolla genom en fil genom att använda draglisterna och Sökfunktioner finns. Programmet kräver VBRUN200.DLL. SW \$10.00

Arrowsmith: Ett mycket trevligt litet program med vilket du kan välja ut en ny kursor från ett stort bibliotek SW.\$22.00

All3D: Har du sett Microsofts snygga 3D effekter på skärmen? Nu kan du skapa lika snygga med detta program som tyvärr kräver Windows 3.1 eller nyare. Från en dialogruta väljer du application och kan välja var och hur dina 3D effekter skall se ut.

PC403S: Spel

BassDuel 2.0: Ett fiskespel av strategityp som kan spelas av två spelare samtidigt. Båda fiskar från samma båt. Har du aldrig fiskat förr (AHA! Ett spel för 08-or!!!/ Attle) kommer du att gilla denna spelidé. Välj spö, agn och annan utrustning. Kräver minst 512 K minne. Läs filen Bduel.doc. (SW \$5.00)

The Party III

- You can't beat the feeling!

I år var Amigagrupperna Lemon och Spaceballs de lyckliga som fick stå med som medarrangörer och ansvarade för PC-sidan av partyt gjorde Belgiska Access Denied. 2800 datafreaks var där.

Mässlokalerna i Herning var gigantiska och efter det att man hade betalat inträdesavgiften och fått sitt lilla söta armband gick man in i en gigantisk hall, ungefär av samma storlek som Svenska Mässans hall där TCC ägde rum i Maj förra året. Skillnaden var bara att om man traskade vidare åt andra hållet i korridoren så kom man till ytterligare en hall, visserligen mycket mindre men trots allt ganska rymlig. Bakom den hallen fanns två stora sovhallar. Där fanns acceptabla duschar, ganska många men trånga, en helschysst cafeteria/restaurant där man kunde få något i sig, och helt oväntat ett ganska mörkt och lugnt rum att sova i.

Det märktes genast att Amigaägarna mest hade PC sidan där för att göra sina sponsorer nöjda. Trots att säkert 7-800 PC freaks var där så sade de att bara 300 hade kommit, och var därför tvungna att sänka priserna (vilket senare visade sig vara en underdrift: de tog bort priserna!) och Access Denied blev inte helt oväntat ganska upprörda.

Under de allra sista dagarna i December var det dags igen den här gången för gruppen Silents stora party i Danmark. SHN:s Erik Stridell var på plats

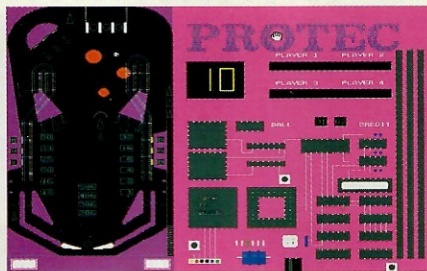
Under PC-tävlingarna fortsatte Amiga-organisatörerna att bära sig illa åt och Access Denied blev mer och mer uppretade och det slutade med slagsmål i kontrollrummet..... Hur som helst var hela PC-eliten där, och det var huvudsaken. Från Sverige kom t.ex. Tri-

ton, Cascada, CodeBlasters och Yodel, från Finland Sonic PC och Future Crew, från Belgien Access Denied (inte helt oväntat) och Imphobia, från Tyskland Dust och från Frankrike Impact och Infiny. Dessutom var många fler grupper där, mer eller mindre okända.

GobMan 1.0: Ett kul PacMan liknande spel

Protec - ett kul flipper spel på disk PC403 S

Kontrollera din biologiska rytm

GobMan 1.0: Ett kul PacMan liknande spel. Kan knappast behöva någon ingående förklaring. Protec 1.0: Detta är ett flipper spel som är riktigt snyggt gjort. CTRL-tangenterna styr flipparna och bollen skjuts iväg med Enter. Ett Tyskt SW-spel som kräver minst 525K fritt minne. Avgift: DM 29.00.

Ultimuh: Ett mycket annorlunda äventyrs-spel. Verkar först lite "taffligt" men ge det en chans! SW \$10.00

Havoc 1.1: Ännu ett annorlunda spel, denna gång i rymdmiljö. Två spelare kan delta och det gäller att skjuta en missil mot motståndaren och styra denna till målet. Det gäller att ta hänsyn till gravitationskrafterna hos de asteroider som befinner mellan dig och din motståndare. Spelet kräver mus.

PC403 D: DOS

Audio & Video Databas-program: Ett program som hjälper dig hålla

ordning på alla dina musik- och videokassetter. Detta pröva-på version klarar bara 5 poster av avrje typ, gillar du programmet registrerar du det för \$35.00 och får då en obegränsad version

DCFormat: Ett program som snabbt och enkelt formaterar disketter i A- eller B-driven. Kan formatera 360 720 1,2 och 1.44 diskar Menystyrt.

386 Bugs: Ett program som avhjälpas buggar hos vissa 386 CPU:er. Läs filen Popad.doc. Configuration Archiver: Ett program som sparar dina Autoexec.bat och Config.sys filer i ett särskilt underbibliotek. Varje gång du gör en ändring sparas den föregående versionen med tillägget BKx där x är en löpsiffra. Härigenom kan du alltid leta reda på en viss fil som du haft tidigare.

ColorDOS 1.52 Ett minnesresident program som håller reda på var i filerna du befinner dig. Varje fil im ett visst underbibliotek får

en egen färg. Läs filen Colordos.doc för mer information SW 11.00

Macsee: Ett mycket bra program fr den som vill flytta filer mellan PC och Mac. Nu kan du, på PC, formatera Mac-disketter, skapa eller ta bort foldrar och flytta filer. Programmet som är SW är ingen emulator utan snarare en länk.

Biorythm: Med detta program kan du se hur du *egentligen* mår! Mata in dina födelsedata och du får sedan olika kurvor för ditt fysiska- psykiska- och intelligensmässiga status. När samtliga tre kurvor ligger i botten bör du lägga dig hemma och dra täcket över huvudet!

Crontab: Ett program som startar ett visst program vid ett visst datum. Du kan välja daglig- vecko- eller månads- eller årsvis uppstart. Ett idealiskt program för t.ex automatisk backup-tagning av vissa filer

Disketterna kan beställas med talongen på sidan 45. Priset är, som vanlig 40:-/st

Speciellt Tyskland och Danmark var överrepresenterade, man kunde inte räkna grupperna om man så skulle använda både fingrar och tår.

Bra tävlingsbidrag

Tävlingar hölls förstås och bidragen var förvånansvärt bra, verkligen över förväntan. Intro tävlingen som hölls först dominerades och rulades av nya finska talanger. **Admire** och **Gazebo** var två namn att lägga på minnet. Admire hade gjort ett helschysst vektorlandskap som trots att vara ganska slött gjorde sig fantastiskt bra på helskärm.

De högkvalitativa bidragen i grafik och musiktävlingarna dominerades av Amiga folk som trodde att det skulle vara en enkel match att vinna PC-tävlingen, men där bet de sig i skägget. De toppplacerade grafikerna och musikerna var nämligen nästan uteslutande PC-folk.

Demotävlingen då?

Trots varierande kvalitet och en hel del strul från organisatörerna så var det ett par underhållande timmar man spenderade framför storbilden.

Vann gjorde tyska **Dust** med ett demo som ännu ej har något namn (finns i betaversion vid namn "untitled") med ett häftigt demo som snarare tack vare tuffa effekter än ultrasnabb kod och vacker grafik och musik vann en överlägsen seger.

Tvåa var **Surprise! Productions** med Rick Dangerous nya verk "The good, the bad and the ugly" som bjöd på häftig design men saknade "den där effekten" som gör ett demo överlägset. Trea var **Infiny** med ett helschysst demo vid namn "Cardiac" och strax efter kom Impact. Synd att de toppplacerade grupperna skulle vara från kontinenten allihop. Nu får vi skärpa till oss här uppe i norr!

Om du vill veta mer om vad som hände på partyt och vad folk i allmänhet tycker tycker jag att du skall skaffa disktidningen Imphobia nummer 7 som förutom att som alltid vara trevlig och intressant gratisläsning ger en objektiv bild av scenen.

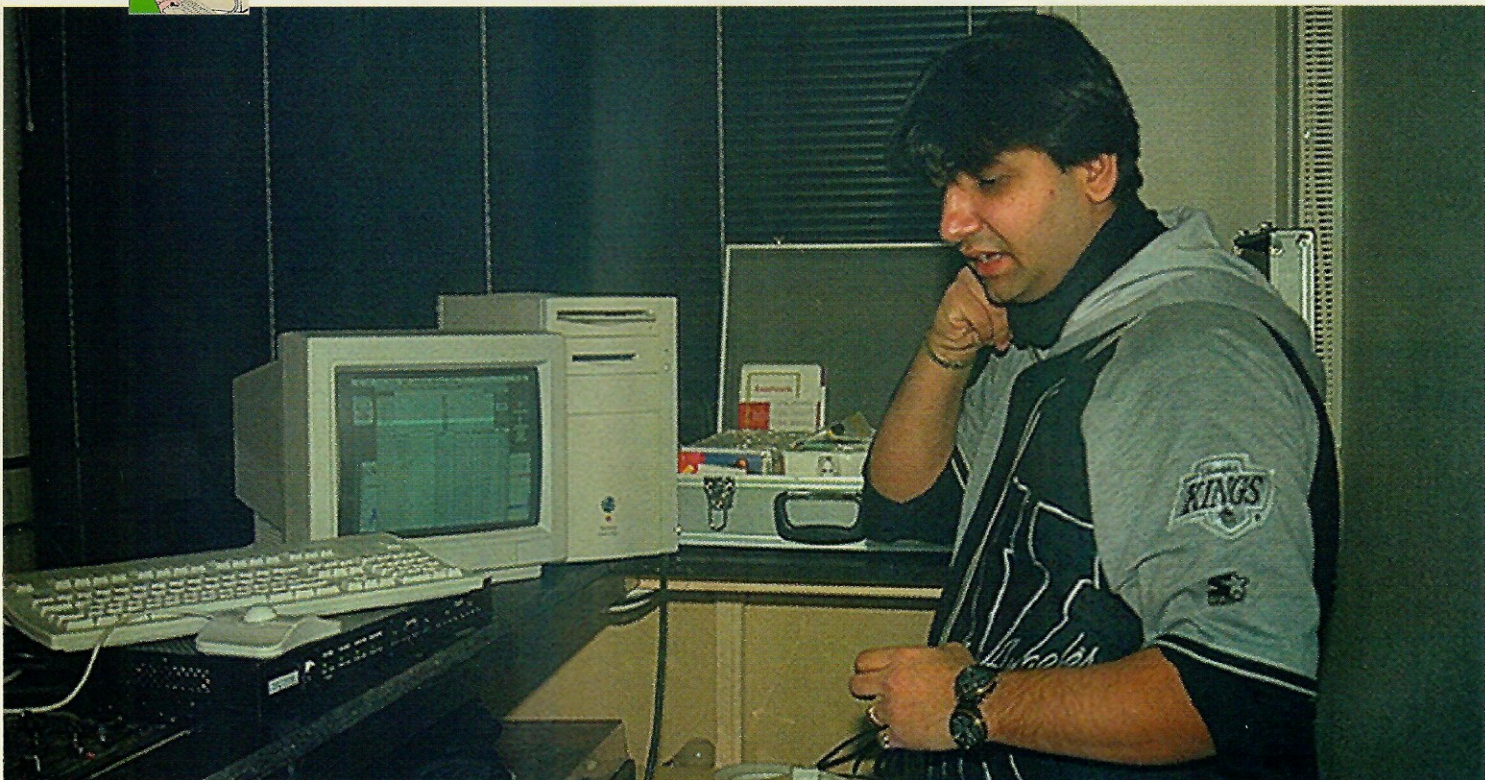
❖ Erik Stridell

Macintosh

Macintosh - en riktig musikmaskin

Vinyl-eran är död - leve CD-tekniken! Möt Abbe, den moderna teknikens användare. Med sin Macintosh Quadra ser han till att disco-älskare får sitt lystmäte

Discjockeys, världen över, har, i årtal, varit en ganska bortglömd yrkesgrupp. Tekniken för dessa har, alltsedan Technics kom med sin direkt drivna skivspelare SL 1200/1210 MK 2 som var nästan ledande på dansgolv och klubbar, stått nästan helt stilla. Det är först nu när de gamla hederliga vinylskivorna trampas ned av den framrusande horden av CD-skivor som producenter världen över börjar se möjligheter och utveckla tekniken.

Det har kommit dubbla CD-spelare för manuell mixing, med funktioner som pitch- och push & slowknappar från många olika tillverkare, och i fotspåren på denna teknik ger nu mjukvaruproducenterna jockeys chansen att på ett enklare och snabbare sätt, göra samma sak fast nu med datorns hjälp.

En som tidigt insåg dessa möjligheter är Abbe Asovic' 30 år, en clubjockey från Torslanda Göteborg, som redan 89' gick över till att spela

musik på CD och då med bara lite stöd av datorer. Idag är datorn en absolut nödvändighet. Hans långt framskridna teknik är omskriven såväl i Sverige som i t.ex. USA.

Abbe använder för närvarande en Macintosh Quadra 840 AV med en hårddisk på 1,5 gigabyte och än så länge bara en CD-ROM spelare. På denna utrustning kör han i huvudsak fyra musikprogram som jag här endast kommer att skildra de vitalaste funktionerna på.

Soundtools

Huvudprogrammet heter Soundtools ver 2, ett program där han lagrar både delar av och hela låtar, för det mesta lägger han inte in mer än 60 - 90 sekunder på varje låt, oftast då bara introet,

Här syns den digitalomvandlare som används för att konvertera digitala signaler till mixern

Abbe är en en flitigt använd discjockey som prövat på allt från 1210:or till senaste CD-tekniken

melodislingan och refrängen. Meningen är att man sedan skall kunna lägga en grundtakt eller använda ett instrumentalt stycke i en låt och därpå lägga slingor o dyl. från dessa olika melodier som man vill, allt för att få lite flyt i mixandet och slippa spela en hel låt från början till slut, men också för att det är onödigt att fylla upp hårddisken med ointressant musik. Tänk själv, vill du på ett dansgolv jazzande o plojande, höra de sista 2-3 instrumentala minuterna på varje låt?? NEJ!!!

I registret finns uppemot 150 titlar som i och med denna komprimering bara tar upp ca 150 MEG istället för det tredubbla.

Tid för förberedelser

De flesta Discjockeys som spelar ute har någon form av schema de följer. Här ger tekniken en möjlighet att pula ihop låtar hemma i lugn och ro till noggranna scheman där låtarna passar in i varandra med hundradels sekunders precision, man kan givetvis även pitcha låtarna för att synkronisera takterna.

Man kan inte undgå att fascineras av den "MAX MIX" känsla som framträder, med mixer som knappt hörs, och takter som flyter in i varandra, det går att åstadkomma saker med datorn som man aldrig någonsin skulle klarat av genom att gnugga två vinylplattor....

Samlingar

Abbe har också två program för sampling, dels **Samplecell** och dels **On the Air**. Samplecell jobbar med EKG kurvor för att lätt kunna gå in och klippa vad man vill åt, kurvorna ser rätt svårästa ut för en novis men det tar inte många minuter innan man kan skilja på en hi-hat och ett baslag.

I On The Air har man, däremot, en keyboard som styrs med hjälp av musen.

Man kan, i båda programmen, ändra toner, oktaver, hastighet, men man kan även, rätt finurligt i On The Air, ändra tonläget UTAN att ändra hastigheten. Detta går till som så att programmet klipper bort eller lägger till mellanrum mellan stavelserna beroende på vilket håll man strävar.

I Samplecell har man också en renodlad "MAX MIX" funktion där man kan bygga upp en låt med hjälp av korta avsnitt s.k. regioner som ibland är så korta som 1/16 av en takt. Du har ett antal regioner som man kan blanda och bygga på tills man kör igång den sista stora regionen som då innehåller själva låten. Det gäller bara att hålla sig från att sampla sönder hela låten, svårt!!!

Bättre ljudkvalitet

Det bästa med allt detta är menar Abbe att ljudkvaliteten jämfört med CD o DAT som ändå är bland det brusfriaste som finns, är ända upp till fem-sex gånger renare och högre volymmässigt!!!

Än så länge har programmet bara en outputkanal så det gäller att ha backup med CD- spelare, men APPLE har kommit ganska långt i utvecklandet av en hel datorstudio med två CD-ROM spelare och två outputkanaler, där hela musikmixningsproceduren utförs i fönster på datorn. Har man inte tidigare lagt in musiken på hårddisken så är det bara att köra ut musiken live från CD-ROM:et!

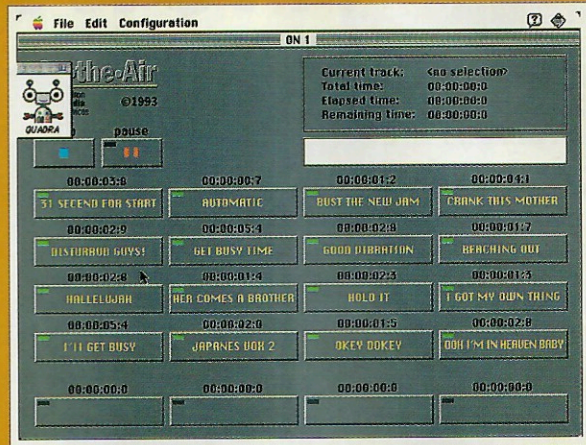
Priset då?

Vad är då kostnaden för allt detta? Hårdvaran en Macintosh Quadra 840 AV ligger på ca: 47 -60 000:- beroende på minneskapacitet, SOUNDTOOLS V.2 med protool-kort och digitalomvandlare kostar ca: 40 000:-, så vill man ha allt som hör till får man lägga upp drygt 100 000:-!!!!

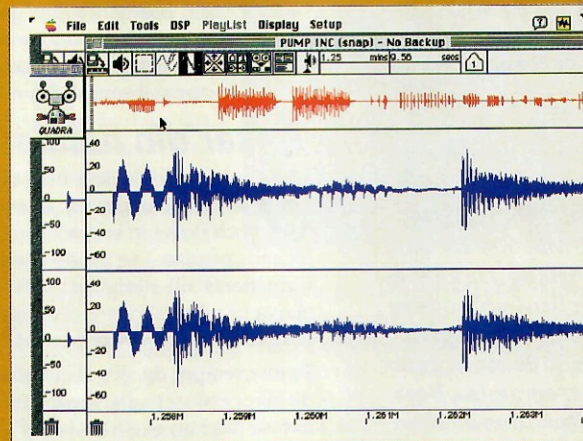
För den lite mindre avancerade datafantasten kan rekommenderas den äldre versionen Soundtools v.1 till MacSE eller Macintosh Quadra 700, för en något rimligare summa...

♦ Text och foto: Andreas Claesson.

PROGRAMVARAN:

Samplingsprogrammet "On The Air". Här med en karta över 16 olika samlingar, allt från 0.5 till 7-8 sekunder långa. Svårigheten ligger i att justera BPM (beats per minute) i förhållande till den spelade låten, och att starta samplingen i exakt rätt ögonblick.

Så här ser musik ut, uppbyggt av EKG - kurvor. Den slätrakade sinuskurvan i början är en helt ren ton, som följs av ett mer nervöst baslag. Lägga även märke till det korta tidsintervallet i underkant. Låten? Rhythm is a Dancer!

Start Time	Region	Length	Stop Time	XFade	Duration	Vol
00:00:00	Region 1	00:00:01.400	00:00:01.4	0 msec	1.27	
00:00:01.4	Region 4	00:00:00.140	00:00:01.540	0 msec	1.27	
00:00:01.540	Region 4	00:00:00.140	00:00:01.680	0 msec	1.27	
00:00:01.680	Region 1	00:00:00.140	00:00:01.820	0 msec	1.27	
00:00:01.820	Region 1	00:00:00.140	00:00:01.960	0 msec	1.27	
00:00:01.960	Region 2	00:00:00.140	00:00:02.100	0 msec	1.27	
00:00:02.100	Region 2	00:00:00.140	00:00:02.240	0 msec	1.27	
00:00:02.240	Region 1.6	00:00:00.140	00:00:02.380	0 msec	1.27	
00:00:02.380	Region 2	00:00:00.140	00:00:02.520	0 msec	1.27	
00:00:02.520	Region 1	00:00:00.140	00:00:02.660	0 msec	1.27	

Abbe har här delat upp introet på Rhythm is a dancer, i mycket korta regioner som blandas friskt med varandra, här ligger dom på så lite som 14/30: dels sekund.

Hej igen!

Som jag lovade i förra numret så finns det, den här gången, lite mer material för dig som är intresserad av Macintosh. Macen är ju en dator som är intressant för många, visste du t.ex. att varannan dator som stjåls är en Mac?

Stöldbegärlig

Att Macintosh gör stöldbegärliga datorer är ju smickrande för tillverkarna med ger oss användare en tankeställare. Vill du veta mer om hur man skyddar sig mot stöld kan du besöka Stockholm den 22 Mars, adress: Hörsalen hos Länsförsäkringar, Alströmergatan 39 i Stockholm där ett seminarium hålls. Det är polis, stöldskyddsföreningen och dator-kunniga som bjuder in användare för att informera om dagsläget, erfarenheter och vad vi datoranvändare bör tänka på.

Står du i begrepp att köpa en begagnad Mac bör du vara mycket försiktig. Du kan enkelt kontrollera med polisens rikstäckande dataregister, tel: 08-769 30 00 om en dator är anmäld som stulen. Begär alltid legitimation av säljaren och helst även originalkvittot. Genom dessa enkla åtgärder kan du, om datorn senare trots allt visar sig vara stulen, alltid hävda att du köpt din dator i god tro.

Under tiden 1 februari till 29 april kan du även besöka utställningen Datasäkerhet 1994 där du kan få alla svar du behöver om lås, larm och andra typer av stöldskydd för datorer och programvara. Utställningen finns hos Mac Mäklarna AB på Höga-lidsgatan 13 i Stockholm

Skriv till oss!

Du är välkommen att höra av dig till redaktionen med tyckerier, tips och frågor, gärna på diskett. Märk kuvertet med "MAC"

U.S.

Newton

Handdatorer, s.k. PDA:s, har en datorkraft som bara för några år sedan var helt otänkbar. Idag kan dessa organisera upp ditt liv och t.o.m. läsa din egen handstil! Vi har titta på Apples senaste verk

PDA är en förkortning som står för Personal Digital Assistant vilket ger oss ett begrepp om vad det hela handlar om. Det är inte en dator i den mening vi normalt tänker på utan snarare en apparat som skall underlätta vårt liv.

Tolkar din handstil

Med dessa tingestar kan man lägga in kalenderuppgifter, telefonnummer, alarm för viktiga händelser och skriva in små noteringar med den medföljande pennan. Din handstil tolkas av datorn och formateras till riktig text vilken du sedan kan skriva ut på en skrivare eller föra över till en mer normal dator för vidare bearbetning.

Ta ett exempel: du sitter i ett möte och att du hann dit beror endast på att Newton talade om för dig att det var dags att ge sig av. I din PDA finns information om mötets dagordning och efterhand kan du lägga in egna noteringar som komplement. Mitt emot dig sitter en kamrat som du vill ge en liten notis. Du skriver försynt in detta på skärmen och skickar över texten till kompisens tvärs över bordet

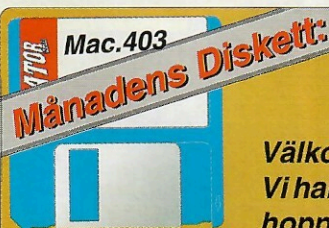
genom en infraröd signal. Ingen annan har märkt att du kommunicerar mitt under mötet.

Allt är verklighet nu och i handeln finns flera olika sorters märken av olika fabrikat. Man kan säga att Apple banade väg för denna nya teknologi med sin MessagePad som denna dator egentligen heter.

Knappbefriad

Apple har specialiserat sig på utrusning som är skönt befriad från knappar och strömbrytare. Newton MessagePad är inget undantag. Till storleken är den jämförbar med en pocketbok där framsidan domineras av den stora LCD-skärmen med en inbyggd högtalare undertill. Det finns en Av/På-knapp på sidan och det enda som finns synbart på utsidan är en hållare för pennan samt en lucka för PCMCIA-kort som används av systemet.

Tittar man lite närmare upptäcker man en ruta för den infraröda överföringen, en dold seriell port samt uttag för anslutning av batterieliminators. Undertill finns fack för batterier som låra kunna hålla datorn igång ett hundratal timmar.

Mac.403

Mac.403

Välkommen till en ny Mac-diskett med blandad kompott. Vi har mixat lite spel med ett nyttbetonat program och hoppas att något av detta kan falla på läppen.

Först skall det sägas att denna diskett innehåller självuppackande filer. Detta innebär att du måste packa upp dem INNAN du försöker köra programmen. Gör så här: Skapa en ny folder på din dators hårddisk. Flytta över filerna från disketten till denna folder genom att "dra" dem dit. Dubbelklicka sedan på den fil du vill packa upp. Först härefter kan du köra programmet. Programmen fungerar under System 7.x Nu till diskettens innehåll:

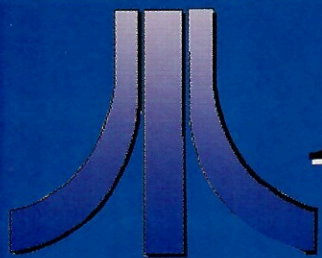
Chips & DIPS: Ett mycket underhållande spel som dessutom är snyggt gjort. Lotsa din robot runt de olika nivåerna men se upp för de fientliga plåtaskarna. Spelet, som är Shareware, är gjort för att kunna köras på färgmonitor och det finns även snygga ljudeffekter inlagda.

MacPorkBarrel; Så heter det andra spelet för månaden. Du skall rädda stadens redan hårt trängda skattebetalare från nya skattsedlar som hela tiden trillar ner från ovan. Detta gör du genom att fånga

ATARI ST

För dig som har en Atari-dator

SIDORNA

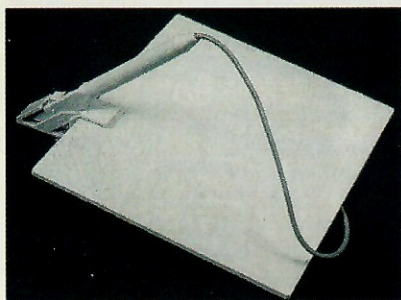
Sedan sist...

Jaguar försenad

Vi nämnde, i förra numret, att den officiella lanseringen av Jaguar skulleske den 15 Mars. Nu når oss meddelandet om att detta datum skjuts upp. Anledningen är brist på Jaguarer eftersom försäljningen i USA har varit betydligt större än vad man hade räknat med.

Vid pressläggningen av detta nummer fanns inga uppgifter på när Jaguar äntligen skall börjar finnas tillgänglig. Vi räknar med att ha denna information till nästa SHN. Dock har vi nu en test i planeringen att vara klar till nästa nummer.

Tabby - ritbord för ST

Är du trött på att använda mus? Då kanske detta ritbord kan vara något att fundera över.

Tabby är en liten grafisk platta som kan användas med vilken Atari ST som helst. T.o.m. TT kan köras. Plattan är liten nog för att ligga bredvid datorn, den är bara 17 x 14 mm stor och den kopplas in på seriella porten baktill på datorn vilket gör att man använda mus samtidigt om man så vill.

Tabby är helt kompatibel med all mjukvara som kräver mus med ett undantag: DeLuxePaint. Detta program fungerar inte alls, konstigt nog.

Tabby är ett billigt system, i Sverige kostar den 795:-, och det är lätt att vänja sig vid att använda penna i stället för mus. Förmodligen kommer Tabby mest till sin rätt vid användning av ritprogram, dock ej DeLuxePaint som nänts ovan.

Tabby finns hos C-Tek, tel: 0451-240 88.

DEMONYTT

Nu ni... Alla ni DEMO-fanatiker... Nu äre dags att dra igång den NYA (och förhoppningsvis förbättrade) demospalten. Som ni säkert redan märkt, så har Demospalten fått nya författare. Kort om oss tre: Våra handles äro NooN/Zeal (Olov Johansson), Empa/Zeal (Mikael Emtinger) och Shamen/Cyberpunks (Christer Bygdestam) och vi är kodare allihop... 'Larsa' blev tvungen att ta nått jobb nånstans i Långtbortistan, så han kan tyvärr inte medverka längre... Vi måste tillägga att detta nummer är provisoriskt och att nästa nummer blir i färg och med en ny logga! Eftersom vi börjar på en ny kaka så tänkte vi vidga våra tøjbara ramar genom att ta med både något FALCON- och något PC-demo i varje nummer.

Men först ut blir två ganska gamla demos som fått ganska stora framgångar: 'Braindamage' och 'Colorz'.

Brain Damage (1mb STE)

Aggression och Kruz har släppt en samproduktion som helt brutalt slår ut det mesta som släppts till Atari STE. Det är ett tracker demo med mycket bra code, grafik, musik och sist men inte minst en fruktansvärt bra design...

Demot börjar med en grym raytrace animation, med diverse roliga object... En klocka, en stor skalbagge, en hjärna och händer (se bild!). Sedan dunkar en cool samplad trackerlåt igång och Kruz del börjar! Först kommer ett logo upp som bildar en vektor pyramid, sedan kommer en transformerande glenzvektor object med MÅNGA ytor, en rubbervector med rastrar i, en finsk dotflagga, en stor olles boll, en MYCKET stor solid dotsfär, vektoskepp i rymden, eldvektor (WOW!), roterande dotlandskapsfraktaler...

Sedan startar Aggreions del (musiken är densamma!) med mycket bra beziernät, vektorhuvud (Coolt), vektorland (Finland), splinecurvor, ännu mera glenzvektorer, end stor blenkvector, Wolfenstein (PC-spelet) landskap.. man flyger genom ett virrvarr av väggar (detta var den del som visades på TCC!) som övergår till ett aggression logo, för att avslutas med ett (välbehövligt) AMEN!!!

Av Crille & Empa, skrivet i realtid på ett party (odefinierbart vem som håller i det!) i KISA, julen 93!

'Colorz' (1/2 meg ST)

För några månader sedan släppte Hemoroids sitt nya multipart demo 'Colorz'. Hemoroids

Detta är en brutal hjärna och en brutal hand från det brutala demot BRAINDAMAGE!

Roterande 4-plans bild, kan det vara nå't?... COLORZ!

ENJOY
THE
REAL
TIME

har gjort en del compils och gjort något fullskärms-multipart. Detta är ett som sagt ett multipart-ellersom desjälva kallar det: 'Trackmo' (!?)

Demot inleds med en linjevector text (skuggad!) som transformeras på ett mycket snyggt sätt (ljud syncat med explosioner!). Vid sista explosionen flashar bilden till vitt och fjädr sedan ner till en Colorz logo, och en BLIPP-BLOPP låt börjar! Detta ger ju ett ganska stort minus i kanten!

En ganska snygg 'tala om vad som kommer'-bild visas under tiden han laddar in nästa del. Den första delen består av en himla snygg enpixel plasma, vilken man får se ett antal versioner av. På tur står en slime linjevector (wow!) som transformerar sig.

Efter denna dugligt snygga effekt kommer det 27st 3D-pixel bollar (jag tror den går på 25

frames). Boll formationen transformeras lite och så håller det på ett tag.

Nästa del är ett misslyckat försök på en 'Light-sourced glenzvector' (den går på 25 frames - IBLAND!) men nästa del är faktiskt ganska cool. Det är sådan där 'Enjoy the realtime' grej. Först får man se när de räknar ut bilderna till en Y-roterad animation som de sedan skruvar och studsar på ett j**la snyggt sätt (måste ses! (se bild))... Sista delen består av två stycken realtime 3D-prickbollar (1984*4) pixlar! 'The end'-delen består av (som vanligt!) en text på en bild.

Detta demo får (på en skala mellan ett o tio) en 6:a, eftersom musiken inte var så övertygande och inte heller grafiken men de hade dock en hel hop av normalbolla effekter. Men som vanligt så är det här demot absolut värt en plats i diskboxen!!!

Falconen...

Dags att skriva lite om demos på ataris nya dator Falcon030. Maskinen är ju som bekant dugligt snabb, har dugligt ljud(!?) och duglig grafik.

Tyvär så har det inte kommit särskilt många multipart demos som går att recensera (I nästa nummer kommer dock en recension på 'Warum'). Men vi kan ju tala om för alla som inte har en Falcon030 att de som har en har lyckats att göra en hel del roliga intressanta saker. Vad säger ni om en 'TRUECOLOR ROTATOR' (tyvärr på 30 frames), 'REALTIME MANDELROT ZOOMER' (på 12.5-25 frames), 'TEXTURERAD VECTOR', 'FRAKTALBERGS FLYGNING' och '6000 REALTIME 3D-DOTS'!!!

Som ni kanske märker så är det många matematiska grejor som inte gick att göra på den gamla stackars ST(E)n. Detta är nu möjligt att göra eftersom FALCONen är utrustad med en DSP56001 (Digital Signal Processor) som lämpar sig ytterst bra för matematiska

beräkningar av alla de slag eftersom den tex kan hantera flyttal!!!

Mera om 680xx's FALCON demo vinnare 'Warum' och nått annat nytt i nästa nummer (håll ut pöjks o flicks!!!).

Det var allt för denna gång, men vi kommer med all säkerhet tillbaka i nästa nummer, (vare sig ni vill eller ej!!!) så ta vara om era demos och koder... Och som sagt: Vänta med att döma oss, för detta nummer var ganska snabbt ihopsakat...

NooN/Empa/Shamen P.S Om ni har något bra demo som ni vill ha recenserat eller någonting annat av intresse, så skicka in det till oss på adressen...

Demonytt

SHN, Box 152, 448 23 Floda

Brev

Atari lever!

Tack vare entusiaster runt om i Sverige lever Atari vidare. En sådan Atari-freak är Peter Waerme i Kolmården som nyligen släppt ett tipsprogram för Essten.

Programmet, som endast fungerar i högupplösning, kostar 150:- och klarar av att skriva ut raderna på tipskuponger i bana.

Intresserade kan höra av sig till Peter Waerme, tel: 011-39 16 17.

NYTT BLÅGULT SPEL

Svenska kommersiella spel till Atari hör inte till vanligheterna men i April skall Unique Development Sweden komma ut med sin flipper-simulator Obsession. UDS utlovar bland annat femkanaligt stereoljud, mer än 32 färger på skärmen samtidigt och fem olika spel med namn som Balls and Bats, Dollar Dudes och Maximum Overdrive.

Enligt pressreleasen är detta "THE pinball game for the Atari StE/Falcon range of computers". Den som lever får se, men det är ju väldigt kul att di svenske gossarne försöker placera sig på spelmarknaden. Vi återkommer med en recension så småningom - var så säkra!

GFA-BASIC

The fundamentals. Part V

Jag hoppas att ni har överseende med den lilla missen att vi förväxla del två och del tre Vi är iallafall redan framme vid del fyra och vi ska den här gången avhandla subrutiner och ha det ganska gemytligt. Varsågod.

READ - DATA - RESTORE

Om vi vill göra ett frågeprogram med flera frågor, och det vill vi ju (Aah, det är härligt med makt!) vore det bra om inte programmet bara är uppbyggt av REPEAT-UNTIL i hundratal. Därför använder vi något som kallas DATA-satser. En DATA-sats kan innehålla tal, siffror och text. Istället för att lägga allt i variabler och strängar kan datorn plocka ifrån DATA-satserna allt efter han behöver. Vi provar med ett lite längre frågeprogram:

```
' Frågesport - Lars Lindblad 1993
' F$ - frågan, S$ - svaret
' Ss$ - Spelarens svar
FOR I%=1 TO 5
  READ F$,S$
  REPEAT
    PRINT F$;
    INPUT Ss$
  UNTIL UPPER$(Ss$)=S$
```

NEXT I%

```
DATA Vad heter Norges huvudstad,OSLO
DATA När sjönk regalskeppet Wasa,1628
DATA Vad heter USAs president,BILL CLINTON
DATA I vilken grupp sjunger Phil Collins,GENESIS
DATA "Vem, eller vad, är Luciano Pavarotti",OPERASÅNGARE
```

Man kan, som du kanske ser, lägga mer än en DATA-sats per rad, och åtskilja dem med komma-tecken. Om man vill ha komma-tecken i texten, som i sista raden, måste man lägga satsen inom haröron (citationstecken har jag hört att en del säger, men det låter inte så fränt) annars tar datorn kommat som åtskillnadstecken. Datorn läser DATA-satserna i följd och ifall de skulle ta slut innan programmet har förväntat det (Prova med att ta bort sista raden, tangenterna Control och Delete samtidigt) så får du ett felmeddelande, ett s k OUT-OF-DATA-ERROR. Längre fram tar vi upp hur man undviker dem. Hur gör man då om man vill läsa DATA-satserna från början istället? Svaret är RESTORE.

Skriv en rad som enbart innehåller texten RESTORE efter FOR-satsen i frågesporten ovan. Eller varför inte lägga in följande hop med kommandon (På samma plats: efter FOR):

```
IF I%=3
  RESTORE
ENDIF
```

Detta kommando (RESTORE, alltså) kan även använda s k labels. En label kan liknas vid en markering, som datorn lätt hittar. Ett labelnamn skapas enligt de nu ganska kända principerna (Ja, samma som för variabler och procedurnamn). Experimentera med följande program:

```
' Ganska anspråkslöst programexempel... LL 1993
```

```
RESTORE Engelska
READ A$
PRINT A$
'
```

```
Svenska:
DATA Talar Ni svenska?
Engelska:
```


Månadens Diskett:

ST.403

och går direkt på väsentligheterna: Innehållet på Månadens Diskett: ST-403:

AUDIO BASS

Ett program som får oss kalenderbitande skivsammlare att bli alldeles blöta om hakan. Alla vet att det kan bli lite svårt att hålla reda på skiv-

samlingen då man börjar komma upp i en fyra fem backar sådär och då är detta lilla festliga program räddningen. Efter det att man har knäppt in hela samlingen kan man sedan skriva in titeln på en låt, så vips dyker artist och skivtitel upp. Nu behöver man inte längre vara osäker på om The Night They Drove Old Dixie Down ligger på James Last Beachparty 4 eller 6. Skönt.

```
AUDIO-BASS V1.0 - ADD A RECORD

RECORD NUMBER: 2

GROUP BOBBY BARE
SONG IF THAT AINT LOVE WHAT IS
ALBUM DRUNK & CRAZY
FORM: ?LP
```

Audio Bass - Ett program för oss kalenderbitande skivsammlare

ROBUGS

Detta är ett helfestligt program som jag sysselsatte mig med i flera dagar innan chefen kom på mig. Det hela går ut på att man med olika elektroniska komponenter skall skapa små robotlöss och se hur de lever, dör och förökar sig i en liten labyrint. Det finns redan massor av färdigprogrammerade "robogs" på disken som man kan modifiera och leka med. Robuggarna förvandlas till mat när de dör och förökar sig när de äter. Undetecknad kom upp med en väldigt kraftfull dödsördar-robog. Den var så mordisk att den utrotade sig själv och sina kompisar på två sekunder blankt.

HICKORY DICKORY CLOCK

Installeras genom att kopiera upp HICKORY.ACC och HICKORY.RSC till rootdirectoryn på din bootdisk, alltså inte en mapp. När du sedan reserar datorn laddas Hickory in och du kan sedan ladda in det från GEM. Hickory är helt enkelt en behändig analog klocka med alarmfunktion.

FONTRIX 2

Ett hjälpmedel som ger dig 19 nya printer och skärm-fonter som du kan köra från vilket program du vill. Kopiera FONTRIX2.ACC på en

DATA Do you speak english?

Tyska:

DATA Sprechen Sie Deutch?

Spanska:

DATA Hablas español?

Franska:

DATA Parlez vous française?

Byt ut labeln i RESTORE-satsen (eller plocka bort labeln helt!), så klarnar nog allt. Ytterligare en detalj: Labeln MÅSTE ha ett kolon. Vid anropet däremot (i RESTORE-satsen t ex) skall kolonet utelämnas. Man kan säga att datorn skapar sig en DATA-pekare, som vandrar fram genom DATA-satserna allt medan han läser dem och att RESTORE nollställer denna pekare. 'RESTORE Label' flyttar pekaren till datasatsen direkt efter 'Label:'. (Nu ska vi ju inte använda GOTO, men skulle det vara nödvändigt så använder man labels vid detta ondskans verktyg)

Ett tips på hur du kan göra ett flott sportfråge-program: Ge spelaren tre gissningar och ifall han svarar fel så skriver datorn 'Fel! Gissa igen' de två första gångerna och tredje gången skriver han svaret. Detta är fullt möjligt. IF-satser och några extra variabler så är det så gott som klart. Skulle det inte gå får du väl skriva en rad till SHN, så får jag publicera en listning.

MERA PRINT

Det är nu hög tid att kasta oss över PRINT igen. "PRINT? Sånt skriver ju bara min lillasyster!!!", skriker alla läsare i kör. Ja, det gör hon säkert, men skriver hon PRINT AT, PRINT TAB och PRINT USING? "Va???" utropar samma läsare chockat. Jag tänkte väl det, läs vidare. Skärmen rymmer 24 rader med 80 tecken på varje rad (Under förutsättning att du använder mellanupplösningen. I lågupplösningen är det 24 rader med 40 tecken). Man kan skriva var man vill i dessa positioner. Titta här:

```
PRINT AT(37,12);"Mitten"
VOID INP(2)
```

Det första talet står för breddled, det andra för höjdled (Kolumn 37 på

rad 12). Sålunda blir (1,1) övre vänstra hörnet och (79,24) blir nedre högra. Man kan dessutom sätta kolumnen (eller tabulatorsteget) separat:

```
PRINT TAB(34);"Tabulatorsteg är nyttigt, gör 100 om dan"
```

Man kan formatera (som det så fint heter) utskriften av variabler med ytterligare ett PRINT-kommando. Det heter PRINT USING och fungerar som följer:

```
Pris1=15.75
Pris2=332.5535
Pris3=234000
PRINT USING "#####.##",Pris1
PRINT USING "#####.##",Pris2
PRINT USING "#####.##",Pris3
```

Nu blir allting snyggt uppställt, eller vad? Varje brädgård (ja, den lilla fyrkanten med spretiga hörn. Tecknet för brädgård på gamla plankartor) står för en siffra. Punkten visar var decimalkommat skall sitta, prova med att experimentera och flytta runt det (men det räcker med ett decimalkomma, har du någonsin sett ett tal med två?). Lägg gärna in ett komma för att visa tusental:

```
PRINT USING "###,###.##",Pris3
```

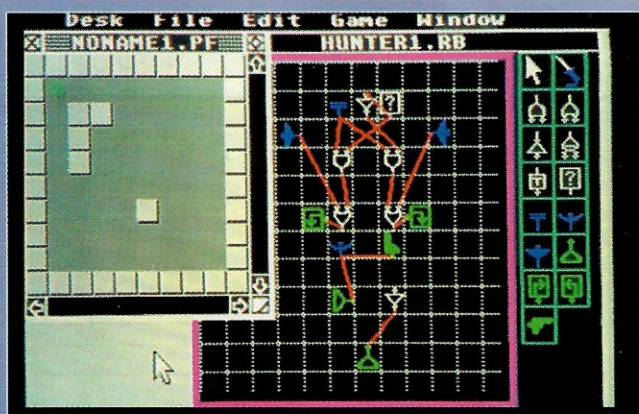
Lägger man in ett minustecken först i USING-satsen, kommer helt naturligt minustecknet där ifall talet är negativt.

```
PRINT USING "-###.##",Pris2
```

Självfallet uteblir det ifall talet är positivt.

Ja, det var vad jag hade att bjuda på nu. Nästa gång blir det Variabelmanipulering, Booleska variabler (Hu...), Extra Bonuslistning etc etc. Tills dess: Var snäll mot din moder, trakassera inte Amiga-ägarna, skicka mig pengar och svimma lugnt! Tjillevipp!

Lars Lindblad

Robugs är ett helfestligt program

blank disk och resetta din ST. När du bootat kör du programmet från diskmenyn.

TOSSED

Det är ju inte alltid det lättaste att veta vad datorn menar när ett TOS-meddelande dyker upp. Detta program hjälper dig att ta reda på vad som egentligen menas. Det kan laddas upp som accessory genom att kopiera TOSSED, ACC och TOSSED.RSC till en tom disk. Det kan även användas rätt upp och ner genom att klicka på TOSSED.PRG. Disketten heter ST.403 och kostar, som vanligt 40:-. Du kan beställa den med talongen på sidan 45

Ha det så bra till nästa nummer...!

♦ Johan

DISKETTER

3,5" MF2DD **3,50:-**

3,5" MF2HD **5,50:-**

3,5" MF2HDF **5,90:-**
Formaterad (PC)

LIVSTIDS GARANTI !

10-Pack m. etiketter. Pris vid minst 100 st.
Priser inkl. moms, endast frakt tillkommer.

JME
ENTERPRISE

- Diskett Specialisten -

Hemmestorp 32, 270 35 BLENTARP
TEL: 046 - 818 14 FAX: 046 - 802 00

Månadens BBS:

The 4th Dimension

**Vår artikelserie om svenska BBS:er fortsätter...
Liksom i förra numret handlar det om en Amiga-BBS
som körs på programmet Excelsior**

Basen The 4th Dimension drivs av en Göteborgare vid namn Kjell Cederfeldt, en säljare och tekniker på 30 år som under ett flertal år arbetat med programmering och kommunikation på en datacentral i Göteborg.

Kjells största intresse är programmering, och han programmerar i C och assembler men kan också en del andra programmeringsspråk. Även elektronik finns med bland intressanta sysselsättningar.

Intresset för datorer väcktes redan vid 16 års ålder under gymnasietiden. Det som då fanns att tillgå då var Commodores PET med 4Kb minne av vilken skolan hade 6-8 st med gemensam matris-skrivare och floppydiskenhet. På denna dator lärde sig Kjell att programmera Basic och gjorde några små kul spel och annat lustigt. Intresset var så stort att han snabbt kunde hjälpa andra och fick egen tillgång till datorsalen i skolan.

En egen dator hamnade givetvis snabbt på önskelistan men pengabrist fick avgöra valet: en Sinclair ZX-80 (som man kunde bygga ihop själv, vilket Kjell också gjorde). På den tiden hade han också ett stort elektronik-intresse och eftersom Kjell snabbt tröttnade på den mycket enkla datorn köpte han sin andra byggsats: den engelska skoldatorn Acorn Atom. Då andra satt med ABC-80 lekte Kjell med sitt senaste bygge. På den tiden kunde man köpa en

minneskrets (1Kb) för 100kr och så fort man fick en 100-ing över köpte man sig mer minne.

Även denna mycket trevliga dator växte Kjell ifrån och köpte då en VIC-20 och fick nästan nostalgi-knäpp då han satt och modifierade sina gamla skolprogram för att passa Vic-20's 22 tecken i bredd. När så CBM-64 kom var han snabb att köpa sig en sådan och det var med CBM-64 (VIC-64) som intresset för assembler-programmering startade. Det var också med 64'an som han verkligen utvecklade ett mer riktigt intresse för datorer.

Dags för modem

Till 64'anköpte Kjell sitt första modem, ett Handics Split Speed modem, som klarade 300-300 och 75-1200 och han passade även på att skaffa sig ett Videotext abonnemang. Kjell berättar om de första BBS'erna som på den tiden hetta Boxen Altema osv... om hur roligt det var att skriva och delta i olika möten. Finesser som Chat och filareor var dock sällsynta om de ens fanns på den tiden.

I och med modeminköpet startades Kjells intresse för kommunikation. Med 64'an och modemet lade han grunden för de kunskaper som han sedan kunde försörja sig på. När Commodore släppte sin CBM-128, köpte han även den men blev kanske lite besviken på de små skillnader som fanns. Mesta programmering gjorde Kjell fortfarande på 64'an.

Från A1000 till A3000

Något år senare 85 köpte Kjell sig en A1000. Till en början tyckte han att Amiga var svår och förstod inte så mycket. Men efter ett tag var han i full färd med att lära sig programmera även denna dator. När så Amiga 500 kom pensionerades 1000-burken och en ny Amiga 500 med den fantastiska Kickstart 1.3 fick ta över intresset. Idag kör Kjell på en Amiga 3000 /25 med 10Mb minne 5 st HD (totalt 1.1Gb) 1 st TapeStreamer. Två extra diskdrivers, en skrivare samt två modem. (1US Robotics DST/HST V32bis, och ett Intertex IX-33 14.400 (v32bis) som snart skall bytas till 28800. Just nu körs basen med två ingående linjer.

Kjell programmerar och har alltid gjort små utilitiess och liknande men har aldrig haft intresse för demon och liknande. Kjell har därför aldrig varit med i någon typ av grupp eller liknande. Att han strätade en egen BBS var på grund av att han ville underlätta för kompisar att byta programmeringsexempel. Men eftersom han sedan länge har hållit på med kommunikation och tyckt att det var roligt, släppte han in fler och fler användare. Till slut ringde så många att Kjell tyckte det var lika bra att göra BBS:en offentlig. Därmed började också kraven på att basen skulle se ut och fungera på ett visst sätt.

Som BBS-program använder Kjell programmet Excelsior efter att först ha testat StarNet (som sedan blev MeBBSNet) Detta program var dock ganska omodernt och efter att ha sett en demoversion av programmet Excelsior blev han helfrälst och tvekade inte en sekund att köpa det vilket visade sig vara ett klokt beslut. De flesta användare tycker mycket bra om Excelsior och använder flitigt de finesser som finns som t.ex. funktionen *offline bundle* (med vilken man kan packa ihop oläsa brev för att sedan ringa upp hämta hem dem som en fil) eller som möjligheten att koppla ihop flera Excelsior baser (Link) och "samköra" dessa.

Programmets uppläggning är mycket strukturerad och lätt överskådligt. Det finns ett stort utbud av externa program (doors) och det är enkelt att, med det medföljande programmeringspaketet, skriva egna program (dörrar/Doors). Kort sagt: Excelsior har allt för den kräsne användaren utan att för den skull få den oerfarna att känna sig vilken.

En annan viktig sak är att Excelsior kan UUCP (InterNet/UseNet). Eftersom Kjell är registrerad utvecklare hos Commodore, är det bra för honom att kunna läsa och skriva InterNet meddelanden direkt i basen. Kjell är även återförsäljare av Excelsior BBS:en i Sverige.

Basen är mest avsedd för att sprida programmeringskunskap. Detta är svårt eftersom många användare "håller" på sina kunskaper och delar inte med sig. Kjell har själv skrivit en del för att hjälpa till på traven. bl.a. en C-Kurs men för de som inte har något intresse av programmering har han andra meddelande areor av olika kategorier och typer. De flesta av dessa från FidoNet och AmigaNet, men det finns även en del lokala meddelandearer.

Här finns allt!

I BBS:en finns många lokala filareor och nya

I genomsnitt ägnar Kjell 7-10 timmar i veckan på sin BBS. Utöver detta kommer tid för back-up och brevskrivning. Att svara på brev tar mest tid. Detta varierar från dag till dag. Men ofta har Kjell ca 5-10 väntande privata brev varje dag. Ibland mer.

Hur får man då tag på nya program att lägga i filareorna? Ja, Kjell letar ju själv efter nyheter, skriver även en del själv men fil-ekona gör att han får nya filer nästan varje dag. Kjell är även med i FidoNet (2:203/319) och AmigaNet (39:160/306) och basen har för närvarande ca 200 aktiva användare. Alla inaktiva modemare raderas automatiskt bort.

Berättat för:

♦ Jesper Ekberg

filer som kommer varje dag via FidoNet och Amiganet. Det enda som saknas är demoprogram och givetvis sådana program som inte får spridas. För de som inte har så mycket att

erbjuda i byte, kan man, genom att betala 100 kr per år, få fri download-rättighet (tänka hem filer till sig från BBS:en) och får då även tillgång till FidoNet mm.

Fakta om 4th Dimension

Telefonnummer: 0302-463 41/42
 Öppen: ..... 24H, 7 dgr/v
 Konfiguration: ..... 1200<28 800, 8N1
 Dator: ..... Amiga 3000
 Modem: ..... InterTex
 BBS:Program: ..... Excelsior
 SySop: ..... Kjell Cederfeldt

Månadens Diskett: Dags för en ny Månadens Diskett, denna gång av det mer nytto-AM.403 tonade slaget.

Am402Addtools V1.20: Har du tröttnat på att veta runt i katalogerna efter dina program?? Lagg in dem i WB menyn med Add-tools så har du s.a.s samlat allt under ett tak. Programmet har ingen GUI eller annan onödigt som ockuperar minnet, den läser snabbt in en liten textfil där menyposterna och programmen finns uppräddade. Fungerar i alla Amigor med KS2.04.

GarschneBlankers V37.11 r2.3: Nu är det dags att byta ut din gamla skärmsläckare mot denna, lite fräschare, variant. Vad sägs om lite fraktaler, drakar, brödrostar, 3D-stjärnor, pussel, plasma och mycket annat som kan flyga omkring på din skärm?

GBlanker är ett skalprogram som kör de flesta skärmsläckarmoduler som finns att få tag på. Är man lite händig slänger man snabbt ihop en egen liten modul, byggbeskrivning medföljer arkivet. (KS2.04/WB)

CXKiller: CXKiller är bara ett litet program som DÖDAR önskade commodities. Man kan antingen döda alla på en gång eller bara de som har ett visst namn. (KS2.04/CLI)

XL V0.9: XL är en lite annorlunda CPU-monitor som klarar att mäta processorns

belastning upp till 1000% (Japps, ett tusen procent!!). Ett litet fönster i WB:n visar grafisk datornsbelastning. (KS2.04/WB)

VentedResponse: Här är ett program för dem som bygger högtalare. VentedResponse beräknar den optimala ljudvolymen och presenterar en liten graf på elementets egenskaper i den optimala lådan. Man kan även experimentera med parametrarna för att få fram de egenskaper i lådan man vill ha. (KS1.3/CLI)

KingCon V1.0: Detta är en lite roligare SHELL som själv fyller i den filnamn du vill ha. Med diverse tangentkombinationer kan man få upp filrequesters där man kan välja vilken fil man vill köra eller till vilken enhet/katalog man vill gå. Den har även en liten buffer för de kommandon som har utförts och en lite större för all output ifrån programmen. (KS2.04/CLI)

Lacepointer V1.0: Muspekaren har en liten

inbyggd dumhet som gör att den alltid stannar kvar i lågupplösning vilken upplösning man än väljer på skärmen. Det är ju lite tråkigt när man kör productivity eller VGA skärmar att se denna gigantiska muspekare som lätt täcker en hel icon. Lacepointer botar detta och sätter muspekaren till högupplösning istället. (KS1.3/WB)

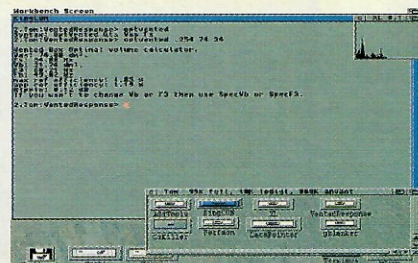
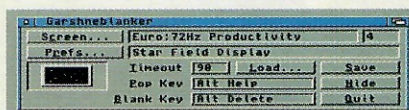
Perfmon V1.00: Nöjer man sig inte med att se hur mycket processorn är belastad kan man kombinera XL med perfmon. Perfmon printar ut VAD processorn sysslar med, vilka processer, tasks och program som körs. (KS1.3/WB)

Talong för beställning av Månadens Diskett hittar du på sidan 43 och priset är, som vanligt, 40:-

♦ Jesper

KingCon V1.0: Detta är en lite roligare SHELL som själv fyller i den filnamn du vill ha. (t.h.)

GarschneBlankers V37.11 r2.3: Nu är det dags att byta ut din gamla skärmsläckare mot denna, lite fräschare, variant. (nedan)

Arkad- Revyn

Så här läser du "Torsten-faktorn"

Undrar du över betygssättningen av spelen som recenserar i denna sektion? Läs då denna förklaring för att få ett hum om vad och hur vi bedömer spelen.

Vill du ha en snabb uppfattning om spelet så behöver du bara titta på dess "Torsten-Faktor"

Sex olika värden finns:

USELT:

Detta spel är en s.k. kalkon. Kan vara köpvärt endast som exempel på ett mycket skräpbetonat spel som egentligen inte borde ha gjorts.

DÅLIGT:

Detta spel är nästan BOTTEN men någon del av det lyfter det från nivån Uselt. Det kan vara en hyfsad grafik eller bra ljud. Köp det bara om du har överskott på pengar och inte vet vad du skall göra av dem!

GODKÄNT:

Ett spel som eventuellt kan tilltala någon person som har specialintresse. Kan dock knappast rekommenderas att köpas.

BRA:

Ett spel som är genomsnittligt ganska hyfsat. Saknar dock de där egenskaperna som lyfter det från mängden. Normalt sett ett köpvärt spel.

JÄTTEBRA:

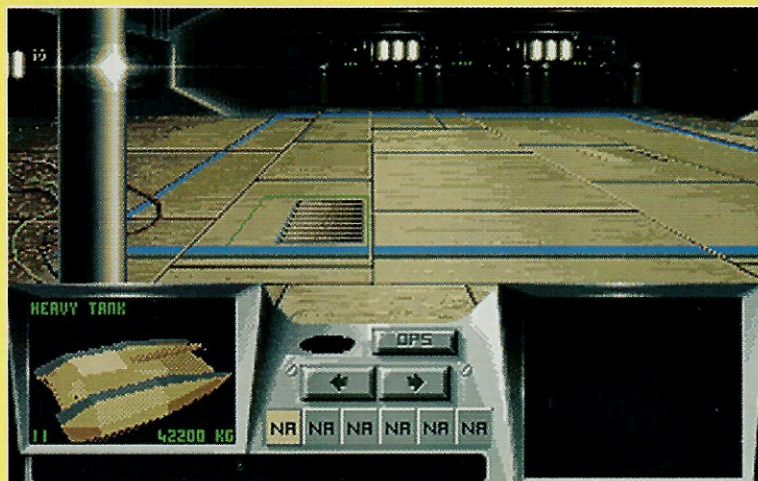

Ett spel som har en eller ett par egenskaper utöver det genomsnittliga. Helt klart ett köpvärt spel

TOPPEN:

Vid enstaka tillfällen delas detta betyg ut till spel som är just: Toppen. Dessa har kvaliteter som kommer att göra dem till klassiker och bör finnas i ditt arkiv.

ARMAGEDDON 2

Kommer du ihåg när första Armageddon släpptes, för två år sedan? Det var ett av de där spelen som var både visuellt och ljudmässigt imponerande men, som när det kom till kritan, inte levde upp till förväntningarna.

Direkt efter att det första programmet släpptes började programmeraren Paul Hunter att skriva en uppdatering, och nu har vi då Armageddon 2 till slut, ett spel som är tre gånger så stort, har 20 uppdrag, mer fordon, bättre kontroller och en mer intuitiv känsla.

I det förra spelet var man osäker på vad man skulle göra, nu får man en full uppdrags-"briefing" innan man ger sig av. En stor hjälp är träningsfunktionen som gör att man kan bekanta sig med alla motordrivna fordon som flygplan, helikoptrar, svävare och stridsvagnar.

Programmerarna brukar beskriva spelet som ett Shoot-em-up men det är inte riktigt sant. du måste vara strategiskt lagd då det gäller att erövra landområden, bygga på sina resurser och sätta sina vetenskapsmän i arbete. Attackerar man på fel sätt kan man förlora alla sina resurser.

Först och främst måste du utrusta upp till sex fordon och upptäcker du att du är kort på ammunition får du gå till en annan meny och se till att tillverkning av denna vara tar fart.

Ett bättre och billigare sätt är att at-

tackera en fiendebas och stjäla kulorna, hehe. Efter att ha utrustat ditt fordon läser du din uppdragsbeskrivning och ger dig iväg.

Man har inte bara första personperspektiv, med de numeriska tangenterna kan man välja mellan olika perspektiv från tornet och även få en platt kartbild över hela området. Samtidigt som spelet byggs upp så ökar förhoppningsvis dina resurser eftersom fienderna blir tuffare.

Spelets blandning av strategi och action är välavvägd och den fyllda vektorgrafiken är brilliant. Spelet är snabbt även då man kör det på en standardmiga, när man tänker på hur många objekt som finns i det (över 15000).

Då det första spelet var fragmentariskt är detta en bra blandning av action och strategi, med större vikt på action. Spelet flyter väldigt bra och vill du ha ett spel där du behöver tänka lite och skjuta lite. Det här är superbt och 50% bättre än originalet.

Fakta & Betyg:

Tillverkare: ..... Psygnosis

Datorer: .... PC (Amiga, kommer)

Version i test: ..... PC

	20	40	60	80	100
Grafik	[Progress bar]				
Ljud	[Progress bar]				
Spelidé	[Progress bar]				
Spelvärde	[Progress bar]				

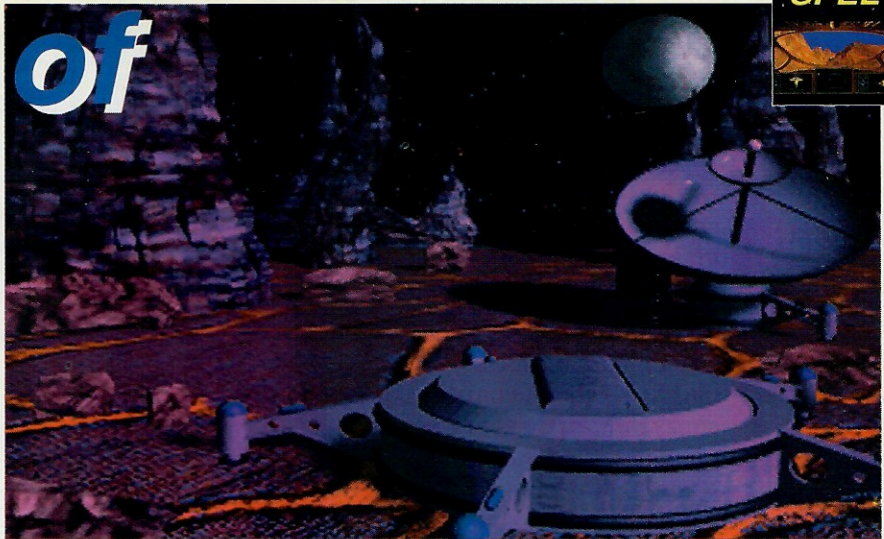
♦Derek

Master of Orions

Master of Orion är ett spel som involverar utforskning, strategi och bataljer på galaktisk nivå. Du skall utforska galaxen och kolonisera nya stjärnor för att utöka ditt imperium. Det är det 23:e århundradet och tio kraftfulla raser kontrollerar varsina delar av galaxen. Du är ledaren för en av dessa raser. Din uppgift är enkel, kontrollera det mesta av galaxen och eliminera allt motstånd. Samtidigt som dina baser och kolonier växer, ökar dess produktionskapacitet så du måste bygga mer avancerade skepp, utveckla ny teknologi och vapen, samtidigt som du måste öka befolkningen. Den verkliga utmaningen börjar då man får kontakt och måste samspeja med nya utomjordiska raser. Alli-

anser måste bildas och balanser måste hållas. Diplomati och bytesshandel är några av spelets ingredienser men du måste räkna med att andra kanske inte gillar vad du håller på med, så var beredd på sabotage, spionage och till och med rymsstrider. Du måste hela tiden bygga på ditt försvar, hitta nya resurser och handla

med det du har. Att sponsra forskningsprojekt är ett sätt att hålla sig före de andra. Du kommer att kunna bygga nyare, mer kraftfulla skepp för att förstärka och utöka ditt imperium. Master of Orion är absolut inget spel för den otålige arkadräven.

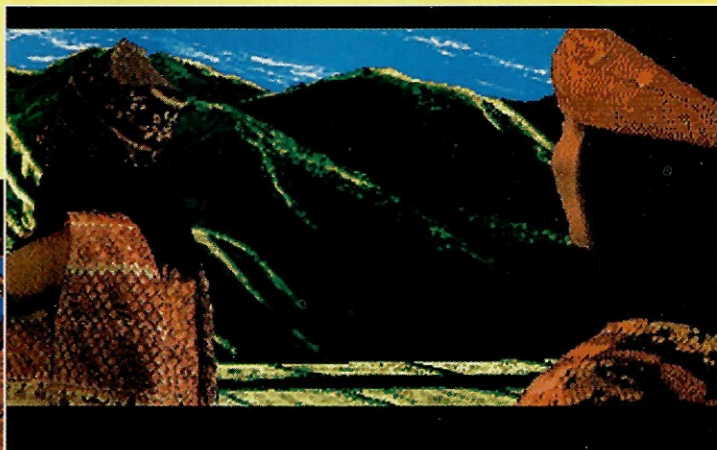
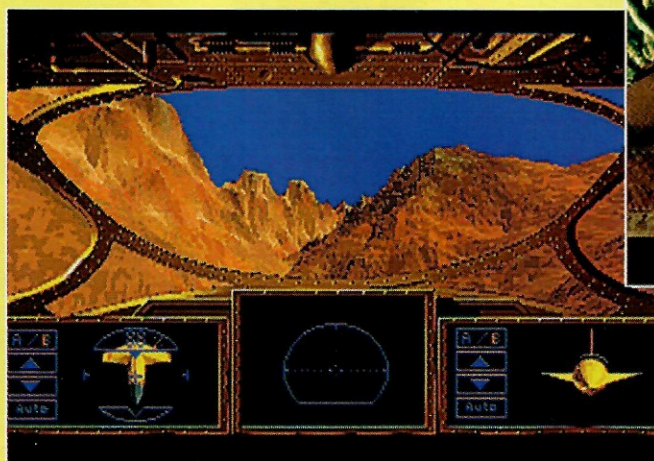
♦ Derek

Fakta & Betyg:
 Tillverkare: ..... MicroProse
 Version i test: ..... PC

Grafik	20	40	60	80	100
Ljud	[Progress bar]				
Spelidé	[Progress bar]				
Spelvärde	[Progress bar]				

INCA 2

Jag kommer ihåg att det första Inca-spelet låg och skräpade hemma i flera månader innan jag spelade det. Även om jag är en inbiten äventyrs-fanatiker och älskar arkadspel tyckte jag det här verkade lite tungt. Tillslut laddade jag in det och upptäckte till min glädje att det var ett äventyrs-action med Shoot-em-up-inslag, pussel och det vanliga typiska äventyrsspelscenariot.

Vissa delar av spelet liknade Rebel Assault

med höghastighetsflygning genom korridorer. Den här uppföljaren är mer inriktad på action än vanligt äventyrande och det finns flera enastående miljöer samt musik lika bra som någonting på hitlistorna. Karaktärerna är riktiga skådespelare som filmats och digitaliserats och de rör läpparna exakt efter talet. Detta är mer som en film än ett spel som utspelas både inomhus och utomhus där det mesta kan hända. Programmerarna har helt enkelt tagit en hel massa spelstilar, rört ihop dem och sedan skrivit en story runt och de hela fungerar mycket väl.

Är du en Elite-fan (fan av arkad-bitarna, vill

säga) och gillar att lösa gåtor kommer du att älska det här. Lägg till lite sydamerikansk atmosfär, humor, ett snyggt interface och då har du ett spel som du kan spela, tänka med och njuta av. Och jag skulle kunna lyssna på Inca's panflöjtsmusik i flera timmar.

♦ Derek

Fakta & Betyg:
 Tillverkare: ..... Coctel/Sierra
 Version i test: ..... PC CD

Grafik	20	40	60	80	100
Ljud	[Progress bar]				
Spelidé	[Progress bar]				
Spelvärde	[Progress bar]				

MORTAL KOMBAT™

Efter den ökända "Mortal Monday" när alla konsollversionerna släpptes samtidigt har den värsta uppståndelsen kring det här spelet lagt sig. Det finns ågra små bonusspel inom Mortal Kombat där det gäller att testa sin styrka. Allt inte ens undertecknad väntrade sig vidare mycket av PC-versionen. Dock visade det sig att det är den versionen som är den mest imponerande av dem alla. Banka-ner-dem-spel är väldigt inne just nu och detta är det som har mest att erbjuda vad det gäller det visuella och kontrollerna. Låt mig från början berätta

att joystickkontrollerna är görbra. Det skall erkännas att det är lite långsammare än konsollversionerna, men precisionen och rörelserna är långt överlägsna, då figurerna är så stora. Inte många vet att denna version är den som är absolut mest lik arkadmaskinens då grafiken portades direkt från maskinen och PROBE, som utvecklade konversionerna, tyckte att PC-versionen var bäst.

Den här versionen är också den mest explicita, mycket smetigare än konsollerna. Det handlar om att slåss, slåss och slåss tills du kommer till slutet där det gäller att kämpa mot den störste,

farligaste och elakaste slagskämpen. Alla fienderna har sina egna specifika egenskaper, rörelser och specialkrafter. Det finns inga snygga sätt att vinna. Försöker du vara för smart är det bara att dra ner rullgardinen. Precis som alla andra spel av den här typen är det bäst att spela mot en kompis, då datorn för det mesta är lite snabbare. Man hittar en del bonusskärmar där det gäller att testa sin styrka, men framförallt handlar Mortal Kombat om att vara snabb och lära känna sin motståndare och hans svaga punkter. Det som appellerar med Mortal Kombat är det faktum att det är riktiga, levande

Efter det tuffa MEN underhållande Kyrandia kommer nu uppföljaren och Westwood har gått ytterligare ett steg för att göra en hård men ändå spelarvänlig utmaning. Många tyckte att det första spelet var lite väl linjärt. Så icke med detta.

Det verkar som landet Kyrandia håller på att försvinna och det är upp till dig att rädda det. Visserligen är plotten återigen väldigt linjär men det dyker upp en hel massa överraskningar och andra festliga detaljer som du kommer

blå fullständigt kär i. Några av er kanske tycker att undertecknad skriver upp precis alla spel. Det stämmer NÄSTAN. Det beror på att jag är mycket kräsen på vad jag laddar in och spelar följaktligen bara de bästa spelen från de bästa bolagen (älsk så lämnar du de sämsta spelen från de sämsta bolagen till mig din ruskendrul/Wanloo).

Westwood producerar spel åt Virgin är baserat i USA och är ett av de mest respekterade programskaparhusen just nu. Deras vridna sinne för humor och kryptiska sätt att skriva äventyr har slagit igenom stort. Det underliga med just

det här spelet är att den kanske svåraste gåtan i hela spelet dyker upp i början. Det tog mig nästan tre timmar att lösa mysteriet.

Spelet är underhållande och håller en fin balans mellan svårt och lagom svårt. Oroa dig inte, det blir inte svårare allteftersom spelet går. Den riktiga variationen på karaktärer, dialoger och miljöer är vad som får det här spelet att fungera. Du styr spelet genom att peka-klicka och söker du ett effektivt äventyr utan allt för mycket samspel med omgivningen är det här något för dig.

◆Derek

människor som står modell för spritesen, så rörelserna är väldigt mjuka, fölsamma och realistiska, förutom när det kommer till rent övernaturliga inslag förstås.

Mortal Kombat är verkligen en prövning. För att kunna komma någonstans måste du hela tiden klara av två matcher av tre mot dina motståndare. Skulle man göra fel eller vara fumlig kan man vara död på tio sekunder.

Bakgrunderna är snygga men ingenting att ropa hurra över. Det är framförallt figurerna och deras rörelser som man häpnar över. Man kan uppleva vissa sekvenser av spelet som blurriga, men det beror mer på att spelet är så fartfyllt och snabbt än slarv. Det finns egentligen inte en enda statisk skärm i hela spelet.

Med den variation som varje spelare och motståndare har vad det gäller slag, rörelser och snabbhet är detta spel närmast övervinnerligt. För att klara spelet krävs enorm övning och skicklighet. Kom ihåg att Mortal Kombat-turneringens mästare har varit obesegrad i femhundra år, har fyra armar och åt tre meter lång. Det verkar inte vara några alltför uppenbara fel i PC-versionen och jag kan säga att skaffar du dig PC-versionen skaffar du den bästa av dem alla. Mycket blod och skvätt och framförallt ett utmanande spel. En höjdare.

❖Derek

Kommer till sommaren:

Alien Virus

Detta spel kommer att placera programföretaget ICE bland de stora grabbarna. Företagets överhuvud Stewart Bell var högt uppsatt på Microprose förut men har haft sitt eget företag i tre år. Spelen som dykt upp har varit av standard-karaktär, inget speciellt men underligt nog har deras Amiga 32-titlar, av vilka de släppt tre, sålt 20 000 ex per titel. Jämfört med de 7000 ex de säljer av sina diskettspel är de siffrorna enastående.

Alien Virus är ett av de mest visuellt imponerande spel jag sett under tillverkning. Efter att ha sett både Rise Of The Robots och Lawn Mower Man i sina tidiga arbetsversioner kan jag säga att, om allt går vidare på det här spåret, kommer Alien Virus att blåsa bort dem.

Spelet skrivs av ett italienskt programmeringsteam och är ett episkt rymdäventyr med små strategiingredienser. Interfacet är av peka-och-klicka-typ med massor med menyer och valmöjligheter och spel ges bara ut på CD. Spelets hjälte är en gruvingenjör som arbetat många månader ute i den mör-

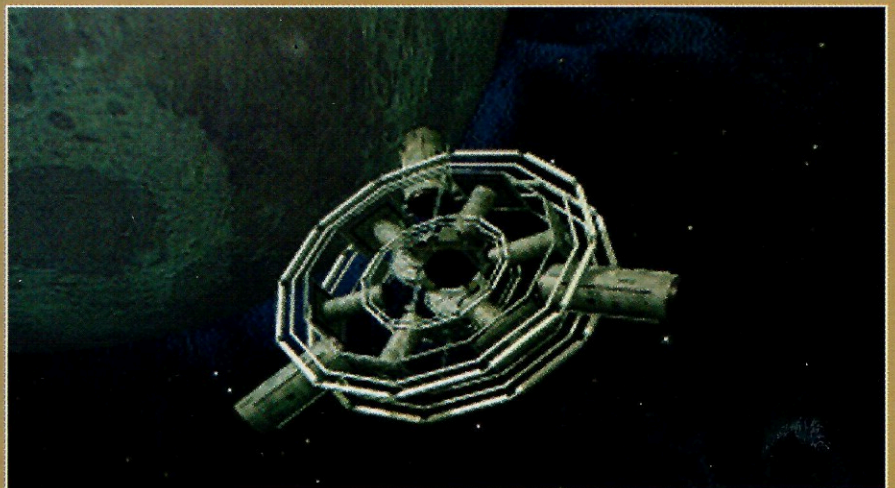
ka rymden och är nu på väg hem och första gången man ser honom pratar han med sin flickvän i en bildtelefon. Han säger till sin lilla dam att han väntas hem om tre månader, sedan tar han och lägger sig i den kryogeniska sömnkammaren (a la Aliens). Bildkvaliteten under den här sekvensen är imponerande. Den rotskoperade grafiken och textur-bakgrunderna är inspirerade.

När han kommer hem är flickvännen Cherry borta, precis som alla andra. Spelet går ut på att du skall ta reda på varför alla har försvunnit och hitta dem.

Spelet kan liknas vid Legend Of Kyrandia med tunga äventyrs-övertoner. Du måste samla saker, komma på hur de skall användas. Varje skärm är i full 3D och actionsekvenser dyker upp genom hela äventyret allteftersom du reser från planet till planet.

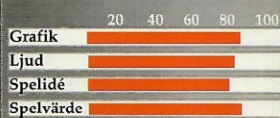
För närvarande håller programmerarna på och sliter för fullt och detta ikon-drivna spel, med massor av tal och ljudeffekter, är till hälften klart och väntas komma ut till sommaren. Titta på grafiken...det är synd att den inte rör sig.

❖Derek

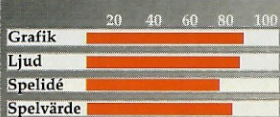
Fakta & Betyg:

Tillverkare: ..... Virgin
Version i test: ..... PC

Fakta & Betyg:

Tillverkare: ..... Westwood/Virgin
Version i test: ..... PC

In Extremis

Det verkar som om spel av typ Doom/Wolfenstein är i ropet för tillfället men tittar man på detta spel från US Gold måste man erkänna att det ser mycket lovande ut.

Som en rymdpatrullerande agent har du sänts ut på ett speciellt spaningsuppdrag. En stor rymdfärja har skiktats nära dig och en preliminär undersökning visade att inget liv finns ombord. Du tar dig lätt in i skeppet men bara för att upptäcka att NÅGONTING dödligt farligt väntar på dig....!

Spelet är egentligen ett snabbt skjuta-ner-spel med filmliknande sekvenser. Det finns massor med fällor och labyrinter där tio olika monster väntar på dig! Du har en mängd olika vapen till ditt försvar och det hänger på din skicklighet att använda dessa om du skall klara dig.

Spelet kommer under April.

Under a Killing Moon

Under märket Access Software släpper US Gold detta spel för PC/CD i April i vilket man inte bara har digitaliserade filmsekvenser med kända skådespelare utan även placerar spelaren i en "riktig" värld. Detta kommer att bli det närmaste du kan komma en virtuell verklighet eftersom nästa alla skärmar är tagna från videospelningar och du kan själv kontrollera spelfigurernas rörelser i spelet.

Detta spel är det första i sitt slag och kommer att levereras på två CD-skivor men en komprimerade diskversion är under utveckling!

Nu handlar det om:

Virtual Entertainment

Derek, vår flygande korrespondent har besökt två av världens ledande Virtual Reality-företag, Division och Virtual Presence för att ta reda på vad de håller på med och vad som händer inom detta expansiva område.

DIVISION:

Division är en av världens ledande leverantörer av hård- och mjukvara inom Virtual Reality. De har kontor i Japan, USA och England och är ett av de få företag som arbetar och utvecklas på alla områden inom VR.

Kevin Williams på Englands-kontoret är en av dem som börjat jobba med företaget på senare tid, och har stor erfarenhet i bakfickan. Han har t.ex arbetat med myntmatade spelmaskiner, datorer och har gjort storyboards och speldesign för Arcane, ett företag som utvecklade spel för Psygnosis. Med erfarenhet både inom nöjesdelen av branschen och inom VR är hans jobb på Division att presentera företaget och dess produkter på ett vänligt sätt, så att även Herr Svensson förstår vad det handlar om.

Kevin anser, med rätta, att VR eller Virtual Entertainment som han föredrar att kalla det, har missuppfattats av allmänheten. "Folk brukar se Virtual Reality som folk som går omkring med stora hjälm och mjukvara som är lite halvkass". All terminologi som gäller VE hålls hemligt och de som jobbar inom fältet brukar inte vilja tala med datatidningar då de anser att de på något sätt inte riktar sig till den delen av dataindustrin. Men stora förändringar håller på att ske och inom de närmaste månaderna kommer Divi-

sion att kungöra ett samarbete med andra företag. De tror att detta kommer att innebära att VR kommer att bli ett hett medium de närmaste åren. Division är ett företag som försöker ändra VR's image och få konsumenterna att känna att de är en viktig del i företagets planer, speciellt vad det gäller underhållning. De utvecklar inte bara mjukvara utan även all sin hårdvara, som hjälmar och simulatormaskiner. Över 60 personer är anställda vid det brittiska högkvarteret i Bristol.

Den hård och mjukvara man utvecklar hos Division tillåter obegränsad tillgång till miljöer bortom all fantasi, utan att man behöver lämna kontoret eller hemmet. Man kan manipulera molekyler, undersöka texturer, designa bilar, bygga hus. En bil skulle vara ett idealiskt objekt. Division har utvecklat mjukvara där en tecknare eller Cad-ingenjör designar bilen på ritbordet och via mjukvaran överför ritningen till en Virtuell 3D-modell. Från början är det ritat som en endimensionell bild men genom programmet överförs det som en del av en 3D-miljö. Medan modellen ritas skulle programmeraren hela tiden kunna kontrollera hur det såg ut i hjälmen vilket skulle hjälpa honom att justera ljuskällan och olika delar av bilen för att sedan få fram en definitiv modell. Detta kanske låter väldigt simpelt, men

Nu finns möjligheten att t.ex. rita upp sin drömvilla och sedan kunna gå runt inuti den och möblera och färgsätta innan man börjar bygga!

nment

det är en metod som används. Bilen är från början en platt bild, alla koordinater kalkyleras så att när man har hjälmen på kan man se alla 360 grader runt den. Mjukvaran är väldigt sofistikerad och när objekt förändras kan man, samtidigt som man tittar på monitorn, verkligen se en hand som manipulerar bilen. Så om man t ex vill att bilen skall vara längre dyker en hand upp och drar ut den. Division har kommit långt det senaste året och saker rör sig snabbare än vad de någonsin har gjort förut. Många tror att VR innebär stora, tunga och klumpiga hjälmar, stora sprites men nu har man utvecklat metoden att använda digitaliserade bilder och placera dem inuti VE-miljön. Till och med digitaliserade sprites kan nu användas och animeras.

Eftersom vi är inblandade inom alla områden riktar sig företaget Division till alla. För närvarande siktar man på en inbrytning i underhållnings/fritids-industrin. Om man skall göra det själva eller tillsammans med något annat företag återstår att se. Division utvecklar hela tiden sin egen mjukvara, så skulle t ex ett underhållningsföretag komma till dem med en förfrågan om ett spel som använder VR skrivet skulle Division kunna göra det. Med den teknologi som finns idag kan man göra ett toppstandard spel med oöverträffad pixelupplösning. Ljus, skugga, ytor och följsam animation är bara en liten del av det man kan erbjuda. De stora klumpiga block-spritarnas dagar är

Kevin Williams låter SHN:s utsände testa den senaste programvaran

sedan länge förbi. Den grafik Division använder blir allt billigare, nu kan man träda in i en 3D-värld, vandra omkring stora rymdkomplex och faktiskt ha ett spel vars kvalitet är bättre än spel på datorn.

Ett av problemen förr har varit att hårdvaran har kanske varit fin och bra och mjukvaran har varit acceptabel men folk inom VR har helt enkelt aldrig använt sig av rätt människor för att göra spelen. Divisions mål är att ändra på detta. Nyligen skaffade Global (f.d. Vector Graphix, en programutvecklargrupp som en gång i tiden var en del av Microprose.) ett av våra system.

Vilket företag som helst kan komma till Division för att köpa ett system och bli upplärda att använda det eller så erbjudas ett färdigt demo. Man har t.ex. skrivit ett program för Volvo som nu kan använda VR-hjälmarna för att kunderna skall få en känsla av hur det är att vara i en av deras bilar. (1)

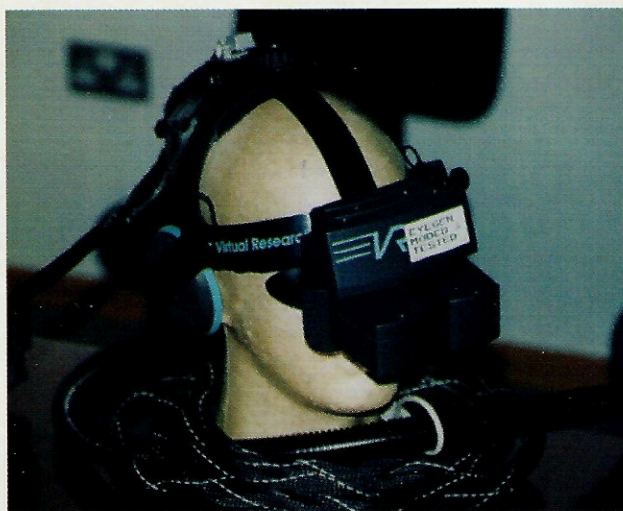
Möjligheterna är verkligen ändlösa. Husbyggnad använder Divisions program för att konstruera rum, sedan går de, med hjälp av VR, in i miljön för att t ex möblera efter en kunds önskemål. Man kan alltså konstruera och möb-

lera ett helt hus, sedan tar man på sig VR-hjälmen och vandrar omkring inuti. Den virtuella världen är en värld skapad av fantasin som man kan uppleva utan den platta monitorns begränsningar. Man kan utforska, samla viktig information eller testa en hypotes. I en 3D realtids datorgenererad värld kan man samspela med omgivningen på ett naturligt sätt.

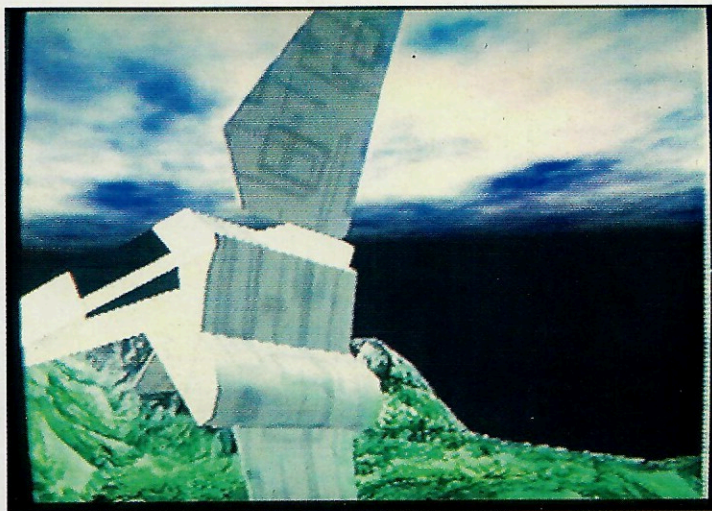
VR är ett utmärkt träningshjälpmedel. Du kan öva dig på att flyga ett plan eller köra en stridsvagn. Upplevelsen kan vara fullkomligt realistisk men samtidigt kostnadseffektiv och säker. Division har kommit långt de senaste åren och 94 ser ut att kunna bli det år då VR verkligen slår igenom. Kevin Williams tror att allmänheten, i sinom tid, kommer att vilja pröva på VR och kommer då även att kunna besöka en massa centra över hela landet för att kunna spela det senaste spelet eller bli placerat i en fantasiomgivning för nöjes skull.

Det har varit en massa prat senaste tiden om Virtual Sex. Detta är inte vad VR handlar om och den aspekten har bara använts för att skapa uppmärksamhet och debatt. Det är inte bara opraktiskt, utan även omöjligt.

(Forts. på sidan 40)

Företaget Virtual Presence arbetar med att utveckla och göra hjälmen allt mer sofistikerad. De har precis släppt en ny modell som hittills är den lättaste på marknaden.

Så här kan omgivningen se ut - sett med VR-ögon

Subwars 2050

action som utspelas i en miljö som är så detaljerad att man bara vill titta på havets botten i all dess prakt. Speciella skuggningstekniker har använts för att förstärka den visuella aspekten med spelet och det hela är verkligen imponerande.

Det finns olika scenarion och uppdrag baserade på idén att du måste besegra fiender på land och i vattnet. Till en början kan man bli lurad att man flyger ett plan på det graciösa sätt farkosten rör sig och på dess snabbhet. De olika uppdragen man skall utföra kan innebära att man t. ex. skall lägga en fälla för fienden, försvara gods som förs från en plats till en annan eller undvika att upptäckas av radar. Ett av spelets ingredienser som du snabbt kommer att bli varse är havets olika skikt. Din farkost kommer att reagera på olika sätt ifall du befinner dig på havets botten eller vid vattenytan och det finns en hel massa variabler där emellan. Visserligen är strategi, byteshandel och action en stor del av spelet men personligen tycker jag att själva miljön är det finaste med Subwars.

Året är 2050 och det politiska klimatet blir alltmer illaluktande. Jättelika företag kämpar mot varandra av en enda anledning - girighet. Som du själv förhoppningsvis har räknat ut är detta ännu ett av dessa spel som utspelar sig i en dyster och olycksbådande framtid. Det är en undervattenssimulator med några droppar action blandat med strategi och taktik. År 2050 är makt

under vattnet en viktig tillgång. För att kunna få total världdominans krävs att du får den ledande kraften under vattnet, där detta spel utspelar sig (*men datorn tål väl inte väta. Fattar ni? under vatten...äsch/Ät!le*). Ubåtarnas former såväl som dess mekanik har förändrats dramatiskt. Skeppen är ljudlösa, snabbare, strömlinjeformade och mycket mer manövrerbara än förut (nu). Detta resulterar i ett spel med trevlig

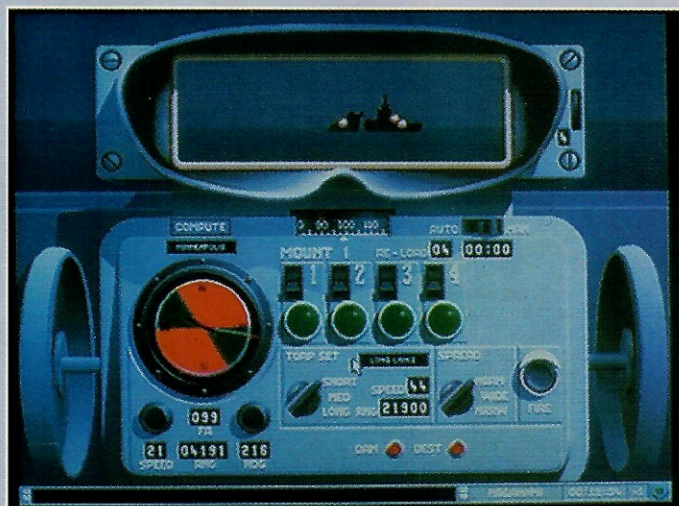
KOMMER SNART! KOMMER SNART! KOMMER SNART! KOMMER SNART! KOMMER SNART!

KOMMER SNART! KOMMER SNART! KOMMER SNART! KOMMER SNART! KOMMER SNART!

Leokadian

Leokadian har en Twin Peaks-liknande atmosfär, interfacet är tillfullo musstyrt. Genom att klicka på den vänstra knappen tar dig i den riktning du vill och den högra ger dig instruktioner i vad du kan göra. Spelet väljer kommandon själv beroende på var cursorn lår (t ex, Talk to, use, pick up, push, search etc.) Inventariet kan spelaren kombinera saker han/hon samlat ihop för att sätta ihop nya verktyg och prylar. Spelet utspelas i nutiden i en gammal stad vid namn Leokadian. Huvudfiguren är en ung pojke vid namn Benjamin, som tillbringar skollovet med sin farbror, den underlige professorn. Farbrodern har uppfunnit något revolutionerande, nämligen en

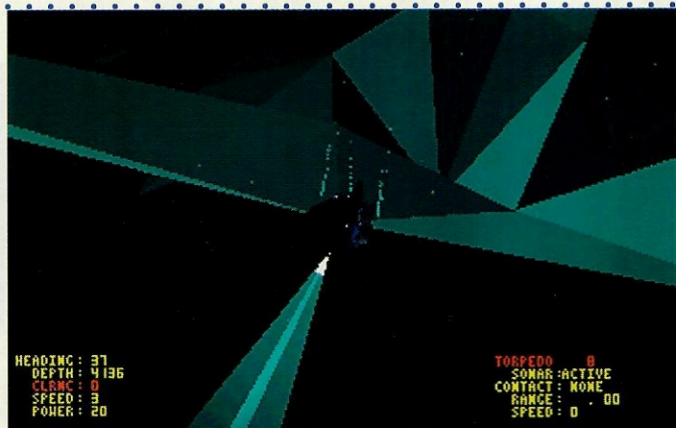
Great Naval Battle 2

Tillsammans med Microprose' Task Force 1942 innebar SSI's Great Naval Battles en revolution för marina strategispel. Dess dramatiska 3D-perspektiv och VGA-grafik fick många att bli intresserade av denna sorts stridsspel. Nu gör sig SSI redo för att släppa uppföljaren till sin succé, kallad Great Naval Battles 2.

I det första spelet styrde man antingen den tyska eller brittiska armén. Man har bibehållit perspektivet och uppbyggnaden från det första spelet men en hel del är ändrat. Kampanjen har ändrats från den nordatlantiska kampanjen till Guadalcanal-kampanjen som utspelas i Stilla Havet 1942-43 och de båda kombattanterna är nu den amerikanska och Japanska flottan. En

KOMMER SNART! KOMMER SNART! KOMMER SNART! KOMMER SNART! KOMMER SNART!

Det kan hända att du blir uppmanad att söka upp och förstöra ett specifikt mål, bara för att finna att det hela utvecklar sig till en oerhört nervpirrande katt och råtta lek med en fiendefartyg både i och på vattnet. Trots att det är super-duper-hi-tch-vapen som används påminner det hela mer om första världskrigets gamla strider, än dagens datoriserade. Det mesta utspelas från första persons perspektiv då du sitter framför din instrumentpanel. Du kommer att se många olika glödande ljuspunkter under vattnet: andra farkoster som du kan zooma in, förstora och ta dig en närmare titt på. Du kan formera ett rekognoserings-

team vars rörelser och formationer du bestämmer helt och fullt. Samspel med andra fartyg krävs ibland när man ibland inte vet om det är ett vänligt sinnat eller fientligt fartyg som kommer åkandande.

Du har en massiv vapenmeny att välja från med värmesökande missiler och torpeder av alla de slag. Dina kontroller är väldigt sofistikerade och man kan lätt ändra fart, snabbhet, ta reda på avståndet till ett annat fartyg etc.

Detta är en väldigt originell simulation men det är ingen Silent Service II, men en massa attacker och actionsekvenser. 90% av spelet

går ut på att flyta omkring och leta rätt på olika mål.

◆Derek

Fakta & Betyg:

Tillverkare: ..... Microprose
Version i test: ..... PC

KOMMER SNART! KOMMER SNART! KOMMER SNART! KOMMER SNART!

tidmaskin. Benjamin är naturligtvis nyfiken och kan inte låta bli att hålla fingrarna borta från den underliga apparaten. Naturligtvis händer en olycka. När han sätter på maskinen öppnas en tunnel till en annan dimension. Ut ur hålet hoppar några underliga rymdvaror som kidnappar Benjamin's farbror.

Spelet håller just i detta nu på att skrivas av det finska programmeringsteamet Bloodhouse som tidigare har gjort spelet Stardust. Leokadian, som beräknas komma ut till sommaren, kan stoltsera med filmliknande musik och spelet kommer att ge support åt alla ljudkort.

◆Derek

annan viktig skillnad från originalet är tillägget av nattstrid.

Hela känslan i GNB2 är annorlunda. I det första spelet så fördes striderna från 20 000 meters håll, här utspelas bataljerna på nära håll.

Grafik och ljudmässigt innebär GNB2 en stor förbättring. Faktum är att de inte brydde sig om att använda originalets grafikmotor. All grafik kommer nu att vara i SVGA och på ljudsidan kan man vänta sig digitaliserade ljudeffekter.

Något som GNB-fans har frågat efter är u-båtar. De är bara indirekt med den här gången. James Young, produktansvarig, kallar dem U-båtseffekter. Är din "Task Force" stor och har många eskorter kan det hända att du blir attackerad av u-båtar. Man funderar även på att kunna låta spelaren skicka iväg ubåtar för patrullering. Spelet kommer om ett par månader för PC på CD-ROM

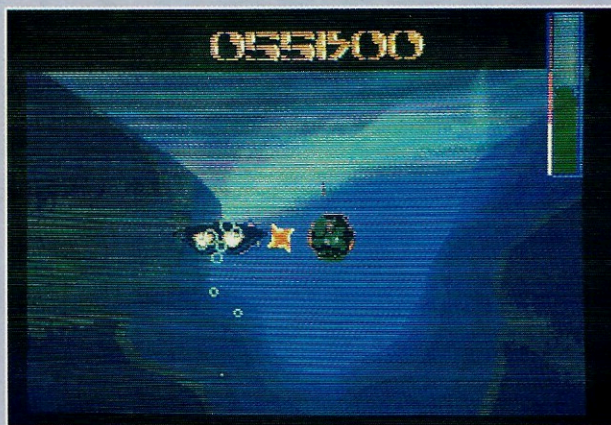
Megamorph

Det här är ett spel från de glada människor som gav oss Microcosm och är, såvitt jag har kunnat utröna, en uppföljare till tidigare nämnda spel.

Trots att spelidén är bekant försäkras programmerarna att det kommer att vara mer varierat och originellt än något de tidigare gjort. Din robot kan "morpha" sig till olika farkoster. När man kämpar sig igenom nivåerna plockar man upp alla "plockups" som finns här och var så att man kan förändras i slutet på varje nivå. Spelet börjar som ett simpelt Asteroidsliknande shoot-ém-up, men det förändras dramatiskt. Spelet kommer att ha sex nivåer allt som allt som utspelas ute i rymden, i en skog, i vattnet, vid ett raffinaderi, i tunnlar och djupt nere i kloakerna. I Microcosm scrollades skärmen antingen mot en eller vertikalt. Här förändras scrollen för varje nivå och vid ett tillfälle scroller skärmen uppifrån och ner. Roboten kommer att se annorlunda ut, varje nivå och speciella rutiner har lagts in för att spelet skall kännas annorlunda hela

tiden. Huvudsaken med spelet är, förutom att försöka hålla sig i ett stycke, att hitta och ta de stora juveler som finns utspridda för att få mer kraft så du har en sportslig chans att klara av den rålige bossen i slutet av spelet.

Eftersom den visuella sidan av programmet är så viktigt används en Silicon Graphics maskin. En SG kan användas som en filmkamera och medan en bild tecknas kan den räkna ut hur bilden ser ut i tusentals olika positioner. Denna "film" kan liknas vid en jättelik animation som sedan kan läggas till bakgrunden i ett spel.

KOMMER SNART! KOMMER SNART! KOMMER SNART! KOMMER SNART!

KOMMER SNART! KOMMER SNART! KOMMER SNART! KOMMER SNART!

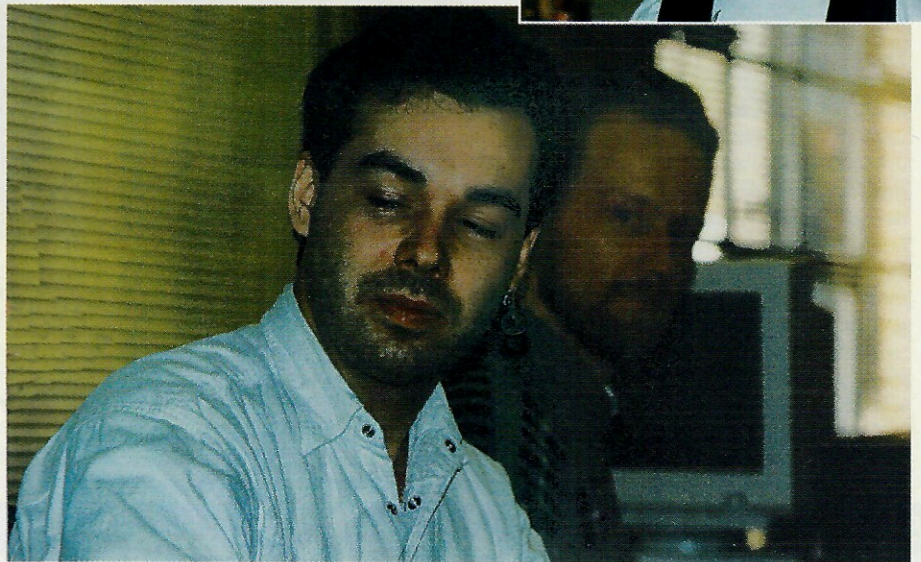

Möt männen bakom det senaste Psygnosis-spelet:

Wizard

Derek har träffat Anthony Taglione (programmerare) och Peter James (konstnär) som ligger bakom spelet Wizard, som lär vara ute när detta läses

Ni har båda hållit på i branschen ganska länge, kan ni berätta om er bakgrund för alla nyfikna läsare?

Ja, vi har hållit på sedan den gamla goda Commodore 64-tiden och jobbade med Mike Singleton på Lords Of Midnight. Sedan började vi arbeta med ST och Amiga. Vi skrev Bloodwych för Mirrorsoft, som kom ut precis när företaget konkade. På senare tid har vi skrivit spelen Legend och World Of Legend för Mindscape. Vi har även jobbat för Ariolasoft i Tyskland.

Både Legend och ert nya spel Wizard är rollspel. Vad är det som är speciellt och unikt med det nya spelet?

Vi är rollspelsfans. Efter Legend började jag mixtra lite med texturmapping eftersom jag ville göra något annorlunda. Wizard's koncept är väldigt likt Ultima/Underworld-serien. Det enda man kan göra med ett rollspel idag är att försöka förbättra den grafiska presentationen och intelligensen och välja en spännande handling. Vare sig du väljer en mytologisk eller futuristisk miljö måste du försäkra dig om spelet är intuitivt och tillför genren

något nytt. Jag tror att Wizard ebjuder mer än något annat spel i samma genre. Du leder fyra personer och med automapping och med de olika besvärjelser man kan kasta omkring sig tror jag att det är något verkligt speciellt. Med en hel massa olika pussel, mysterier, otroliga fällor, regenerationskamrar, 32 besvärjelser, full skärm, mängder av saker och vapen att plocka upp. Med det intelligenta vapensystemet och framförallt detaljerade texturering och ljuskällor vi har är det här inget vanligt tråkigt rollspel. Något som vi är extremt stolta över är spelets snabbhet. Vi har gått tillbaka till tiden då när fyra spelfigurer var någonting väldigt vanligt. Det är ganska svårt att utföra ett fyrapersons första perspektiv (Jös-

ses), framförallt när det gäller kamper. något annat vi är extremt stolta över är all den magik som kan användas.

Spelet har tagit oss nästa ett år att färdigställa. Det har varit väldigt kostsamt tidsmässigt. Det är inte många som skriver den här typen av spel här i England, men jag tror att vi kan erbjuda lika mycket som de STORA amerikanska bolagen. En anledning till att det inte finns många rollspelskapare är int4e bara att det tar ohemul lång tid att fixa till intelligensen rätt, utan även att hålla allting i realtid. Spel som Bard's Tale är väldigt trevliga och tillochmed SSI-spel men saker verkar stanna upp, ändra perspektiv och fortsätta. I Wizard är flödet konstant. Folk kommer att behöva lite tid att

ATTLE FILM 200

21

22

Vi tar en titt på:

GROUND ZERO TEXAS

Ground Zero är kanske ett av den senaste tidens mest omtalade, och påkostade spel. I stora drag handlar det om det gamla vanliga. Du vet, rädda mänskligheten, skjuta utomjordlingar och sånt där.

Intrigaspekten är kanske inte det mest unika med det här spelet. Det som verkligen är unikt är den veritabla långfilm som spelats in för spelets räkning. 70 minuter film, inspelade med riktiga skådespelare, med en riktig regissör för 3 miljoner dollar!

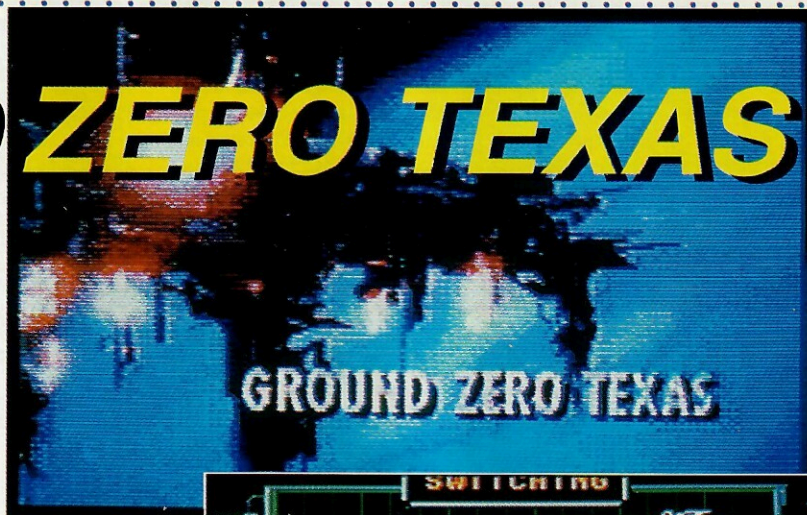
Filmen spelades in på en Ranch utanför Los Angeles och enligt pressreleasen så bestod specialeffekterna mest av sprängning av kulisser. Mums! Regissören, Dwight H. Little har en lång, men kanske inte vidare spektakulär karriär, bakom sig. Hans första riktigt stora film var Alla Helgons Blodiga natt 4, som, i ärlighetens namn, var en riktig skit-smörgås. Detta är inte nödvändigtvis herr Littles fel. Jag menar, försök själv göra en trovärdig och underhållande skräckfilm om en overall-försedd massmördare som är tillbaka från graven för tredje gången! (Just det, det gjordes även en femte del, ho ho).

Littles version av Phantom Of The Opera är

däremot riktigt bra. En vacker och romantiskt splatter-filminspelad i Ungern. Jag vet inte om den finns i Sverige, tror ni jag skulle sänka mig till att HYRA mina filmer bland kreti och pleti? Andra Little-filmer är Marked For death med spädisen Steven Seagal och Rapid Fire, Brandon Lee's sista film.

Spelet är inte bara visuellt enastående utan även ett mysypysigt action-äventyrsspel. Du är en hemlig agent som skickats till en liten håla i Texas

där flera andra agenter försvunnit spårlöst. Du upptäcker att den lilla hålan inte bara befolkas

OMNIMEDIA - VIDEO CD

För en kort tid sedan var den legendariska klubben Marquee i London skådeplats för avtäckningen av vad som kallats det nästa steget inom multimedia. Vår utsände: Derek, var givetvis där för SHN:s läsare

Visserligen var tillställningen till viss del riktad till musik och filmfansen, men mjukvaran och produkterna som kommer att släppas är inriktade mot Amiga 32 (med FMV), PC med Real Magic (MPEG, 3DO med en special-cartridge), CDi och Apple-ägarna och öppnar också en ny marknad för mu-

sikägare som inte har någon dator men som vill höra och se de senaste utsläppen.

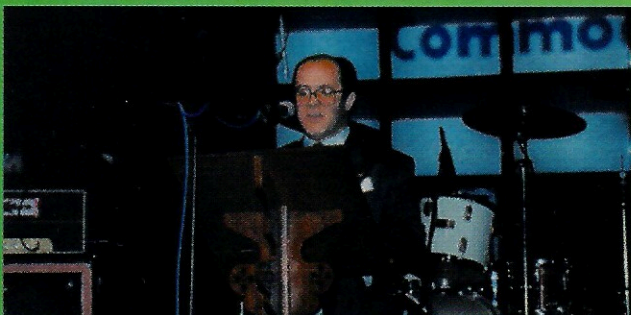
Video CD är ett steg från film och musikbranschens sida att fånga en stor del av dator- och konsollanvändarna. I en tid då intäkterna från musik och film minskar och spelindustrin bara växer finns det väl knappast en bättre tid att smälta ihop medierna på det här viset. Istället för att gå till affären för att köpa det senaste spelet eller din favoritartists senaste alster kan du snart göra båda delarna samtidigt.

Det första steget kommer från själva musikindustrin och med den nya tekniken kan du skaffa den senaste David Bowie, Tina Turner, Queen eller Pink Flyd CD'n

fast med rörliga videobilder och spela upp den på din dator. Dessa är bara en del av de senaste artisterna som klivit på tåget. Redan planeras det att en hel massa VHS-videos skall överföras till detta nya media och en av de riktigt fina grejerna med det här systemet är att där en Brittisk video inte skulle kunna köras på en fransk CD kan det här köras överallt då alla europeiska dator och konsollsystem lyder under samma standard.

På en CD kommer det finnas 65 minuter högklassigt ljud och bildmaterial som kan stoppas och spelas igen på några sekunder. Sökning och snabbspolning görs mycket effektivare.

Redan förväntas att det här nya Video CD-systemet kommer att ha nått en miljon användare vid årets slut. Alla större spelare på marknaden som Commodore, Philips, Sony, EMI, JVC osv var närvarande på den här "avskjutningen" vilket visar att en ny industristandard verkligen är på gång och att de inte är ännu ett "luftslott". Inte bara har man de senaste artisterna redo att satsa på video CD utan även företag som Castle Communications. De kommer att släppa sin första titel till det här systemet under Mars. Med interaktiva program om allt från Dinosaurer, flygets historia och till och med Pavorotti på gång kommer de flesta sma-

Commodore var måna om att visa upp sin CD32 och berätta hur den fungerar

av jovialiska Texaner med breda dialekter, flanellskjortor och boots utan även smugglare, vapenhandlare och illegala flyktingar och värst av allt...mystiska varelser, förklädda till människor, som kidnappar folk för sina egna dunkla, illasinnade syften. Det låter på det hela taget som ett mycket trevligt litet mysterium eller hur. Med filmsekvenserna är det så

smart ordnat att spelaren ALDRIG behöver spela samma spel två gånger, förutom vissa introduktionssekvenser.

Spelet tog sina modiga nio månader att sätta ihop och ges ut av Digital Pictures, som lovar att de har andra spel av Ground zero-typ på gång såväl som undervisningsprogram.

❖ Wanloo

P.S Personligen - som inbiten Country-fan - tycker jag det är mycket sympatiskt med ett spel som utspelas i Texas. Jag menar, tänk dig själv att få skjuta nån förklädd utomjordling samtidigt som man gnolar på den gamla slagdängan "Up against the wall, redneck mother...". D.S

ker att tillfredställas.

På Amiga 32-fronten kommer vi att få se programmet **Video Creator**. Den enda utrustningen som behövs är maskinen, mjukvaran och en video. Programmet kommer från Almathera, ledande på CDTV som nu arbetar med många spännande produkter till Amiga 32. Man kan mixa om vilken Video music CD och göra dina egna interaktiva filmer.

Al McCasell, som ledde presentationen på Marquee av en del av Omnimedia, sade att han jagat filmbolagen för att få dem att inse betydelsen av detta medium. Sålunda sitter vi här och tittar på den senaste Star Trek-filmen på en CDI maskin. Det skall poängteras att alla Video CD's kommer att fungera på alla maskiner. När man stoppar in en skiva i CDI'n och Amiga 32'an dyker en meny upp med en lista av alla tillgängliga spår. Detta tillåter att man får fram det spår man vill ha, något som inte funkar på en VHS. Ett exempel med **Bon Jovi** visades. Ljud och bildkvaliteten var på topp. Spårbyte skedde fort och direkt, precis som med en vanlig ljud-CD. Man kan återvända till huvudmenyn närhelst man vill.

På en Amiga 32 visades en konsert ifrån MTV's **unplugged** och Commodore var måna om att visa upp sina produkter och visade folk som inte var bekant med maskinen hur den fungerar och

vad den kan åtdskakomma när det gäller spel.

På en enkel 386:a med MPEG playback board kunde du få kristallklar kvalitet och det samma gällde MAC med MPEG. Snart kommer ett videokort till 3DO-maskinen och andra format kommer att följa. Alla system kommer att köras under PAL, NTSC, SECAM osv. Ingen av skivorna kommer att kunna köras på en vanlig CD-spelare utan en ny maskin, som skall kunna köra dessa skivor, (dock ej spel) kommer att tas fram inom industrin. Köp en Amiga 32, det är billigare, du kan då också spela spel.

En av anledningarna till att skiv- och filmindustrin var så entusiastisk var inte bara för att det redan finns en bred användarbas med maskiner som kan köra skivorna, utan även för att massproduktion av Video CD's är billigare och bättre än video.

❖ Derek

Video Animator för CD32 från Almathera

Supermaskin från Nintendo

Silicon Graphics heter de programmerare som gjorde de häpnadsväckande datoranimeringarna i filmer som Gräsklipparmannen, Jurassic Park och Terminator 2. Nu ser det ut som om man inom en snar framtid kan komma att spela spel med grafik i den klassen. Företaget har länge sökt andra vägar och användningsområden för sitt kunnande än bara film och har nu inlett ett samarbete med Nintendo som kommer att resultera i en - om de håller vad de lovar - helt otrolig 64-bitars maskin med grafikmöjligheter som få tanken att svindla.

Det hela kallas Project Reality och är Nintendos svar på CD-boomen som råder just nu. Istället för att hänga på 32-bitars vägen och riskera att försvinna i mängden satsar man på ett system med en 64-bitars RISC-processor som, enligt marknadsföringsgubbarna, i kraft kommer att motsvara 100 sammankopplade PC-datorer! Vidare utlovas spel med filmbakgrund och tredimensionella animeringar av den typ Silicon Graphics gjort sig kända för. Och det hela kommer inte kosta mer än 250 dollar per maskin.

Håller Nintendo och Silicon Graphics vad de lovar handlar det om en apparat som kommer att förändra och revolutionera hela marknaden. Projektet ligger fortfarande en bra bit in i framtiden. T ex är det fortfarande inte klart om det nya systemet kommer att vara CD-baserat eller köras med traditionella spelcardridges.

Som spelare blir man ju otroligt exalterad över en sådan här sak, men samtidigt aningen orolig. Det är ju tyvärr så att varje gång ett spel är rent visuellt revolutionerande får spelbarheten ge efter. Se bara vilken sensation Dragons Lair var på sin tid. Man gapade och dräglade men det var inte så kul att spela. Detsamma gäller en mängd av de så aktuella CD-spelen. Den som lever får se, jag väntar trots en del invändningar med spänning på vad det här kan leda till. Till sist lite teknisk information om maskinen för er som gillar sånt:

64-bitars RISC-processor med klockfrekvens på över 100 MHz som klarar mer än 100 MIPS. 3D-grafik i realtid. 24-bitars färgrepresentation, högupplösning kompatibelt med HDTV och ljud i CD-kvalitet. Fler än 100 000 polygoner per sekund och över 100 MFLOPS.

❖ Wanloo

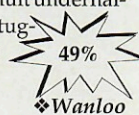
Soulblazer

Soulblazer... visste jag inte bättre kunde man av namnet anta att detta var en spelversion av nån gammal blaxploitation-film från 70-talet. Typ Shaft, Superfly, Foxy Brown eller Ma Sweetbacks Badassss song där hårdingar som Richard Roundtree och Fred Williamson spöar upp folk till höger och vänster, allt serverat med musik av Isaac Hayes eller Willie Hutch. Det hade varit kul. Jag har mig veterligen aldrig sett något sådant spel (hör ni mig där ute spelprogrammerare?). Mensådan tur hade man naturligtvis inte. Detta är ett äventyrsspel av den absolut barnsligaste gulleplutt-sorten komplett med trollkarlar, magiska svärd, talande blommor och bortrövade prinsessor (det här är 90-talet, har ni inte hört att kvinnor kan ta vara på sig själva numera?). Usch. Jag tror inte ens Zelda-onanister finner det här vidare upphets-

ande. Grafiken luktar 8-bitar lång väg. Färgerna är livlösa och grötiga och ljudet är av malandespeldose-variant. Action-sekvenserna ger ordet enahanda en ny mening. Ur något slags pulserande hål i marken kommer monstret, du dödar monstret. Ur hålet kommer ett monster till och du dödar även det. Så håller du på tills du dödat fem-sex monster. Då försvinner hålet och sedan kan man gå vidare. Det är ingen idé att breda ut sig över mera spaltutrymme. Alla har fattat vad det handlar om. Jag vet att den här

typen av spel har sina fans bland fantasy-nissar och sagan om ringen-läsare och de kommer väl att finna Soulblazer ohemult underhållande. Själv skall jag nog ta och tugga på en bit folie, det är ungefär lika kul.

ZOMBIES

Hmmm, låt se vad vi har här? Zombies, motorsågsgalningar, maniskt xviftande dockor och andra kreatur från den andra sidan. Jag gillar 't! Redan under läsning av manualen insåg jag att det här var ett spel som jag kanske inte skulle dyrka handlöst, men ändå tycka sådär litegrann om då det innehöll en hel del ingredienser som appellerade till mitt bankande B-filmshjärta. Dessa monster har på något sätt vaknat upp och ämnar ta över världen och det har fallit på din lott att med hjälp av allehanda husgeråd ta kål på dem och rädda dina grannar. Dina korkade förortsgrannar har tydligen inte insett att det pågår en monsterinvasion eftersom de envisas med att bada i poolen, vakta utegrillen och fånga fjärilar

samtidigt som zombierna stryker runt knuten. Du måste rädda dem innan monstren hinner dit och gör fula grejer med dem. Man ser spelet från det typiska Zelda-perspektivet. Dock är labyrintherna inte lika stora och har man en bazooka kan man helt enkelt spränga sig genom väggarna. Man får besöka många trevliga och mysysiga platser. Som t ex en pyramid full med mumier (prova gräsklipparen! Nyah.) och Dr Tounges slott, där man träffar på varulvar som bäst tas av daga med hjälp av silverbestick. Spelet är spännade och trots sin serieaktiga framtoning sitter man med paniken i bröstet och tungan rätt i mun. Grafiken är snygg men lite stel. Figurerna påminner aningens om Steve Purcell's och jag blev mycket imponerad av musiken, som undviker de typiska skräckklichéerna. Musiken var

väldigt njutbar och innovativ, lyssna extra noga på level 2's underliga toner och level 5's Morricone-doftande tema. Spelet är lagom svårt. Man går framåt hela tiden men man har hela tiden näsan bara knappt ovanför vattenytan. Detta spel kommer inte bli en klassiker, men det är rusktigt bra underhållning.

Wanloo

Virtual Entertainment (forts. fr. sid. 33)

Virtual Presence

Virtual Presence är en etablerad konsultfirma och distributionsbas. För närvarande finns deras huvudkontor i USA och London. Nya kontor kommer att öppnas i både i Tyskland och Frankrike inom kort. Företaget har stor erfarenhet och trots att de, för tillfället, inte har några planer på att börja med underhållning så anser de, att företag som Western Industries (se SHN 12-93) och Division, är ett steg i rätt riktning, för att ge VR en bredare bas. Ett av VR's användningsområden är övningar och simulationer som annars kräver höga kostnader. T ex skulle brandskyddet kunna använda VR som ett säkert och enkelt sätt att träna brandmän och se hur de reagerar i olika varierande och farliga situationer. Det är inte bara säkerhetsaspekten som tas i beaktande av företagen utan även de höga kostnaderna. En brandförman måste hitta ett hus man kan futta eld på

för att använda vid en övning och dessutom kan det bara användas en gång. Med VR kan en omgivning, plats eller situation användas gång efter gång och förutsättningarna kan ändras när som helst.

Virtual Presence använder ett program som kallas Virtual Reality Toolkit. Företagen som vill använda deras produkter blir tränade i att använda Virtual Reality Toolkit i en slags kurs. Visserligen kan programmet användas av noviser men det riktar sig till programmerare som är duktiga på C och för att överhuvudtaget få ut mesta möjliga av programmet bör man kunna något språk. Mjukvaran styrs genom VR-hjälmen och musen. Hårdvaran och Toolkit-programmen kan köras med en vanlig PC t.ex. en 386:a. För att allting skall komma till sin rätt bör programmen köras på en silikon-grafik maskin, men de flesta använder 486:or eller Pentium-baserade PC:s.

Företaget arbetar bl.a. med att utveckla och göra hjälmen allt mer sofistikerad. De har precis släppt en ny modell som hittills är den lättaste på marknaden.

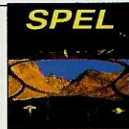
En annan aspekt inom VR är ljud, något som de flesta företagen håller på som bäst med att förfina och förbättra. Till alldeles nyligen har detta varit den minst viktiga delen inom VR men nu har de börjat inkorporera fullt "surround"-ljud, så att man kan höra ljud bakifrån eller t.o.m. ovanifrån så att man bokstavligen talat kan titta efter från vilket håll ljudet kommer.

För närvarande används Virtual Precense's tjänster av andra större företag och de investerar inte mycket pengar i ny tekonologi p. g.a. den lilla användarbasen, som de flesta andra VR-företag. Om du skulle gå till Virtual Precense för att få ett system och lite underhållningsprogram skrivet speciellt för dig så har de expertis och resurser. Men det skulle kosta dig 600 pund om dagen för enbart mjukvaran, i ungefär tre månader. Det är en massa pengar.

Tack till Denise Askew och Stuart Cupit för deras tid.

Derek

BAKSÄTESPROGRAMMERAREN

Man är verkligen bortskämd som spelrecensent. På arbetstid får man spela spel, som i vissa fall kostar uppåt en åttahundra spänn, helt gratis. Jag erkänner, jag är lyckligt lottad och mycket nöjd över min tillvaro, men ibland infinner det sig en gnagande känsla av otillräcklighet. Man vill spela något annat. Något som inte finns och någonting som aldrig kommer att finnas om inte någon knuffar spelutvecklarnas tankegångar åt rätt håll. Så här får alla ni där ute i programmerar-landet en hel massa vansinnigt innovativa spelidéer helt gratis. Allt jag begär är en smärre procent av vinsten.

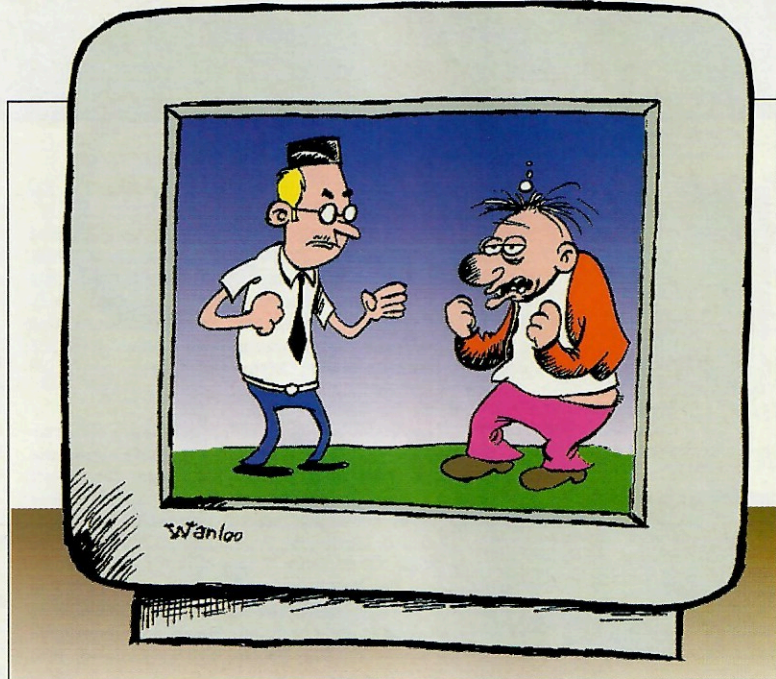
Streetfältassistent

I dessa tider, där vart och vartannat spel går ut på att förgöra varandra på det ena sättet brutallare än det andra kan det vara läge för ett spel som Streetfältassistent. Det kanske inte säljer, men det är oerhört politiskt korrekt och Hem & Skola kanske håller tyst ett tag.

Det går ut på att man ikläder sig rollen som den rättrådige begie-klädde fältassistenten, som mest skall gå omkring och vara snäll. Hans skall hjälpa gamla tanter över gatan (i stil med gamla Frogger) och dyker det upp någon otäckning som vill fajtas gäller det att TALA honom till rätta. Det kommer upp en meny med olika färdiga resonemang som: "Jag tycker att du bör bearbeta din aggressiva känslor på ett psykologiskt, mentalt plan" eller "du måste haft en fruktansvärd bandomsmiljö, egentligen är du väldigt otrygg och behöver någon som älskar dig" osv osv. När slagskampen till slut faller ihop på marken gråtande har du vunnit. Väljer du fel resonemang slår man dock ihjäl dig snabbare än man hinner säga "bäver". "Din aggressivitet är bara ett uttryck för undertryckta homoerotiska känslor" är inte den lämpligaste repliken.

Busschaufför Quest

Ett lurigt strategi- och simulatorspel i ett. Det finns program för folk som vill prova på att vara president och för såna som vill prova på kirurgyrket. Detta beskrivs bäst som Sierras Police Quest fast om busschaufförer. Ju bättre du sköter dig, desto högre blir dina poäng. Man skall

göra det busschaufförer gör dagligdags och kom ihåg att spelet skall vara så realistiskt som möjligt.

Om en riktigt gammal tant t.ex. skall av vid en hållplats gäller det att köra så fort som möjligt och tvärbromsa, så tanten flyger och far med kassar och allt. Skall folk på vid busshållplatsen gäller det att bara öppna EN framdörr och kolla alla påstignas färdbevis riktigt länge. Pluspoäng utdelas om denna manöver utförs när det regnar eller snöar. Den riktigt djärve spelaren läser bussen vid ett längre stopp så att ingen kan komma in och sätta sig och går sedan och dricker kaffe samt tuggar i sig några dounuts (detta ger ett tillskott på din energimätare). När det är dags att köra igen står alla resenärer utanför bussen och huttrar. Detta ger väldigt höga poäng men det kan sluta med att någon ringer stadstrafiken så du får en varning. Vissa arkadsekvenser med Beat-em-up inslag kan vara med. B la annat då den aggressive alkisen dyker upp och vägrar betala och kräks i ditt knä (se bild).

Skolresa med gymnasieklass

Nja, titeln kan ändras men ger en god inblick i vad det handlar om. Detta är egentligen ett skamlöst Lemmings-ripoff. Istället för att styra glatt tjoande lemlar skall man kontrollera en gymnasieklass genom olika länder säkert till målet. T ex skall man se till att de inte hamnar i spritbutiken i Köpenhamn, få dem undvika puben i London och att inte gå in i de där mystiska husen med röd sammet på väggarna där bedagade damer med lite kläder arbetar i Amsterdam. Får du in samtliga elever till skolbussen på båten hem bland taxfree-butiker och tulltjänstemän. Detta kan bli en hit och kommer vara lika självskrivnen som patiens på de flesta rektorers kontors-PC.

Text & foto: Johan Wanloo

DISK1 ATARI FALCON OCH JAGUAR RING FÖR INFO

ELITE II

TILL ATARI ST **369:-**

GOAL

TILL ATARI ST **339:-**

POSTORDER FAX 0300-60 890 TEL 0300-64 625 BUTIK I GÖTEBORG SÖDRA VÄGEN 24 TEL: 031-180 140

NYHET I SVERIGE

Svårt att hitta rätt i "djungeln" av Shareware och PD för PC?

Nu kan Du få vägledning per telefon att hitta just det program Du söker.

Vi testar kontinuerligt nyheter som kommer ut, och kan på så vis rekommendera det allra bästa inom varje kategori, och självklart även leverera det.

Vårt programbibliotek innehåller över 2000 program som vi förmedlar till ett mycket lågt pris.

Har du frågor om SW/PD eller behöver ett speciellt program RING

LRT PROGRAM FÖRMEDLING Tel. 040-422926 010-2403886

SPELFUSK

lyssna och lämna

Ring

0712-125 56

Samtalet kostar 4:55 kr/minut

BLF, 112 85 STLHM

Komplettera din samling...!

Har du missat något nummer under förra året? Ingen Panik!!! Vi har lösa exemplar kvar i hyllorna (Än så länge...!)

Om du vill komplettera din samling gör du bara så här:

1. Gå till närmaste Postkontor.

2. Ta ett inbetalningskort och fyll i ditt namn och din adress. och skriv vilket/vilka nummer du vill ha.

3. Fyll i rätt belopp med 20-/tidning samt postgironumret: 470 50 43-0

4. Betala i kassan.

SHN 1/1993

PC: Vad är minne? Köp av faxmodem. Mac: FileMaker Pro, Kid Pix. Atari: DemoNytt, Om virus, ST som arkivarbetare, Falcon 030. Amiga: Tadic, Amiga 1200, AMOS-hörnet. **Spelrecensioner:** The Dark Half, Waxworks, Alone in the Dark, Rex Nebular KGB, Mario is Missing, Streetfighter II PD: ST.301: Mystic, Paranoia, Rubriks, Spacewar Am.301: Cybernetix, SurfacePlot, SYSInfo 3.1, DungeonMap. Mac.301: Bowl-a-Rama, Golf Mac Way, Motionmaker 2.0 Schmooser, Toxic Ravine 1.1. PC.301: Explosiv, Felix, Construct Wilf, Odyssey, Chomp

SHN 2/1993

PC: Boca Modem, SoundBlaster 16ASP, MIDI-blastar Nybörjarfrågor, Gravis GamePad/Joystick PKZIP, Mac: Mac Performa. Atari: Tillbehör o prg till Falcon 030, VideoMaster, DemoNytt, STOS-sidan, C-Lab Notator/Cubase. Amiga: AMOS-hörnet, Amiga 1200, Virtuellt verk klighet Intervju: Roberta Williams, Rick Wakeman. **Speltester:** Campaign, Dragons Lair 3, Taskforce, Eric the Unready, Rome AD 92, Dune II, Harrier, Legends of Valour, Reach for the Skies, Putt Putt, Spelkonsoller **Månadens PD:** ST.302: DDST, EB City, Master, STOS. AM.302: 4-Get-It, Altkeyq, CLI-Tools, Blitt, LHA-Win, Hamlar. MAC.302: Hotel Capar, Inch Worm, Bonk, MacWelcome. PC.302: PKZip, Pente, Subhunt, Fun, Icondraw, Klotz, Wormwar

SHN 3/1993:

Joystickar för flygning. MacTools, MacPerforma 400. PageMaker 5.0. Le Redacteur 3. Amiga 4000. Intervju: Dino Dini, Speltester: V For Victory, Stunt Island, SPCS-spel, Lemmings 2, Creepers, 4D Boxing, Space Q V, Chaos Engine, Månadens Diskett: ST.303: Rockfall, Downfall, Super Card 1.3, Crossword Editor ST. AM.303: Ah

extris, Dreamterm, Iconmaster, Running, Friends, Bootx-recog. Mac.303: Fruits of Passion, SCSIProbe, Bracketoids, Dungeon of Doom. PC.303: Brix, StarGoose, Dangerous Dave, VScan.

SHN 4/1993:

Vi testar Falcon 030, joystickar för PC, Demos för PC, ST, Amiga. **Speltester:** Woodys World, Space Crusade, Spaceward HO, Bat II, Magic Candle III, Jordan Basketball, Body Blows, Lost Secret, Sleepwalker mfl **Månadens PD:** ST.304: D-REZ Duplicator 1.2, DDST. AM.304: Amigazer, Fontviewq, Galaga 92, Anspint, Dr Mario, Multiapp. Mac.304: Pipedream, Pinball, MacBandit. PC.304: Catmar, Glosor, Kye, Zap, Batfx, PCU, Scorch

SHN 5/1993:

Vi testar Zyzel modem, G-Force Joystisk, WaveBlaster syntmodul, Mac Performa 200. **Spelrec:** Dog Fight, Zenobots, Zool, Terminator 2029, Superfrog, Inca, Veil of Darkness m.fl. Bygg pauseknapp till ST. Philips CD-I **Månadens PD:** ST.305: KV Géo, Dynamite ST, Desk Switch, Balls, Joystest. PC.305: Cross, Jetpack, World Empire. AM.305: Moontool, Amigaworld, Atré, Starlock, Minipac, Convert, Hyperansi, Sizer, Appisiser, BigMec, WBpat. Mac.305: Columns, Canfield, Touch Typ

SHN 6/1993:

Adv Gravis UltraSound, PCTools för Windows, Fixa mer minne, Partyspecial ST. **Spelrecensioner:** Strike Commander, Buzz Aldrin, Morph, War in the Gulf, Subwars 2050, Freddy Pharkas m.fl. **Månadens PD:** AM.306: APrf, LemOnWB, Valcon, DocDump, Mines, Lazybench, Egypt, SuperFormatter, Fleuch, Scale. MAC.306: P-W Adventure, Gobbler, Fortress, Montana, RockPaperScissors. PC.306: Island of Danger, Wargame in a Maze, Miramar, Config.exe Superbar. ST.306: STZIP 2.1, AbombinaBall, Blaster, Stomp, MasterBreak.

SHN 7/1993:

PD-special, massor om PD-program, hur man tar hem filer från

BBS, Intervju med Apogee Software. **Spelrecensioner:** Goal, Where in Space is Carmen Sandiego, Aces over Europe, Inspector Gadget, Global Gladiators m.fl. **Månadens PD:** AM.307: Diskinfo, BrowserII, RC-filters, Install, SZKWA. PC.307: Marble Man, Alive Sharks 1.2, Volapuk, Opendoor, Snarf, FastPaste, Fireworks 5.4. Mac.307: System Picker, Pict Ripper, Sound Appl, Snake Bar, Slime Invaders. ST.307: Colour Clash, Electronic Butler, Autosetter, Azarian, Minigolf, Centipede.

SHN 8/1993:

Programmeringstävlingen avgjord. **Spelrecensioner:** Hugo, Warlock, Syndicate, Space Hulk, Tornado, Pinball Dreams, Dark Side of Xen, Ambush at Sorinor, The Lost Vikings, Walker, Beauty and the Beast, Day of the Tentacle, The incredible Machine, Gunship 2000 m.fl. **Månadens PD:** ST.308: Everest, Dynaram, Boink, Gnu Chess, Amiga-emulator, Cybersnake. AM.308: Noteit, Diskalv2, Appmenu 1.2, ViryZ, Banner. PC.308: Brain, PC-Image, Turbo Speedball, Tornado, demo, Mac.308: Iraq Attac, Fifteens, Pyramid, Quayles Tetris.

SHN 9/1993:

Ufomate modem testas. **Spelrecensioner:** Flight Simulation Kit, Alone in the Dark 2, Eight Ball Deluxe, 3D Pool, Lands of Lore, Conquered Kingdoms, Rags to Riches, Fatty Bears Birthday Surprise, Beastlord, Robocod 2 m.fl. **Månadens PD:** Mac.309: Blocker, Sehaven Towers, Tron, Sitting Duck, AdressBook 3.4.1, Azile, SysErrTableDA. AM.309: LogicShop, Qdisk, Clock, CPUCLR, Swap, SoftProtect, DiskMate. ST.309: PD-manual, SuperCard 3.01, Punt, Orbit, Grav2. PC.309: Roball 2.1, VGATrek, Fallout, Mirra Maze, DOSLock 2.2.

SHN nr 10/1993:

Första Färgnumret! CD till PC? **Spel:** Lotus the Ultimate Challenge, Gear Works, Body Blows, Lombard Rally, Magicians Castle, Rise of the Robots. m.fl. Intervju: Dave Gibbons. **Månadens PD:** PC.310: Delta Ord 3.0, Capture the Flag, CD Music Player, Volutare 3D. ST.310: Z-folder, Split, Take Two, Reader 2.0, Extakey. AM.310: Lockit 2.1, Banner 1.2, Mouse Odometer 1.106, Newmode 1.1, Pathlace 1.1, PC Printer Controller, ReflexText. Mac.310: Mad-Maze, Piston, Graphic Converter, Meny Ball.

SHN nr 11/1993:

Amiga CD32, Så här gör vi SHN Om Jaguar, svenska datasändningar på satellit. Vi testar PowerCD för Mac. **Speltester:** Bubsy, Lonney Tunes, Privateer, Seal Team, Cardiaxx, Dracula, Brutal Sports, Alfred Chicken, Promise Mover, Bobs Bad Day, Young Merlin, Alien 3. The Lost Vikings, T2, Mortal Kombat m.fl. **Månadens PD:** AM.311: WBGames 17, Assign Manager, Nickprefs, Ameke_AGA, Nightmare. ST.311: Monkey, Squidgey, Sysinfo, Turtle 3.2, Reaction, Gallery, mm. PC.311: Elirys, BVSK, Ballon Challenge, Construction BOB, CD Library, DA Labeler. Mac.311: Sands of Time, Synchroni City.

SHN 12/1993:

Intervju: Al Humrich om Virtuellt Verklighet. Vi testar Hijaak Pro, Photofinish 2.0, PC Paintbrush, Atari Works. Gör en egen diskett-tidning. **Speltester:** Beneath the Steel Sky, Zool, Haunting, C.A.P., Wiz & Liz, Microcosm, Dynablastar, Cannon Fodder. **Månadens PD:** PC.312: Ultimate Toolbox, Disk Util. Reboot, Virtual Reality, Wallpipe. ST.312: Killer, Pegasus, Slug. Mac.312: Bombs, Bubbles, Glider, Adv.Maker. AM.312: DTree, Armyminer, IdleLED, HFK, ViewTek m.fl.

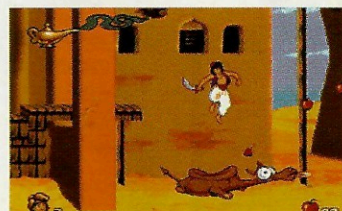
POSTGIROET SVERIGE Meddelande till betalningsmottagaren SKicka mig SHN		INBETALNING / GIRERING B Till postgironummer nr 470 50 43-0 Betalningsmottagare (endast namn) SELDA MEDIA	
NR: 1-93 4-93 5-93 7st		Avsändare BO DISKSSON BYTEVÄGEN 8 123 45 DRIVEBY	
SÅ HÄR kan en beställning se ut		Eget kontor vid girering Svenska kronor 60	

dator spel.

Rise of the Robots – "Artificiell intelligens och fantastisk grafik i detta nya beat'em up-spel." (Amiga)

Aladdin – "I filmens kölvatten kommer ett helt underbart plattformsspel." (Megadrive)

Shadowcaster – "Ett actionspel med ovanlig tyngd" (PC)

SimCity 2000 – "Börjar du spela är du fast. Överträffad grafik, mångfald och strategi" (Macintosh)

- **High Score** är Sveriges enda tidning **ENBART** om TV- och datorspel, med recensioner av **ALLA** nya spel till Amiga, Atari, PC, Mac, Game Boy, Game Gear, Lynx, CD-i, CD32, 3DO, Nintendo, SEGA.
- **High Score** är fräck, frän, orädd, tuff och varnar för skräpet och hjälper läsarna att välja rätt spel.
- **High Score** är det enda alternativet för dig som insett att datorspel är mer än lek.

HIGH SCORE

Månadstidningen som tar det roliga på allvar. Prenumerera nu, 4 nr för endast

69,-

Ja, tack! Jag vill prenumerera på High Score. Jag får 4 nr för endast 69,-
124 Jag sparar 29,- mot lösnummerköp.

Namn: .....

Adress: .....

Postnr/postadress: .....

Telefonnr: .....

Ålder: .....

Frimärke
behövs inte.
High Score
bjuder på
portot.

High Score

Svarspost
Kundnummer 110257101
110 12 STOCKHOLM

Atari. ST kontakt sökes: James Bengtsson, Bbirkav. 14, 261 62 Glumslöv.

Best. Atari STE-softdisk fylld med prg direkt av tillverk. pris 50:- PG 921 80 40-5, T. 0300-296 23, Tobbe.

KÖPES

Atari-hårddisk, även RAM, inkl manualer till 1040 STE. Manfred, 0345-20264, kvällen.

Monokrom skärm till Atari ST köpes: max 500:- + frakt (max 150:-) tel. 0980-193 48, 826 42.

Köpes PC: Hintbook till Larry 3, även spel till PC köpes. Ring Magnus 0456-224 29.

X-Wing & Imperial Pursuit. Original! Tel: 0156-139 82

BBS:er

Diversion BBS. Stor köp-/sälj area, mycket AGA, trevlig Sysop etc. 2400-24h - Amiga ring nu!!! 08-735 82 21.

Tipsbanken BBS demobas för all slags tips, lotto, trav etc. öppen 22:00-07:00 varje dag. Tel. 0300-416 84.

Otto BBS. När datorn själv får välja! Atari/GIF/Calamusfonter mm. Tel: 08 550 897 53

Modema Tider. 0500-48 79 71. Här finns massor med filareor för PC och Atari. Många nyheter varje dag! Öppen 24h. HST DS modem.

BREVVÄNNER

PC kontakter sökes för byte av PD mm. Skriv/skicka lista till Jan-Olof Larsson, Tilburyg. 4A, 418 77 Gbg.

PC kontakter sökes! Adress: Niklas Andersson, Liljegårdsgatan 29, 521 45 Falköping.

Wanted! PC-kontakter för byte av PD-program. Skriv till: Andreas Hagelberg, Tullsåkravägen 131, 290 10 Tollarp.

PC.kontakter sökes. Skriv till: Björn Nordlander, Ellenborgsvägen 39, 212 33 Malmö.

TIC TEC

Disketter av högsta kvalitet med etiketter.

3,5" MF2DD	3,15
3,5" MF2HD	5,20

Formaterade disketter (PC el MAC) + 70 öre
Mängdrabatter vid köp av minst 400 disketter.

Diskettbox för 100 3,5" 79:-

Priser inkl moms, ex frakt. Minst 100 DD/50 HD
Vi lämnar full garanti på våra disketter.

Tel 046/145955

Fax 046/143395

Amigakontakter sökes för byte av prog. mm. Lista = 100% svar. Jimmy Holm, Hedemorav. 25, 738 35 Norberg.

Amigakontakter sökes för byte av demos mm. Skicka lista till Thomas Gräntz, Bäckg.5, 579 31 Högsby.

Amiga 1200 kontakter sökes 100% svar. Skriv till Mattias Jansson PL 524, 433 76 Partille.

Amiga 1200 kontakter sökes. 100% svar. Skriv till Christian Prapkin, PL 536, 433 76 Partille.

Coola Amiga/C-64 kontakter önskas! Skriv snabbt till: Eyvind Ek, Norra Liden 6, 411 18 Göteborg.

A500 o A1200 kontakter sökes för byte av div. saker. Skriv till: Mikael. N, Marjas Lid 4, 440 64 Rönnäng.

Amigakontakter sökes. Skriv till: Jerker Hagström, Enebacksgatan 41 c, 462 41 Vänersborg.

Amigakontakter sökes! Skriv till: Fredrik Jo-

(Forts. på nästa sida..)

Beställningstalong, Månadens Diskett

Namn: _____
Adress: _____
Postnr/Ort _____
Telefon: _____ Dator _____

Diskformat: 3.5" (Vi levererar endast detta format)

Ja, Jag har beställt tidigare Kundnr: _____

Nytt pris vid beställning av fler disketter än 1:
2-4 disketter 30:-/st
5-10 disketter 25:-/st

Ja, jag vill börja prenumerera på Månadens Diskett, skicka mig ett inbetalningskort

Jag vill beställa följande PD-disketter

Beställ så här:

Månadens Diskett kostar 40:-/st. Du kan betala på olika sätt.

1. Antingen sätter du in det sammanlagda beloppet på postgiro: 470 50 43-0 och skriver på postgirotalongen vad du vill beställa

2. eller också skickar du in hela den här talongen (eller en avskrift) tillsammans med beloppet i sedlar eller ofrankerade frimärken, (EJ privatpostmärken!)

Fyll i alla uppgifter här intill. TEXTA TYDLIGT, TACK!

Det tar *minst* 10 arbetsdagar från det att vi har din beställning tills dess din beställning kan levereras. Skicka in talongen till:

Selda Media PD
Box 49, 448 21 Floda

SVERIGE RUNT

Dataspel för alla datorer
Vi har CD-ROM spel till PC och Mac.
Separat katalog till varje dator.
Flygsim. ★ Rollspel ★ Nyttö ★ Strategi
Vi har all mjukvara. Nu även hårdvarukatalog

FAD DataSoft
Box 500 82
973 22 Luleå

Ring: 0920-132 50 8⁰⁰-16⁰⁰

VÅRERBJUDANDE

The TABBY - smidig muspenna + ritbricka till ATARI ST/FALCON, kopplas till den seriella porten och kan därför användas samtidigt med musen.
Pris **795:- inkl. moms & frakt.**

FRONTIER - ELITE 2 till ATARI ST.
Pris **335:- inkl. moms & frakt.**

C-TEK

Box 2056 280 22 Vittsjö
Telefon/Fax 0451 - 240 88

Företag!!

Annonsera till mycket bra priser under rubriken: Sverige Runt.
Ring: 08-83 09 15 och fråga efter Björn

Falcon PRO Center

Falcon 030 ..... Intropris -Mars
1 Mb **6.995:-**
4 Mb **8.495:-**
4 Mb 80 HD **11.495:-**

14" SVGA 1024x768 ..... 3745:-
15" SVGA 1280x1024 ..... 4695:-
2,5" IDE 250Mb, 14ms 4725:-

Ordertel. 031-54 55 26

ScreenWonder Pro 795:-
NVDI 2.5 ..... 795:-
HP DeskJet 550C 6675:-
Färgscanner/Chagall L 4795:-
KOSS HD/1 högt. 395:-
It's a mouse 290dpi 275:-
Mus Datic Pro 400dpi 349:-
MF2DD BASF 10-pack 50:-
MF2HD BASF 10-pack 75:-
ImageCopy 2 ..... 295:-
Janfakt fakturaprg Atari 1495:-
Pris inkl. moms. Exkl. frakt samt PF-avgift.

DISKETTSPESIALISTEN

Vi kvalitetstestast i egna specialmaskiner!

3.5" MF2DD 3.5" MF2HD
3.10 5.15
VERIFY-FORMATERADE I VALFRITT FORM.
3.55 5.60
VI FORMATERAR VARJE DISKETT
TILL VALFRITT FORMAT!
(PC, MAC., ETC.!)
10 pack m. etiketter. Priser inkl. moms. Frakt tillk.
Min. order 50 st. Garanti m. bytesrätt
Mängdrabattor. Ring alltid oss för lägsta dagspris!

Diskbox, 100 st 3.5" ..59 kr.
(Vid köp av minst 100 diskar samtidigt, annars 69 kr.)
3.5" diskettetiketter...0.35 kr.

Bästa pris på hårddiskar!!
Quantum 340MB.....3495:-
Quantum 540MB.....6245:-

DISKETTDUPLICERING,
etikettering etc utför vi snabbt & säkert i alla kvantiteter. Ring för info!!

Beställ dygnet runt!
Snabb leverans!
Paradise Trading
BOX 230, 423 23 TORSLANDA

Telefon
031-563454
Fax
031-561030

A-skatt-1994

FROM MICRO FORM

Open File (Forts. fr. föreg. sid)

hansson, Örng. 1, 575 34 Eksjö.

Falcon ägare söker ST+E/TT/Falcon-vänner.
Fort: skriv till: Per Edman, Ljungaskog 138, 286 90 Örkelljunga.

Medlemmar till en demogrupp sökes. Gärna coders och någon musiker. Skriv till: Christian Mezöfi, John Erikssons Gata 60, 554 72 Jönköping.

PD

"Gratis" Macintosh shareware. Ring George, 08-531 761 61.

Bra PD program till Atari. 10-14 kr styck. List-diskett för 10 kr på PG: 638 40 56-5. Snabba lev. Thomas Atari-PD.

Atari STE-ägare se hit! ST Data Lines PD har program som garanterat fungerar till din maskin. Sätt in 15 kr på PG: 66 73 07-3, så får du vår tvådiskars pd-lista. ST Data Lines PD, Lars Nilsson 0479-215 34, Sonny Fröjd 044-534 94.

Sveriges mest välsorterade Atari PD? Kat. disk 10:-. Olas PD, Box 195, 575 22 Eksjö. PG: 53 05 04-7259.

STE spel! Operation Garfield (STE) + diverse program. 25:- i PG: 627 15 84-2, Esa.

Relokick till A600/A1200! kör gamla spel och program! End. 15 kr på PG: 628 49 22-9, PD-eliten.

Amigademos: Music delight, Interference, Pygmy projects, Atmosphere. End 15kr/st på PG: 628 49 22 - 9, PD-eliten!

APD! Erbjuder PD-diskar från 7 kr/st Beställ PD-lista för 10 kr. PG 402 92 34-4, Jimi Svensson Amiga PD-spel. Garanterat många timmars underhållning! 2 diskar end. 30 kr. PG 421 13 15-9 (lev inom 24 h).

Moduler, Amor Amor-GIF, CCLIP Art, True, Windows-spel till PC eller Atari. Ex 8 hårt up-pumpade diskar med antingen eller 350:- (OBS Shareware-hög kvalitet. Tel: 0515-320 55.

PD-akademin har över 8000 Amiga PD-diskar. pris från 8:-/st. 4 listdiskar 30:- Ring:0372-102 92, PG: 37 09 28 - 4.

Amiga-PD! Fler än 3500 disk med demos, nytto, fish, spel mm. Låga priser. Lista (3 diskar.) 20kr. PG: 639 13 54-5.

Den perfekta samlingen med PD-spel till PC. 5 st. 3.5 HD nu endast 90 kr. Beställ på PG: 480 05

23 - 5, s. lev.

Prenumerera på PD hugg till nu! Prenumerera i 12 mån & du får hem 1 disk varje månad. Ring för info: 0171-584 69.

Instrument disk 1-3!! Massor av samplade instrument! 15kr/st. eller 40kr. för alla! PG: 628 49 22-9.

Billiga PD diskar från 10 :- . För disk katalog sätt in 15 kr. på PG 486 64 41 - 1, TSE PD.

HAM-bilder från våra värsta år, 5 diskar 80 kr. 10 diskar 150 kr. PG: 43 11 49-4.

PD diskar Atari, bra och billiga diskar. 15:- för katalog. PG: 639 78 66-2, Görans PD.

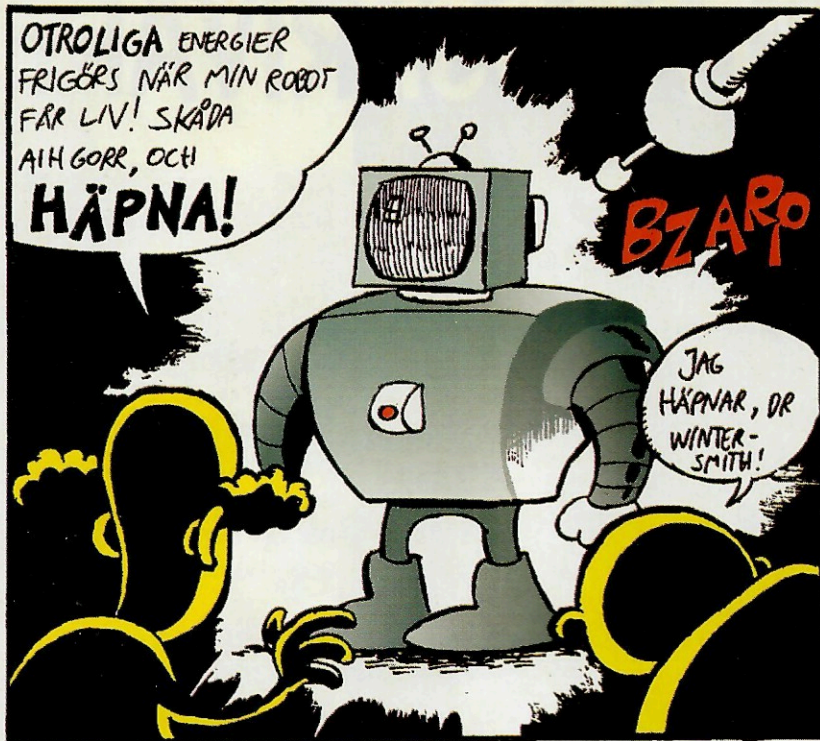
Doom! PD-versionen av nya höjdarspelet till PC. 2 st HD-diskar 55:- t PG 82 66 75-1, A.R. Även fler spel + windows

PD & Shareware f PC 3.5" Välj från listdiskett 20 kr. PG 647 48 87-4, Johan Petersson

PD-akademin har: 17 bit, fish, demos, spel mm. 4 listdiskar 30 :- Ring:0372-102 92, PG: 370 928-4. Priser fr. 8:-.

One price PD 13:-/disk. Nya program kommer månadsvis, flesta +/1200 komplista 13:- på PG: 639 43 55-9 George.

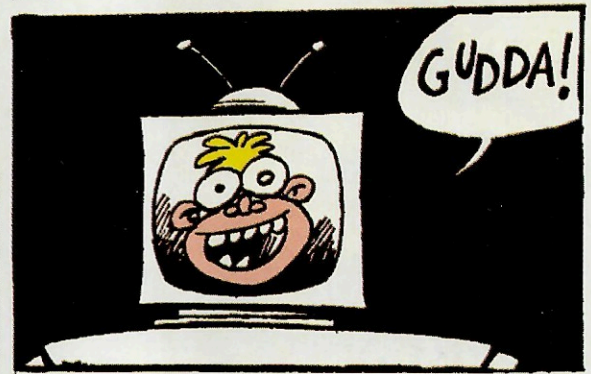
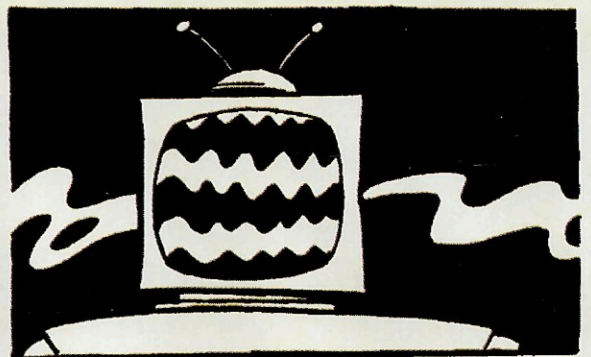

OTROLIGA ENERGIER FRIGÖRS NÄR MIN ROBOT FÅR LIV! SKÅDA AIH GORR, OCH HÄPNA!

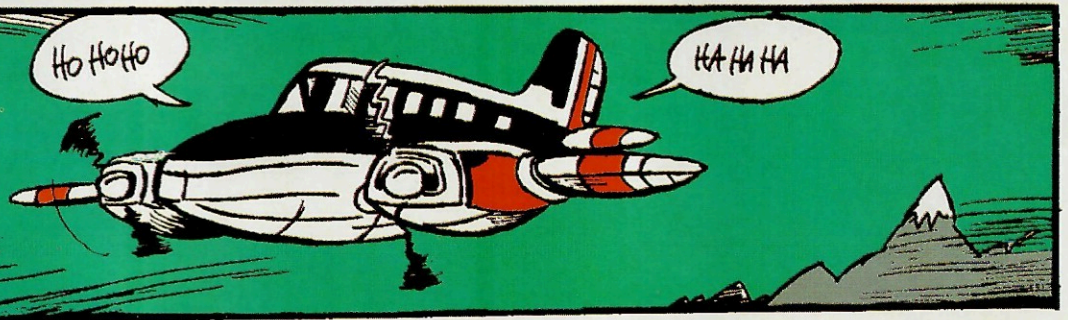
BZARO

JAG HÄPNAR, DR WINTER-SMITH!

GUDDA!

ETT AV DET SUSPEKTA FÖRETAGET EVIL KEMI'S FLYGPLAN HAR NÄTT SYDPOLEN EFTER EN LÅNG FÄRD FRÅN SVERIGE

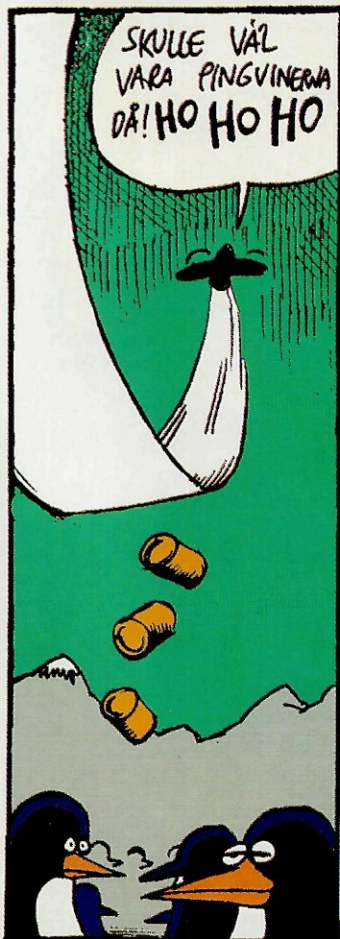
Ho Ho Ho

HA HA HA

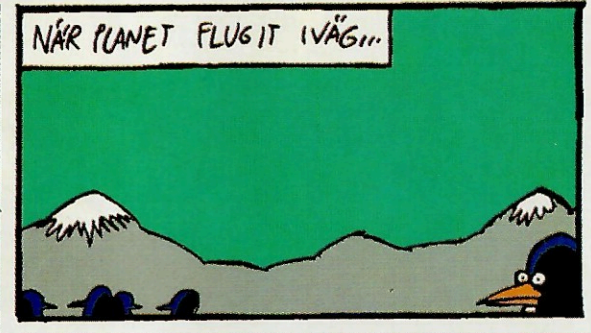

DET VAR EN SMART IDE AV BOSSEN ATT DUMPA DE KEMISKA AVFALLSSOPORNA HÄR!

JUST DET, INGEN HITTAR DET HÄR!

SKULLE VÄL VARA PINGVINERNA DÄ! HO HO HO

NÄR PLANET FLUGIT IVÄG...

... VAKNAR NÅGOT MONSTRUÖST OCH HOT-FULLT ...

KLAMP KLAMP

... OCH GER TILL ETT STRIDSRÖP!

KAAA

Forts.

24 NÅLARS

OLAUSSON OSKAR
PL 4358 GESEBOL
S1700 BOLLEBYGD

51TRAND
9019852

16

Kostar mindre än:
3000:-

ABC är det senaste tillskottet i Citizens skrivarfamilj. Citizen ABC skriver de klaraste färger, med en upplösning upp till 360x360punkter per tum.

ABC skriver tystare än de flesta matris skrivare, så du slipper att störa någon när Du jobbar som hårdast.

ABC är snabb, Den presenterar resultat utan att Du behöver vänta, ABC skriver med upp till 192 tecken per sekund i snabbläge och hela 64 tecken per sekund i högvalitetsläget (LQ).

Citizen ABC har inbyggd 50 arks lösarkmatare så Du slipper det tråkiga och dyra traktorappret som normalt används till matris skrivare. Citizen ABC, klarar dessutom overheadfilm med glans.

Citizen ABC levereras med Easystart installations program med drivrutiner för Windows, och med Print Manager för Amiga, så utskriftskvaliten och installationen är lekande lätt.

Citizen levereras alltid med 2 års garanti.

Och Du betalar mindre än 3000:- för denna skrivare i Din Datorbutik nu!

Importerat och distribuerat av:

ELDA
0523-51000

CITIZEN

LITE SMARTARE DATORSKRIVARE !